

FÜNFTER JAHRESBERICHT
DES
INSTITUTS FÜR RUMÄNISCHE SPRACHE
(RUMÄNISCHES SEMINAR)
ZU
LEIPZIG.

HERAUSGEGEBEN
VON DEM LEITER DES INSTITUTS
PROF. DR. GUSTAV WEIGAND.

LEIPZIG
JOHANN AMBROSIUS BARTH
1898.

Inhalt.

	Seite
Verwert und Jahresbericht	III
Prosthetisches a und s im Rumänischen von Rudolf Geheeb 1—50	
Einleitung	1
I. Teil. Über a-	
A. Wörterverzeichnis	5
B. Besprechung	19
I. Gruppe: a aus unbetontem e	19
II. Gruppe: a aus in	20
III. Gruppe: a aus lat. e (= ex.)	21
IV. Gruppe: a aus ex	21
V. Gruppe: a aus ab	22
VI. Gruppe: a aus ad	23
VII. Gruppe: a als bedeutungsvolles a aus der Präposition ad entstanden in rumänischer Periode	24
VIII. Gruppe: a verschiedener Herkunft	26
IX. Gruppe: a rein prosthetisch	26
II. Teil. Über s-	
A. Wörterverzeichnis	30
B. Besprechung	42
I. Gruppe: s aus verschiedenen Lauten	42
II. Gruppe: lautmachahmendes s	43
III. Gruppe: s aus slav. Präfixen	43
IV. Gruppe: s aus ex	44
V. Gruppe: s als bedeutungsvolles Präfix	45
VI. Gruppe: s rein prosthetisch	46
Schlussbemerkung	48
Benutzte Litteratur	49
Abkürzungen	50

	Seite
Untersuchung der Sprache der „Viață și petrecerea săvârșitor“ des Metropoliten Dosoftei von Constantin Lacea	51—144
Einleitung	51
I. Sprache	53
A. Wert der Schriftzeichen	53
B. Betonung	54
II. Lautlehre	55
A. Vokalismus	55
B. Konsonantismus	64
III. Formenlehre	71
A. Substantiva	71
B. Adjektiva	74
C. Pronomina	75
D. Verbum	76
IV. Stammbildung	83
A. Nomen	83
B. Verbum	85
C. Adverbium	86
V. Zusammensetzung	86
A. Nomen	86
B. Verbum	87
C. Adverbia und Präpositionen	87
D. Zahlwörter	88
VI. Syntax	88
A. Nomen	88
B. Pronomen	92
C. Verbum	93
D. Zahlwörter	93
E. Präpositionen	94
F. Satzbildung	94
G. Wortstellung	95
VII. Glossar	96
Abkürzungen und benutzte Werke	143
Beitrag zur Kenntnis des Meglen von Gustav Weigand	145—157
Text des Originals in genauer Wiedergabe	145
Phonetisch-kritische Umschrift des Textes	147
Übersetzung des Textes	148
Bemerkungen zum Wortschatz und zu den vorgenommenen Korrekturen	149

— IX —

	Seite
Eigenheiten des Meglen	153
a. Vokalismus	153
b. Konsonantismus	154
c. Flexion	155
Der Dialekt des oberen Oltthales von Sextil Puçariu	158—191
Einleitung	158
I. Lautlehre (Normalwörter)	160
II. Flexion	175
1. Artikulation	175
2. Deklination	175
3. Das Pronomen	176
4. Das Verbum	177
III. Texte	179
IV. Glossar	189
Liste der besuchten Ortschaften Nr. 242—260	190
Der Codex Dimonie (Fortsetzung) von Gustav Weigand	192—297
Blatt 41	192
Blatt 45 (Blatt 48—57 im I. Jahressb. von Dachselb. publiciert) . . .	204
Blatt 57 b	212
Blatt 60	218
Blatt 70	244
Blatt 80	268
Blatt 90	294
Die alten Nasalvokale in den slavischen Elementen des Rumänischen von Dr. Arthur Byhan	298—370
Vorbemerkung	298
I. Liste der en und on Stämme	304
II. Theoretische Erörterung	342
1. Altbulg. ѧ	345
2. Altbulg. ѫ	348
Wörterverzeichnis	355
Benutzte Werke und Abkürzungen	366

Der Codex Dimonie

von

Gustav Weigand.

T8ΠΑΣΑ ΜΑΝΑ ΤΙΚΡ8ΤΖΕ

επτὸς κατὰ μάρκα εθανγγελῆς Κε 8 ἡ 38.

- 41** Εκάρε βασησὴρεσσένηάτζα ντημήνε ցղութազա ձ
մηյալε թրանչա էտա սնվալլանցա նրեռա փազա
նրդականու տօս ամարտի խջոյիլս ամալլու
թա օւսաբասսենηատչա նրդիրիցամա հանու թացինա
5 լածօքասնալլա ատաւլու ալեն խալլամորդոյիր
սունդազա սնմիր նրդանունցա լու ...
νրդի սնմանու մասսափեր (später darübergeschrieben) սգ սախաւ
սուն նրդելու տցւնտէչլս ատաւլու
τցնազա սսաւցիթասփակա պըունա սնմանլու թրաւչնա
թան թրացիթասկոնս անա .. աման սննա խտրամ
10 զամս սսշմս սննա սսքոյիսօսձամս հանու սնացի
նա թրձմինու խանցինու ատցէլ սախաւ թրտչն սսքա
թչս տցիթասնաթիտչամս թրսմունու տղու մումանտցնալու
անացզու տցնիթասոնաթիտչամս ատցնա սսքաւչս թացի
սուգ ատաւլու հաք սնան տցնիթասոնա ալլազմա.
41b լլատցւնտրազա մոյա թասոնա յինատչա թրեռա հակն
դոյնա նրդազա նրդինու մոյա նրդինու անաձու սսթա
τցանմս հագրե հաք թասչիմու սննչազա անան
զա մեսսափեր սոյք նասոյինու տցւնտրակա սստէ
5 տա խամա սիննտա ստրէ ազաձա թասչիմու
սքրդիրա սսանտցնտա սնա տցնաթեմս փակտա սսգ
դունա տցնաթեմս մոյտանտա սսանտցնտա տցնա աթէ

Fortsetzung zum IV. Jahresbericht.
Blatt 41—47, 58—90.

Dupq st̄omgna di krutse
ēk tōū xatā Māρxov ēβacγyεllou xe. 8 oτl. 38.

41 kare va si si rušunjadz̄o di mine š-di zbyarq a
miale tru aist̄o etq, s-nu alagḡ dupq fqr̄o
di kalja, s-nu kadq̄ tru amort̄ij, kō h̄iilu a omlui
va si si rušunjadz̄o di Hrištolu, k̄ondu va s-yin̄o
5 la ūoksosila a tátuluj a luj ku lumbrisire
š-ku fqr̄o numir di áñgelli ...
di ȳamini mušafere šo dreptu džudeslu a tátului,

tsi are šo tsi va s-fak̄o pri noj ȳamini, tr-atsjá
voj, tra s-v̄o spunu az̄o ... am kum s-nu nō kutrumuróm̄
10 š-kum̄ s-nu nō mfrikušom̄, k̄ondu s-no yin̄o
tru minte, kō va z-yin̄o atsél sohat̄, tru tsi b̄uat̄si,
tsi va si avdzóm̄ trumbete ditru mirmíntsili
a noštri, tsi va si avdzóm̄. atsjá b̄uat̄se va s-kib̄o
a tatuluj, kare noj tsi va s-no klijamo
41b la džudikare. mja va s-no yisadz̄o trúpuro, kakúm
irjá di qara dininte. mja dimintja n̄oastr̄o š-va
tsqoném̄ karte, kare va s-kib̄o sifiguro a n̄oastr̄o
mušafere šo n̄oaihate. džudikata š-tut̄o
5 kama minut̄o š-tru aradq̄ va s-kib̄o
skriirat̄o šo itsido, noj tsi avém̄ fapt̄o, šo
itsido, tsi n(=n̄o)-avém̄ minduit̄o šo itsido, tsi nō avem̄

- με σπερδάτα τρατέτα γητάζα ανώδησα σού τράτε
τε ατζήλε σηπετέμει σηντάμις σοκερτα τεζβάπε φά

10 ορ ντηγήτζητω ανωάζα ετημα ήκα απλήκαρε ήκα
λλάθδσηρε μηά κάβασηζημα ρουνόη μάρτερή
τεζέρεις σσαλώκει εατζέλε τεζητεζεντηκα ήνσεσσα τά
τελ κατέτα ντρηπτάτηκα σσάτεζεντέζεις ανώδησα βας
λεμπτρηδάσκα είλε μακεινεάρα τεζεντηκάρεις σο

15 βασλλημπράρτα ήκα τρεπαράδης τρός κυνηάτζα ά
έτηλλη ήκα τρέχνος τρέμεντεζηρηα άετηλλη λέ
άσβω τρεμήντει καλλά τεζεντηκάρει μηά κάνντε βάς
ζηγήνα ατζέλει οσχάτει μφρηκεσσάτει σοβωμήντεζητζα
κανῶη ντηηήντηηα άλεη βαζενάζαπεζημις λαμφρηκεσσά

20 τλει ντηατεζέλει τεζεντέτεζε μάά άσφατζημις σέφτει συν
μηντηήμις σσάθηκασημις μάτρα αηζα κατρατζέ
κάρε έζει ατζέλει τζη βασής τεζέζ
ντηκα άμ κάρε έζει ατζέλει τεζηβασλετεζεντηκα μπέζ
μπελε ατζέλει τεζηβασής τεζεντηκα δύλις έζει άμ
25 καρε βαεχήμικα τεζεντέτεζε καληκάλι ηγητάτα έμα
νηνκα σητεζετηκάμις νταο ακηκάσηρι ητηώμις μέ
σσαφέρηα σσά νασηχάτηηα σστητεμνητζά ητρηπτάτηκα
42 τεζεντηκάρει πρηηή ατζέλα βασηστενηα κάμεζει μεσσαφέρηα
σσνάσαχάτηηα ντηώμις βασφάκα βηητέρει σσάγησηρε ητρη
πτάτηκα τεζεντέσλει ατάτελη τεζεντηκάρει σσάμπατζεζάρε
Μαρε ατζέλα τεζά τεζεντηκάρει τέτα μφρηκεσσάτει σσάκετρός
5 μφράτα σσά ασπλάράτα αμά νάπληη ητάω τερληη ητητάτε
αλάντε σησπένη κασάντε μφρηκεσσάτει ητηβάρα ητηηήν
τε έζει ασμιλεη μεσσαφέρηα ...
σηφατζημις ητηβαρά ητηηήντει σέφτει ηώη τεζηβά ηθέζε
μά κάδιλις σηηηγθρ τεζησσόφατζε αμάρτηηα κάρε κή
10 κήξισσω θμις κεβηράρηα αλέη σσωφάτζε άμάρτηηα
σσμανάσσω σηηηγθρ βασσωξηημικα αμά απώηα ητη
καρά σηηωφάκα αμάρτηηα μηά τεζαλτηησάζει κάδι
ητηκέμι τρασηωσκέντα τρός αηζα έτα κηγηάτζα άμάρ
τήηα έζει αεκέμταληη σσάγηκρέζεις τεζήληκηρέζηη ηθτζέ
15 λαβάτε τεζηρηθά ηληκανύη ητηκαρά σλαθασηάζει μηά
τρετζέζα ατζεντηκάτληη σσά μεσσαφέρηα ατζέλει αεκέμτη

zburętę trę tutę yiatsa a nəastrę. šo trę tute
atsiale si putémř, si domř škurtę džuvape fęro
10 di itsido a nəastrę étimę (= *ałtηua*) ikę aplikare ikę
laθosire. mia kę va s-ħibę strę noj morturi
tseru šo lokul e atsél, tsi s-džúdikę, īnsušo tatul
ku tutę driptátikę šo džudeslu a nostru va s-lu
burjaskę. elu ma ku un-qaṛo džudikare š-va
15 s-li mpartę ikę tru paraðis tru ġiniatsa a
étili, ikę tru kisę, tru mundurja a étili. luas-v-o
tru minte, kę la džudikare, mia kendi va
z-ying atsél soħatū mfrikušatū š-v-o minduitsę,
kę noj dinintja a luji va s-nę stopusimü la mfrikušatlu
20 di atsél džudétsü. ma as s-fásimü sefte, s-n-o
mindusimü šo si akikosimü. ma trę aista, kętę tse?
kare este atsél, tsi va si s-džúdikę?
am kare este atsél, tsi va s-lu džúdikę? bézbele
atsél, tsi va si s-džúdikę omlu este. am
25 kare va s-ħibę džudetsu? kalikjal di tatę. e ma
niñkę si džudikómü dao akiġosiri: di omü mušaferja
šo nosihatja š-di dumnidzgħ driptátikę
42 džudikare. pristi atsjá va si spung, kum este mušaferja
š-noshatja di omü. va s-fakę videre š-ayisire driptátiku
džudeslu a tátulu, džudikare šo mportsore.
Mare atsjá dzuq džudikare tutę mfrikušatę šo kutrumuratę
5 šo asporatę. ama nəpōi dao turkī di tute
alante si spunč, kę səntu mfrikušate. di qara dininte
este a omlu mušaférja.
si fásimü di qara dininte sefte. noj tsivá nu este,
ma kę omlu siñiġur tsi š-o fatse amortia; karekišdó
10 omü ku vrija a luji š-o fatse amortia,
š-ma nəsü siñiġur va(s)-š-o štibę. amá apoja, di
kara si o fakę amortia, mia tšoltisiašte, kum
di kum tra si o-skundę. tru aistę etq; ku yiatsę amortia
este askúmtalui, šo grejl, tsi-l grešti, nu ts-ulü
15 avde tsinivá iliačim, di kara s-laθisjaše. mia
tru dzua a džudikatlu šo mušafeg atsele askúmtile

λε ατέμτεζηα βασχῆμα ασσηκναφεήε σοβασηακένα
τρεμηγτάνε τετα κατα αμάρτηε βαξχῆμα ασσηκνάφεηε
σοξ βαξλλήσηστένα τηληάλλεκηα αιλέη βάξσηάβντα σήν
20 γκερδε κάρε εέε αμάρτηώς σοξ βασηάβντα τετζα άνγγε
λλη σσάτθες βάμηρλλη σσάτθες βασχήμας κάσοκλλη ντήσσ
κλλήσσα σηφάτζημε σήρε νένγηός τζηβά σνάσή
σπένα μαντρέπτες ατζελεώμας κάρε νώη κεμάνα
αλλή ήκα κεαλλη μεσσαφέρες αάβαταμάτα κάρε
25 τρεμάννη βάς τζάνα σκάφα μπλήνα κάδάντζη
σοβασήλλ τζάχγα αγρήμε τζέννη μπηδέσσα σάντζη
λε τήνε μήνε μηάνα μερήτα φαρά ντηράρα τήνε
42b τήνε μηντηντέες λατζεντέτζε τήνε κε μηντζενάρε σοκέ
τάκμα μτρηπτάτηκα ατά τζάσκετεδηρήζες κάι ανηήά
μεάρτηηα νηνδφήτζέσσα ντηρφαρά βάρφ μήα αρμάσή
ρε βάρφάννλλη ανυέη φαράτηχαμπέρε σοδμελλέ
5 φηα αμήα άρμάσε νθηντεήτα σοκεσερήνλλη
ανυέη τρατζήα πάντωρα μηηλάνσηρα άμ τωρα ντηρήντηα άτά
τελεη ντρέπτες τζεντηράρε μήνε ατζάηα τζασπέ
σάντζηλε ανυές
Σοσβαεσβητέμας ατζέλε μαράτελ ντηράρφαν τζήλέ
10 άβέμας νταβαλήτα σολεάβέμας άζυνήτα σστζηλλή
αβέμας αφρακύτα άμ κάρενωη τζηβασνά κλλή
άμα τήνε μπεκάτε νηνάφατήτε τήνε φροσατλή
τζηνθεεη ντρέπτες τήνε πάρματέφτε ντηδηάφρεη
τζημηάη κγλεμπεήτα τζητζάμ πάλτήτα πάν α
15 μεάβέτα γηάτζα αμηά τζητζάμας αβέτα μπόρ
τζέζα εμειλεγήα νήνκα ντηλατήνε νεωάμ λιβάτα
νάπωδησαλλεη σομήνε σηνκγρο τζάμας φάκτα
πτα ήζμέτε καρρωμπτες κετέτε ζάχμεσολε ά
μελε σοκε τέτα ηράτα α μήα σοκετέτα ανταντζέρηα
20 αμηά σοκετέτα κνάρηα αμηά μήνε ζυτηντηαμες
τρασής πάλτέξκα μπώρτζεζα αμηά άμπαντε
σηβέτε μπώρτζεζα αμηά νήνκα εέε γήε
τρέ τηφτέρε λατήνε έέε σορηήράτα νεμα α
μηά δηάφρεη πρηζή δηάφρεη πώρτζεζα σρά
25 μπώρτζεζα ντηνηήα μάνκάτα τετήπετηα αμηά

atumtsja va s-ħibq ašikareje, š-va si spuno
tru miydane tutq, koto amortie va s-ħibq, ašikareje; šo
va s-li si spuno dilijalokka a lej, va si avdø siġġuru,
20 kare este amortijs, šo va si avdø tutsq añaġelli
šo tus qáminli, šo tus va s-ħimtu ku okli diškliš,
si fátsimū sire. nu n-yisū, tsi va s-no si
spuno, ma dreptu atsélū omu, kare noj ku moħna
a luji ikqo ku a luji mušafere aq-votqonato, kare
25 tru moħni va s-tsoq skafampling ku səndzi,
š-va si-l dżek: „ayrime, tsi ni biušo səndzile?
tine mine mi aji muritq fɔrg di uarq!
42b tine mi didex la džudéts! tine ku mintšunore š-ku
takma driptatika a ta ts-o skutuðisiss. kó a nia
mwartija ni o fitsej qdi fɔrg uarq. mja armásir
qárfonli a nej fɔrg di habere, šo mulerja
5 a mja armase nviduitq, š-kusuriñli
a nej tr-atsiā ppon tora mi plónsir. am tora dinintja a tatulij
dreptu džudikare mine a tsqia tqo spu(n)
səndzile a neq.“
š-va s-vidémū atsélū mgoratul di qarfon, tsi lu
10 avémū ntovglitq, š-lu avémū aznitq, š-tsi li
avémū arġkitq, am kare noj tsi va s-no klamq:
tine, bugate! ninofqtite! tine fursatli!
tsi nu ešti dreptu, tine pormotefte, di diafur,
tsi mi aji glumbuitq, tsi ts-am poltitq, ppon amu
15 avutq yiates a mja, tsi ts-amu avutq bordżo.
emuluyia niñko di la tine nu o am luatq
ngopodisalnij, š-mine siġġur ts-amu faptq
izmete ka robu ku tute zahmesle a
mele, š-ku tutq irata a mja š-ku tutq adovdzérja
20 a mja š-ku tutq karja a mja. mine z-didiámū
tra si s-pġoltesku bordža a mja. am kqandu
si vedu, bordža a mja niñko este yie,
tru tiftere la tine este skriūratq numa a
mja, diafur pristi diafur, bordžo strq
25 bordžo, di ni aji moġiķatq tutiputja a mja,

σοφεμελληα αμηά σφάτζε τέτα θνα χηεμέτε
μά τρασής πάλτηάκα σομβλλέρηα αμηά

43 αλλάχηα πρήτε θσσα κασηάνε σοκαάσα αμηά ντηά
κετωταληι ασπάρτα σομήνε άδμασσα ντήςπελληά
τε άχ τήνε ζηητεάσε τζηέζη σάντζηλε αννές ά
σσάτζε τώρα μηηά άτζέλλη.

5 Σοσβασήλλθητέμας υώη ατέμτζηα ήνσεσσα χρηζσάλε κά
ληχηαλέη σσα ασσήκυαρέήε κε άγησλ πιωτήρε σοκέκε
φατα ντηκέμνηκετθρα τζηβαξανάσπενα τηνε τηάη κεμνή
κάτα κεράτα ντηκεμνήκετθρα κεκερά ατζηά νταβαλήτα
σσάνκελεάσα τζηάη ημνάτα σσατηάη σσεθήτα πρήν πά

10 ζάρε μηηά (ντηάμις durchstrichen) αηλασάτα μπησηάρηκα αμηά
ντητηάη

σήρχησήτα τρά κάσα ατά ντηάη λλασάτα κερπάνηα αμηά
μηηά αη βηητέτα σσα άη ακέμπιαράτα
Σοσβάεθητέμας υώη ατέμτζηα ατζηά φητζέωρη ινήτζη σσά
τζηνθέέε κεκάληα κερράβλε ντητρεθήημα μαμάνηλε

15 σησβαντανά φεμέλληα ντητρός πάντηρα κάρε κεάμα
φρέρη λάκερηνη βασήσεκυρηάτζα σοβαςπλάνγκα σοβά
σλλά κηρηάκα λλετζαλλη αμαμάνηλερ βώη μαμά
υνη τρατζή μαντέηε λλετζαλλη ηλλή βατανάτζα ντήςκε
μπηάτηκε νεπετηάτζα σναχαρρηάτζα ητρασβά αμβαλήτζα

20 άρρσάνηα αβωάζρα φαρά ντηκάληα άλτεμνητζά
ντητανάω ναφέτζητε μιάρτηα μηηά θνέες μάατζηά μιάρ
τε τζηνάβατανάτε ατζηέ μαναντέντητε μιάρτηα αετηλλη
ντηράν ντεσητε τρεκύσα τζηόναμενντεήμες τέτα έτα αετηλλη
κάναφατεγνάτε θήνκα νηκαντητζάτζα . . . .

25 οχ καταρρασήτα καταρρασήτα σχήμκα ντητατζήά μόμα
τζηόσβατάνα φέμεηλλης σοκαταράσήτα σηχήμκα ντη
ατζηά κηθφα τζηβαρέ ινάντα αχτάρε μισσαφέρε σοκάταρασήτα.

43b σηχήμπα ατζηά μόλλέρη κάρε βααντζτζε φάρμεκε
τρασήρμφάρμακάτζα σοκαταράσήτα σηχύμκα μήντε
ηραρ αβωάζρα κάρε θνώη θνήντηα άφητάρηλλη θνάφα
τζε μιάρτηα σσφάτζης σήρε βώη κεράτε αης θήσαή

5 ντησήτε σάντζε πρητζή τρώπε
ντεάμνε ντωμνθλλε αννές καηεβά σσιηντζή ηθβά έτα

š-fumela a mia s-fatse tutq-unq hijuzmete (= 'üzmete).

ma tra si s-poltjasko, š-mulerja a mia

43 alago pri-tu ušq kɔşiane, š-kasa a mia di-a-kutotalui
asparto, š-mine armašu dispulatū.

ah tine, sitqase, tsi eştü, sýndzile a néu aşqtse
tora bja atseli.

5 š-va si-l vidémü noj atumtsja insušq Hriştolu kaliňjalui
šq ašlkareje ku ayul potırı š-ku kurata
di kumnikuturq, tsi va s-no spunq: tine, ti aï kumnikatq
kurata di kumnikuturq ku kura atsjá ntqyglitq
šq-ñkulqasq; tsi aï imnatq, šq ti aï susuitq prin pozare.

10 mia aï lqusatq bisjarika a mia, di ti aï

sinlikitq trq kasa a ta, di aï lqusatq kurbanja a mia,
mia aï vindutq ši aï akumporatq.

š-va s-vidémü noj atumtsja atsia fitşorı nitsi šq
tsi nu este ku kalja, ku rqlu ditru ínima, momqńle

15 si š-vátqonq fumela ditru pöntika, kare ku amaruri
lakrińi va si suskiriadzq, š-va s-plońigg, š-va
s-lo grjasko lútsqli a momqńlor: voi momqńi,
trq tsi mədje lútsqli ilí vqtnatsq, di s-ku
mipiádikü nu putiatq, s-no hqriatsq i tra s-vq amvölitq

20 arşnja a vqastrq fqrq di kalja al dumnidzq?
di a nao no fétsitü muartja, mia nu este ma atsjá muarte,
tsi no vqtonatü atsie, ma no déditü muartja a étilli,
di no dusitü tru kisq, tsi s-no munduumü tutq eta a étilli,
kq no vqtonatü nifkq niptidzatsq.

25 oh, kqtorqositq, kqtorqositq s-ħibq di atsjá mumq,
tsi š-vátqonq fumejlu; š-kqtorqositq si ħibq di
atsjá gurq, tsi v-are datq ahtare mušafere. š-kqtorqositq
43b si ħibq atsjá mulere, kare vq adutse fármuku,
tra si mformqatsq. š-kqtorqositq si ħibq minduirq
a vqastrq, kare noj nintja a fitarıllı no fatse
muartja. š-fatsis sire voi kuratü aistu nisađdisitu

5 sondaře pri tsi tropq (scheint unvollständig)
duamne, domnulu a néu, kq juvá š-nintsi juvá etq

- νεάρμανε τρά τέτα γηάτζα αινεάρα σκωάλλανα μήν
τηα αγωάρα κάτε σχῆμα σσατζησχήμα σηαβέμε
σπερδετα τρέμηντηα αινεάρα σστέτα κάτε αμάρτηε τζηά
10 βέμετα λαθασήτα σσποήκάμα κετζάνα μήντεήρε τέτε
σσατζη σσαης σσάκάνησστω σσαηέτζηντω τζησχήμα
άτεμτζηα τέτζα κενκηρηκάρα αλώρα βασήςαπεηά
κα ντηηήντηα ασκλληλώρ αυθέρωρα σστηηήντηα
άτζεμάστηλη βασής θηάτρα ασσηρηαρέηε . . .
- 15 Ωσχ κέμεξε ατζηάθηντηάρε ατέμτζηα βασησκέ
να ἀκλάνασηρηα βάσησσφάκα φάτζα κάντανείηε
τζηβά μάθασησπένα κανντα ἀρε φάκτα μπενέτζα
εηα κεζήλη εατρόφ κηγήνε τήμθητζά μηά ατζηά νέ
ηρηά τρασηγήνε μαήα νήνκα σφητζήα μεκαέτε
- 20 τράς τεκηηκα σσάζε σαρρέκα ετήνε θαράσηάη κά
λλεάη σωτζες κετήνε μηά ντηατζηά μθητζάρε αλεη
βασήλλη σημεεηηητζηα ήκα κάνκησσες σηάρε
άνιάτρα γράμμα αρεκάτρα μηά ατέμτζηα βασησκέ
να μανηλλε σσκανντήλες κάρε ἀρε σκρηηράτα μηά
- 25 μάκαρ καβαρβαφένττε σέζε κα ἀρε λεάτα τζηβά
ζήτημα μάκαρ ητηπάσα τζησχημπάρα ντήμπησηά
ρηκα μηά ατέμτζηα βασλληάσσα ντηηήντε μηά
- 44 σσα ατζηά μανα φάτζηαρε αφεράτα μάκαρ κασηαφλά τζηβά
λλάθασήτα ντηάρε (αφεράτα durchstrichen) ηκάκάρτητα ήκα
μπά
κηάρε φράς ήκα αεκελτάρε ντεπαδσσα ήκα μδ
νάφηκλήκε μηά ατέμτζηα βασήσησκένα
- 5 σηνκηγερα ἀτζηά κηγηρα κάρε ατζέλε μπήλτητέρη τζή
σηνκηγερα σσληάρε μπήλτητα ντησσληάρε γκοήτα μά
κάρε σέζε καξ ἀδσκεάσα τζηβάσπωρα τράβαρά φηά
τα τρά φράς ντηλλσηφράνσε τήχηα μηά τωρα ατζέλε ω
με σηάσκενττε φράνμπελε σσμήντζενμσελ σφάτζε
- 10 κάνντα νθέξε էλεήνσσσσ ηληάκνύμ ατέμτζηα τράσατζηά
էτα μηά ντηηήντηα ἀμφορηκεσσάτλεη ντητζεντέτζε βά
σης κενκαέρα κηηλλής αωδμεη σσβά σηάνυλλα
ατζηέ ατζέλ τζηαρράντηά μηά էլε τζηλενμθητζά κάν
ντά ηρηά βαρεν այης μηά էλε κανσηβέτζα ηρηά κά

- nu armone trö tutq yiatso a nuastro. skualo nö
mintia a nuastro, koto s-kibö, šo tsi s-kibö, si avémü
zburqtö tru mintia a nuastro; š-tutq, kqtü amortie tsi avemü
10 laθosito, š-pri kama putsqo minduire tute,
šo tsi, šo ju, šo kqnkiidö šo jutsidö, tsi s-kibö.
atumtsja tutso ku ūgrikorq a lorü va si s-stopujsasko
dinintia a öklilor a nuströrü š-dinintia
a džumqatili va si s-vjadq ašikareje.
- 15 oh, kum este atsjá vidjare! atumtsja va si spuno
aplönqisirja, va si š-fakq fatsa, kanda nu štie
tsivá; ma va si spuno, kanda are faptö bunétsq,
e ía ku ziliu kq trö gine ti mvitsá; mia atsjá nu
iriá trö gine, ma ía niñkó s-fitsjá mukqete,
- 20 tra s-te piñgg, šo s-ti sqrupq. e tine ūgrosiaj, kq
lqai sotsu ku tine. mia di atsjá mvitsare a lui
va si-li si muštinjadzö, ikq kqnkiidö si are
aflato yramo arukatö, mia atumtsja va si spuno
mgnle š-kondilu, kare o-are skriiratq. mia
- 25 makar kq vörü afendu seste kq are luatq tsivá
zítima, makar itipasq tsi s-kibö di bisjarikq,
mia atumtsja va s-l-iasq dininte. mia
- 44 šo atsjá mogn, tsi are afuratq, makar kq si aflo tsivá
laθosito, di are ikq kqrtitq ikq bogare
- řou ikq askultare dupq ušq ikq mungfiklike,
mia atumtsja va si si spuno
- 5 sifiguro atsjá gurq, kare atsele mpiltituri, tsi
sifiguro š-li are mpiltitq, di š-li are gritq. mákari
seste kq au skuasq tsivá zborü trö vörq fiaq
trö řou, di I-si frqne tihja. mia tora atsélü omü
si askunde. strombulu š-mintsunosul s-fatse,
- 10 kanda nu este elü insuš iliakim. atumtsja tru atsjá
etq mia dinintia a-mfrikušatlui di džudetsü va
si s-kunqasko liillu a omlui, š-va si aflo
atsie atsel, tsi arqdja. mia elü, tsi lu-mvitsa, kanda
iriá vgrun ayu, mia elü, kqn-si vedzi, iriá kama

- 15 μὰ φάνυπες ντητετζα ενῶη κᾶρε ἡλλφητζηάμις τρᾳ
κάμα ντρέπτελ σσᾳ κάμα φρώνημις λιεζηάμις ἐηὲλ
βασησησκῆνα καλλέπελ τρωῶη κάηδα τζηβρηά ἀ
σῆμε σστεζήλλι ντητηά απωσῶλλανλῃ σσυτη ακετώταλη
φρᾶς ντημπῆνλις ντηακῶθῃ ..
- 20 Ωῶχ κατζή αρσοάνε βασθητέμις τάζετζα αντευάτζα μή
τζεζηλήζε λεκάρδι ανβάζερ τζηληαβέμις φάκτα ντηηήν
τηα ανβάζερ αδσηηηάρδηε κέτότα μητζεζηλήζηα τζηά
βέμις φάκτα μηά ατέμιτζηα ἀμάρτηῶσολ ντηάκετάταλη
βασησή οισσούηηατζα σσβασησή μιεζηηηάτζα ειτῶρα
- 25 κάνντε βασινηάρκηα λάπραματηκῶλις σσᾳ εξεμελέ
γησηάκηα ομάρτηα αλεη σστηήτζηντω τζησηςζηάμικα συά
ατζηά σηω τζάνα αεκῆμτα μηά συέβα τράσην
44b μάρτηρησηάζκηα μτηηήνηηα αεάμιτηνλῶρ σστρεβάμηηηη
ασατζε τζηηήζτα τζηβά μιντεηήρε μιαηήκα βαςηήλληά
ρτα σσβαζλλαντά λλήρτάρε ἀεψφλῶρ πραματηκῶλις
τῶρα τρωάηζα ἔτα ἀμ ατέμιτζηα κέμι βασησκενά
- 5 αμάρτηήλε καθεσδεν ντηηήνηηα ατετελῶρς ἄνγγελλη
τζηβασήλλι σησσέτζα νάπωδήσσαλη ντη νάσσ σστηηήν
τηα ατετελῶρς δέμιωνη τζηβασήλ σσεπηρηάτζα
Ωῶχ κατζή αρσοάνε όχ κατζή μιεζηηάρε ωχ κά
τζή μιντεηήρο βασηάκηκα σηάκηα σσβαζτζάκα ἔλις
- 10 αηζε αμάρτηή κέμιδάντε μάρφρα ασσάσ σάντε
σσαινηήζλε τάτε σάντε αμηάλε σσάσ αχτάρε λέμ
πρησήτα ντηκάρε τάτε λεκαρα ατζέλε ἀεκέμτηλε
βασλησκάτα τρε μηγτάνε σσλήμάρτηρησηάζκα σσνά
έζε αβδωλετω ντηηάσσε τζηάκεβντζα τζηβά εμά
- 15 τρατζήά ἔζε τζέδα ντηάζα τζηοής ντηεβαληάζκα μηά
ζεάμιητζα ανηήα μηάρε ντάτα τρωάηζα ἔτα
μπάνα κεσίκελα σηηώτε τραελληάς λλήρτάρε
μακατζέ σκηρέζκα ντηηήνηηα απράματηκῶλιη εή
ψήη σσμηλαθάσηη ντηηήνηηα ατά σσάλτεμ
- 20 νητζά κεαήζα τρῶκς λλήρτάτε βρηάσηηρηάμις ντή
νηήνηηα ατάτελη ἀμ μήνε νιάμ φάκτα ἀσσάτζε
σσαιηηντζατζηά ντηενηήηηα ἀσσήκυ
ἀρέηη ντημάννταρφρα ατάτελη σσάσ δηδαχήήλε α

- 15 strōmbu di tutso. e noj kare il fitsjāmū trō
kama dreptul šo kama fronimū, lu štjamū, e jel
va si si spunq ka lupul tru oj, ka Juđa, tsi vrija asime,
š-tsi-l didjā apostolańli š-di-a-kutotalui
rōq di bunlu di Jakovu.
- 20 oh, kq tsi aršone va s-vidémū tutso adunatsq
midžilize lukqro a nqastre, tsi li avémū faptq, dinintja
a nqastrō ašikareje ku tutq midžilizja, tsi avemū
faptq. mja atumtsja amortiosul di-a-kutotalui
va si si rušuniadzq, š-va si si muštinjadzq. e tora,
25 kqndu va s-nargq la prōmatikolu šo eksumuluyisjasko
amortia a lui š-di fitsido, tsi si štibq,
s-nu atsjā, si o tsqng askumtq, mja s-nu va tra si o
44b martirisjasko dinintja a qamińlor š-tru qamiń
ayatse. tsi nu z-da tsivá munduire, ma niňkq va s-ti lartq,
š-va s-lq da lirtare a stépsulor prōmatikolu
tora tru aistq etq. am atumtsja kum va si spunq
5 amortiile kaθešún dinintja a tutulórū áñgelli,
tsi va si-l si šutsq napoðišalui di nosu š-dinintja
a tutulórū démuńi, tsi va si-l šupirjadzq.
oh, kq tsi aršone! oh, kq tsi muštinare! oh, kq
tsi munduiri va si akikqosjasko, š-va s-dzqkq elü
- 10 aiste amorti, kum sontu marq, ašq sontu
šo nisle, tute sontu a mjale šo abtare lumbrisito
di hare. tute lukqro atsele askúmtile
va s-li skuatq tru miydane š-li martirisjasko; š-nu
este avóleto, di nose tsi askundzq tsivá. e ma
- 15 tr-atsjā este dzua di azq, tsi si s-disvoliasko. mja
š-dumnidzq a nia ní are datq tru aistq etq
bang ku sikułq, si potq tra s-iaq lirtare.
ma kqtsé si gresku dinintja a prōmatikoluji:
stipsi š-mi laðosiq dinintja a ta š-al dumnidzq.
- 20 ku aistu tropu lirtatū vrija si irijamū dinintja
a tátului, am mine nu am faptq ašotse
šq-jn dzotsjā djuńaja ašikareje
dimondarq a tátului šo ūidahuiile a

- χρηγεςώλιθη σοσά αεκάννυτέρροια ντηλάκραμάτηκώλιε
25 άμ μήνε ἀμβητζάρηληη αλῶρες υνλωντέτες ντέκα
τράχγα μανῆνκα νδννηρηά νάμᾶλω φαράντη
κάληηα αμηά τζηάμ φάπτα σσερράλε τζηάμφάπτα
45 μάσ σσάλτζα ἀμις υκαδάτηα σηφάχγα φράλε σσυδ
αρέ βρέτα δύλις τράς μάρτηρησηάςχγα ηάλάνε σσά
άλτζα ἀμπαχάτηα τζηοηάδες βατάνάτηα νακῶη σηά
ρε βηκληηάτηα ατζηά σσα ατζηά βάρφανά ντηφηάτηα
5 δ σσά ατζηά ἀρξληηε σστηνηησήτηα μελληάρε εμήνε
νάσσα οάμ πλάνασήτηα ντησάμ αράσα σσάσ
φέτζες ντηζηντέτε πρηλέκρε φράλε ηηηάκενμ
σσα ατζέλ φητζώρες τζηηνδεηα ντηράλε νηνκά τζηβά
εκδσπεβάρε αμηάλε σσκέ κηρέηρα αμηάλε λλήμ
10 φάρμακά ἀμτζέρηηα αλέη οομήντηα αλέη σσλλή
ασπάρσηρα μπένιβσλε αλέη σσάχεκηα αλέη ντήν
μβητζάρηηα αμηά ἀμ μήνε ηρηάμις ὑν αφέντε
μαλισυντρηκήη σσάκεζμηκανηηλωδρ
σσμήνε ηρηάμις υνδράτε μηάτρεμπκάνα ἀμβλλέρηληη
15 ανηηή ἀμτζανάτηα ἀλτα βροντα μήνε ηρηάμις
τάταρε ντηάμις μηφέτζε πρήφεμηάληηα αμηά φράς
δάςκαλε μήνε ἔξει τρεβάμηη էαβαμηρνλώρ ἔε
ηρηάμις τζησηήληη κέρες ντηαμ υνηρηά ναμάλω
ανηήα σηηηκγερ τρεμισντεήρε μάς ἀμτράπτα σσάλτζα
20 ωχ ντήσε βασηηάμις κέμ σμηήντρεκγε τώρα ηηη
χέη τρηκάς ατζηά ἐτρ ντηλλήρτάρε σσντητενδόηρε κά
τζέ αηηά ἐτρ ἔξει τζηβαηής πάλτηηάκηα σσά σηή
μπάρτα ηηηακόμ τζηχάλα σφάκης τώρα σηηηκγερ
ηηησσα նε μητζέστηκε σσαήηηφάκης πρημήνε
25 τζηεντέτζε σηηηκγερ ντεάμηε ντεμηητζάλε τζηής
ννέρχγε λλάτζεσντηκάρε καμήνε μητζέστηκα
αμηά μισσάφρέρε μηά τρατζηά βώη τέτζα
45 b τζηακελτάτζα βαφανηρηήσεκε σσβάς μάρτηρή σέξει κά
ασσάτζε նε τζηεντηκάρηη նηησσα սάντε τζηεντηκάτζα
σάτζεντέτζελ σηηηκγερε λεκάρα ατζέλε νηηηπένηλε
σσλεφάτζε τζηεντέξλε ἀπῶηα τηατζέλε τζηάρε φάπτα
δ βάς μάρτηρησηάκα ληψηάςξε υηηκα σφάκη

- Hrištóluj, šo askundéřo di-la prømatikolu.
- 25 am mine a mvitsářili a lorů nu l-o dedu dupo
trago, ma niňkó nu-ú-irjá namalo fórq di kalia
a mia, tsi am faptq, šo rale, tsi am faptq,
45 ma š-altsq amú fíkosoítq, si fako rale. š-nu
are vrutq omlu, tra s-martirisjasko jalane, šo
altsq am bogatq, tsi si au votoñatq. nopoj si are
viglatq atsiá šo atsiá uárfonq di fiatq
5 šo atsiá arslíe š-timisítq mulare. e mine
noso o am plønosítq, di o am arqso šo o
fetšu, di s-dede pri lukre rale iliačím.
šo atsel fitšórq, tsi nu štja di rale niňkó tsivá,
e ku zbyarq a mjale š-ku greirq a mjale li-mformqka
10 avdzorja a lui, š-mintia a lui, š-li
aspársiq bunesle a lui šo huča a lui di
mvitsaria a mia. am mine irjámü un afendu,
ma l-o-ntrikti šo kuzmikanlor.
š-mine irjámü nsurátü, mia tru bana a mulérili
15 a neř am tsgnutq alto vrutq. mine irjámü
tatq, di amú mi fetšu pri fumišla a mia řou
ðaskaltü. mine esku tru uamín e a uamínlor. eu
irjámü, tsi si li kerč. di am nu irjá namalo
a nia siňgur tru munduire, ma am trapto š-altsq.
20 oh, dise va si amú, kum s-mi-ndrégü. tora jeřhei(?)
trikú atsiá etq di lirtare š-di tunusire. kotsé
aistq etq este, tsi va si s-poltjaskq; šo si
mpartq iliačím, tsi halq s-fakü. tora siňgur
insušq eu mi džudikü, šo-jín fakü pri mine
25 džudetsü siňgur. dýgamne, dumnidzale, tsi-s
hergu la džudikare, kq mine mi džúdikq
a mia mušafere, mia tr-atsiá voi tutsq,
45 b tsi askultatsq, vo fanirisesku š-vq martirisesku, kq
ašqtse este džudikarija. insušq sɔntu džudikatsq
šo džudetsul siňgure lúkqro atsele nibúnile
š-lu fatse džudeslu. apoja di atsele, tsi are faptq,
5 va s- martirisjasko. lipsiaste niňkó, s-fakq

τζεντέτζε σσάς σλλήμπαρτα ντρέπτε τζζεντέζε λε
ατάτελλεη ..

- Κάντε βαζήνα ντεμυητζά σητζζέτηκα γήη σσά
μώρτζα ατέμπτζηα ντηνήντηα ασκάμινβλεη τζηλλέ
10 μπρή σηάζες βασησπένα χηηληδ ασμιλεη κά
κέμπτζάτζε τρόμαθέα έβανγγεληζής κε 24 ζη 30
κετώτε θεληφάνη τωσημήνων τεης τεανθρόπω ηζόν
ερανῶν κ. τώτε θέλεση ωλάνση όλε ηφήλε τής
γής ... κά ατέμπτζηα βασησπένα
15 χηηλήδ ασμιλεη ντέζερο μηά ατέμπτζηα βάς πλάν
κα τετζα κεσδρήνυνλλη ντηπρήλωκα κατζέ σβηά
τα άτζέλλη αμάρτηωσηλλη σσάσης κετράμινρα νά
πωη καληχηα βασησής τράμιρα σσβαςπλάνκγα
σστέτα σημήντζα ντηπρήλωκα κάντε βάσαβντα ντέ
20 μνητζά τάτα κάρε αλώρ ασσόρ βαζλατζάκα ανήή
ηφχαρηζησήτα μάλτε αβάω έζε κάτε ννηζές ά
ννήζα νηθητζέτα αμάρτηα σσάγενεσσεάσρ εβωη
νηνκα σσάντέτζα ατζήηε κεάμαρτηα ντηνηντήα αμή
ά σησπένε πρή κράτζε μήνε βέτε χηηληδ αννέε
25 μηά τρατζήη πρηβώη έζε ζέψβλ σσασήμπετηα ντημέ
άρτε μήνε έζεκα τζζεντέτζε τζηρβαστζζέντηκα σσάές
κα τάτα κατζζεντέτζε τζζέτηκα ακάτάτα
40 ντρηπτάτηκα τζζεντηκάρεα αμηά αβάω τράζράνκγη
βαζηζήε ερηηάρηα ήω χηηληδ τραδέμινλε βράρ
άς μηά ασσάτζε βαζλατζάκγα αμάρτηωζελορ
τεκατά μαθένο εβανγγεληζή Κε 25 ζη 41
5 Τώτε έρη κ. τες εξεύδωνημων πωρέβεεε απεμεή ή
κατηραμένη ής τωπήρο τω εώνηον τωητημαζμένων
τωδηάβωλο κ. τής ανγγέλης αυτε.
φετζήης ντημήνε βώη καταράσήζλλη τρόφωκλε άε
τηλλη τζηζέε φάπτε έτημε τράδέμινλε σσά τρά
10 άνγγελη αλλέη
Ε εηαμάρτηωσσα κάρε άβντε αηζε σπεάρα νθβά
κέτρεμαράτζα σσνθβά τραμιράτζα μηά νθβα ασπά
ράτζα ντηάμ νθβα μφρηκεσσάτζα βώη φράνκγή
λλη ντηνηντηα ατάτελλη κακέμ τζάτζε δανηήλ τρέ

- džudetsu, šo s-li mparto dreptu džudeslu
a tátului.
- kondu va z-inq dumnidzó, si džúdikó yij šo
mortaq atumtsja dinintja a skámnului, tsi lumbrisjašte,
10 va si spung kíjlu a omlui, kakum
dzötse tru Mađea evañgelistás ke. 24 st. 30 [τὸν
Καὶ τότε θέλει φανῆ τὸ σημεῖον τοῦ νίκου τοῦ ἀνθρώπου εἰς
οὐρανὸν, καὶ τότε θέλοντοι κλάνεσθαι ὅλαι(ς) ἢ φυλαῖ(ς) τῆς
γῆς. kq atumtsja va si spung]
- 15 kíjlu a omlui n-tserü. mia atumtsja va s-plöñgo
tutsq kusuriñli (Mißverständnis) di-pri lokü. kotsé s-viadq
atséli amortijoñli, šo si s-kutrámurq; nopoj
kaliñja va si s-trámurq, š-va s-plöñgo
š-tutq simintsa di-pri lokü, kondu va s-avdq dumnidzó
- 20 tatq, kare a lorü ašqo va s-lq dzqkg: a ní-i
ifharistisita, maltu a vao este, kgtü ní este a
nía nividzutq amortia šo gunuspasq, e voi
nifkó šodetsq atsíe. ku amortia dinintja a mia
si spune, pri krutse mine vedu kíjllu a neq,
- 25 mia tr-atsjá pri voi este stepsul šo simbetja di muarte.
mine esku džudetsu, tsi va s-džúdiku, šo esku
tatq. ka džudetsu džúdiku, a ka tatq
- 46 driptatikó džudikarę a mia. a vao trq ströñgi
vq štie, e vriaria jo kíjlu trq démunlu vq
aç (unklar). mia ašqtse va s-lq dzqkq amortijošlor:
τοῦ κατὰ Ματθαῖον ἐναγγελιστήν κε. 25 στ. 41
- 5 tótæ kæl tolç kës evanumúmaw. πορεύεσθε ἀπ' ἐμοῦ, οἱ
χατηραμένοι, εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον τὸ ἡτοιμασμένον
τῷ διαβόλῳ καὶ τοὺς ἄγγελοις αὐτοῦ
fudzís di mine voi katörösili tru foklu a étili,
tsi este faptu étimü trq démunlu šo trq
- 10 áñgelli a lui.
eí, amortijošq, kare avdu aiste zbyarq, nu vq
kutrumoratsq š-nu vq trömuratsq? mia nu vq asporatsq?
di am nu vq mfrikušatsq, voi ströñgil,
dinintja a tatulu? kakum dzötse Anjil tru

- 15 κακές 7 σσάγηδει ηθάνη θεωλωγος Κ 20 η 12 τάς απόκαληψης κείδον etc.
- 21 τρετέσα ατζεντηράρηλλη βασής βηλόρσα κάφτζα σοβάς ντηςφάρα κάφτζα τρεκάρε τζηθαεχήμπα νώη τζηαβέμβ φάκτα τρετέτα μπάνα ανβάζρα σσάς βασκέννα κά βασχήμπα λλαντήσσα κάφτζα τρεβέννα βασησκέννα
- 25 τέτε λέκαρα ατζέλε ρράλε τζηαβέμβ φάκτα αμάρτηηλε ανβάζρε ετρέ αλλάνταρ φασχήμπα ανβάζρε μπενέτζα τζη αβέμβ φάκτα ... [άμα]
- 46b Τντηβάρα ντηηνητε βασήστησαλήντα ατζηά τζηνάτζάνε ρτήηλε ανωάζρε ντηέννα κάφτηη σκρηηράτα αμάρτηηα τζηές φάκτα ντηηνόη κετέτε τζηβρ σνάσσαντα τρό δύκλη βαβηάτα έτα ήώλ λόκιλ τζησηάρε φάκτα
- 5 σστέτε αλλάντε κεβδρρα σσκάρροη κενάσσα εντή αλάν τά καρτε έζε σημάτα ατζηά τζηνά αβέμβ έξέ μιλεγησήτα σσάναβέμβ τενέσήτα σσνάβέμβ μάρ ταρησήτα τενέσόρηη ανβάρρα κεπαλάκάρροη σσ κέπαρηάσηη σσκέ ελεμημωσήηη μηά κεβδρίμια
- 10 άκράματηκάλεη ντηκακέμ ναδρση νώη ατζηά ντρηηπτάτηκα τζεντηκάρε ατάτελεη ντηηνόη τηατζηά αμάρτηηε βαερέννα κάφτα μηά τρατζέηα σσανώη τρέ αηζα ντητώρα μπανάρ σέζε κάρ φατζημβ τενέ σήρε αμαρτήηλωρ λαατζηά τζεντηκάρε νέθαξνά [πάρε
- 15 (τζεντηκα αχτάρε durchstrichen) ατζενηγα αχτάρε ντρημασσάτζε νώη τρετήζε συνάρρεκτήμβ αμάρτηηεάσρ κακέμ τζάτζε άγηβλ ηθάνη γνρά τηασήμε άμ κάντε νώη τρεαήζα μπάνα νά εεβμιλεγησήμβ βας πτείμε σνάκραράμβ σσάρ αμάρτηηλε τζηνόη
- 20 συνενά τζεντηκα τρεαμάρτηη μηά αξέη βρηαεχήμβ σηαςκέλτάρ ματζέλε καλώχτηλη ντημπεάτζηα τζητζάτζε τρέ αγήβλ μαθέα εβανγεληζής Κ 25 η 34 ελάτε etc.
- 25 βηηήζα βώη βλεησήζλη ατάτελεη ανυηέη υκέρ δασήτζα αμηράρηληα τζηές φάκτα έτημα τραβώη
- 47 ντηκαμάνηητε ντηέτα σσάς τζάτζε τζηθαενα τζεντηκα νώη τρεατζέλε λέκρε κάρε νώη λητζανέμβ τρά

- 15 kapu 7 š-ayul Juani ūeoloyos k. 20 sti. 12 tῆς
ἀποκαλύψεως: καὶ εἰδον etc.
- 21 tru dzua a džudikárii va si s-viarsq kortsq š-va s-
disfakq kortsq, tru kare tsi va s-kibq, noj tsi avemū
faptq tru tutq bana a nystro. šo s-vq spunu, ko
va s-kibq la dišq kortsq. tru unq va si spuno
- 25 tute lúkgor atsele řale, tsi avemū faptq amortiile
a nyastre, e tru alantq va s-kibq a nyastre bunetsq;
tsi avémū faptq.
- 46 b di qara dininte va si s-dišklidq atsiá, tsi no tgone amortiile
a nyastre. di unq parti- e skrijratq amortia,
tsi este faptq di noj, ku tute tsi va s-nq šadq tr-okli
va s-viadq eta, iuo lokul, tsi si are faptq,
- 5 š-tute alante kusurq. š-korší ku nošq e di alantq
parte este simnatq atsiá, tsi no avemū eksumuluyisito,
šo n-avémū tunusito, š-n-avémū martorisito
tunusirja a nyastre ku polgkorsiri š-ku
porjasiň š-ku eleemosine. mia ku ursirja
- 10 a pr̄omatikoluj di kakum no ursi noj atsiá
driptatikq džudikare a tátulu, di noj di atsiá
amortie va s-nu no kaftq. mia tr-atxiá šo noj tru
aista di tora banq, seste ko fáteimū tunusire
amortiilor, la atxiá džudikare nu va s-nq
- 15 adžufiqg ahtare ntribare.
ašqtse noj tru piste s-n-arukimū amortiiasq,
kakum dzotse ayul Juani, gurq di asime. am
kondu noj tru aistq banq no eksumuluyisimū,
va s-putemū s-nq kurymū šo amortiile, tsi noj
- 20 s-nu no džudikq tru amorti, mia aksi vrja s-kimū,
si askultomū atselü kalohitili di buatsja,
tsi dzotse tru ayul Maθea evafigelists k. 25 sti 34
člāte etc.
- 26 vinitq voj vlujsišli a tátulu a nui, ūkerđositsq
amirorila, tsi este faptq étimq trq voj
- 47 di kama ninte di etq. šo s-dzotse, tsi va s-nq džudikq
noj tru atsele lukre, kare noj li tsqenmū trq

κάμα μπένε φητζέρη άσση σησκενέμις κέμσαντε
ατζέλε μπένε φητζέρη ανώάζεται τζηάθεμις φάκτα μηά
δυτήσε αβέμις υνηάρσης ντεμηνηγέλε λαμπήσηάρηκα ηλή
ακύμις κάφε μπέμις υνηάρσης τρε αλλάβτάρε υντράς ναεύχα
ρηγησήμις σοάσναπαλλάκαρσήμις ντηκακέμι υάτημάντα ά
γήα κάρτε μανῶη κανηάρτζημις λαμπησήάρηκα μά
μέζη αςηγτάμις πάνσης κηρβασηάξκα αγηα λλέ
10 τρεγγήε μηά κάννητε αφέντζαλλη κηρβασέξκα ηφχήγηλε
σοάμπερέξκα ακέννητέρα ατάτβλητη ένωη βαργηάμις
σοάρ ντεζετζέράμις άμωετζηά έερε μπένα φητζέρεται έ
ντήσε υνηέμις παλλάκαρσήτα κηρήνε κάνναμπέμις κά
λλάκαρσήτα κάρ κγέρα άμηδω άρε μήνντεήτα μήντηα
15 ανωάζρα αβέμις φάκτα σστράδσφλητ μακάτε βάρτως
νηχηάμις σστρατζή τράσημπέμις αλλάβντάρε ντηράμηρηνη
(νέτρασημπέμις αυαγεστρίχηεν) νέτροφη ντρηπτάτηκα άλτεμητζέρ
νῶη τζανέ
μιμις μηαρηάσην σοάρ ατζενάμις ηληακέμι ατέμτζηα
καμάμβλτε βαζιμπέμις σσάζνάμπητάμις ντηά ατζηά έερε
20 μπένα φητζέρεται μηάνατζανέμις κάννεμάνκαμις πλέξη
σσάκάρφε τρεπαρηάσηνη ντηάμι νέννατζανέμις σστηάλαν
τε ρράλις ματέτα ένα ρράλε φάτζημις ντηάμι ατζηά έερε
μπένα φητζέρεται μηά κεαχτάρφεται μπένε φητζέρη καντάμις
σηνηάρτζημις τρεπαράδης αηά ννέεται αβόλετο άς
25 καφτάμις μάκαρ ένα μπένα φητζέρεται κεράτα
σχήμικα φαρά νηάτζη ένα σκώρας αμάρτητως οη σκένέμις
μάκαρ ένα μπερητάρε ντητέτα πάρτζαλε σχήμικα ένα
47b ένα μπενηάτζα τρεμκάνα ανωάζρα μακάρη κατε ιτζητω
βρόξα τζήσχημικα κατρε 40 τηάνηνη κα τρε 50
τηάνηνη κατρε 60 τηάνηνη μάκαρ τηκάτε σχήμικα
ματρός μπάνα ανωάστρα ένα αχτάρε τζέρα σπέσα
5 σοά έν αχτάρε σχχάτε καρέ βασχήμικα ντησκετώ
ταλεη νταρεήτε τρά ντεμηνητζέρα αμάρ ηθέεται αχτάρε
τζέρα σσαχτάρε σάχάτε σσαέξε κανῶη υναβέμις
άλτρα χωργηα ντηάηται τράχαρε μηντεήμις
τζηεχημικα μπένε φητζέρη άμικεμ βασχήμις ατέμι
10 τζηα μπρασάτζα μηακέμι βασντάμις κγρηάη

kama bune fitseri. aší si spunémü, kum s̄ontu
atsele bune fitserg a n̄uastre, tsi avémü faptö. mia
5 di-se avémü n̄arsö dumínisle la bisjárikö iljakimü,
kö avémü n̄arsö trö alovadare, nu tra s-no eharistisimü,
šö s-no polgörsimü, di kaküm no dimondö aya
karte, ma noj kö nárdzimü la bisjárikö, ma
mezí ašiptömü pön si s-givøsiaskö aya lutruyie.
10 mia kōndu aféndzöli givøsesku ifñile,
šö buresku askundéra a tatuluj, e noj voryómü
šö no t̄sutšurómü. amü atsjá este bunö fitsere? e
di-se n-avémü polgörsitö gine, kö no avémü polgörsitö
ku gura, am juo are minduitö mintja
15 a n̄uastro, avémü faptö š-trö suflit, ma kōtū vortós
nøkjamu š-trö tsi, tra si avémü alovadare di uamín,
nu trö driptatika al dumnidzö. noj

tsqnému pøriasiń šö adžunómü iljakim. atumtsja
kama multu va s-bemü, šö s-no mbitömü. di atsjá este
20 bunö fitsere? mia no tsqnému, kö nu moñikomü pešti
šö kaře tru pøriasiń. di am nu no tsqnému š-di alante
řale, ma tutö-unö řale fátsimü. di am atsjá este
bunö fitsere? mia ku ahtori bune fitséri koftömü,
si nárdzimü tru parádis? aja nu este avóleto! as
25 koftömü makar unö bunö fitsere kuratö,
s-kibö førgo nintsi unü zborü amortjós, si spunémü
makar unö buritö di tute portsgle, s-kibö unö
47 b bunjatsö tru bana a n̄uastro, mákari kōtū itsidó
vrøstö, tsi s-kibö, ka tru 40 di ań ka tru 50
di ań ka tru 60 di ań, makar di kōtu s-kibö,
ma tru bana a n̄uastro unö ahtare dzuø spuso
5 šö un ahtare sohatü, kare va s-kibö di-a-kutotalui
dørnitö trö dumnidzö! ama ju este ahtare
dzuø š-ahtare sahátü? šö seste kö noj nu avémü
altö horya di aiste, trö kare minduimü,
tsi s-kibö bune fitseri, am kum va s-kimü atumtsja
10 mprustatsö? mia kum va s-domü gríaj

ντηνηντήα ἀτάτελλεθ κάντε νθαβέμεθ νήντζη ἐνδ
μπενηάτζα τζήσχημπα αρησήτα τηνήντηα ατάτελλεθ
μηά τρατζηά φράτζα κρηςζηνη φάτζηεβα μεκαέτε
κέμ σφάτζημθ βαρρά (ζαχγάν durchstr.) ζακεάνε τζής
15 χῆμπα αρησήτα ντηνήντηα ατάτελλεθ σστητάτε πάφτζαλε
σέςε καθρέμεθ σήξκαπάμεθ τητρόθ αετηλλη κήσα
μηά τρασηακγετήμιθ αμηράφηληα ντηντζέροθ τθέ
κρηςζήνλη σχήτζα βλησήτζα ἄμην.

ΑΙΓΑ ΔΙΔΑΧΙΕ ΤΙΝ ΤΖΩΙ ΜΑΡΙ

57b Ααθεζάτζα βωδήθλεσήτζα κρηςζηνη σηλεάτζα ντηθ
ρηάκλεθ σσασηακτρασήτζα κγήνε καθράτζαλη ατέελλη
τζησηάμηνα μηάνθλα φηλησηάζε λθκροθ κάν
τέθ σηαρράκα σημηντζα πρητεκάλληερη ασσάτζε
5 σσάθ ανάω νθναφηλησηάζε λέκκροθ κατζέ νάκλη
μάμεθ κρηςζηνη σέςε κααβέμεθ σσαλδ
καρά τζήσναγήνα ντεπάνθμα σσάθ σεςέ κα βρετζη σηθά
αντέκγιθ αεήτε σσπηγήπσήτα μάρτερήε ατάμυνθεθ
φράτε ηάκάρη τζητζάτζε ηπήζης χωρής τώνέργων
10 νθερδοθ ἔζη πήζηα φαράθ ντηλλάκροθ ατέέλεθ μπέ
νηλεθ μθάρτε έζε κακόμεθ έζε μθάρτε τρεπλεθ φαράθ
ντησθφλητε μηά τρατζηά σάντε ητηζάε λθκαράθ ατέέλεθ
μπενηλεθ κατζέ μακόθ νθμα νθπλαύτε σλεμπερή
άζκα θύλεθ κατζέ σητζατζέμεθ τζηθηάφροθ βασηά
15 μπάθ θν σήημενθ τζησχήμπα λάθάρα αμηράθ
ντηθάμ σνδσφάκα μεκαέτε τρόθ αμηράθ σσάζνθ
τζάλτησηάκα φ τζήσχαρροηάζε ονηνός ἄμ κάμακγήνε
σηνέρηρα σηημενθ ντηκατζή έζε σηημενθ τζηνθ
τζάλτησηάζε τραμηρά αμαμήνε τζηνέςκε άζε
58 τζήστζάκε τραμηρά ἄμινωιληψηάζε τζησυάτζάλτησημεθ
τρόθ σθφλητλε άνοάρε έμα βασηύντζάτζη κέμ βαςπώτεθ
τρας μηαξέεκε τζηέεκε νθντρόθ τρεέτα εςθμήντηρηάτζα
σσυτηάμεθ σμηαξέεκε ἄμτζητζάτζε ασσάτζε αώμ μήνε
5 τζητζασπά καῶμλεθ βατάνηα νθλιθαξηάζε μαλθάξηα

- dinintja a tátuluj kóndu nu avémü nintsi unq
bunjatsq, tsi s-kibq arisitq di-nintja a tátuluj
mia tr-atsiá, fratsq, krištiń, fátsis vo mukqete,
kum s-fátsimü vořo zökqane, tsi s-kibq
15 arisitq di-nintja a tátuluj š-di tute portsqle.
seste kq vremü, si skopymü di-tru a étili kisa,
mia tra si agudimü amirorila din tserü. tus
krištińli s-kitsq vluisitsq! amin.
(Blatt 48—57 im I. Jahresbericht von Dachselt veröffentlicht.)

Aistq ñiðahíe din džoi mari.

- 57b avdzotsq voi, vluisitsq krištiń, si lqatsq di urjakte,
šq si akikositsq gíne, kq urátsqli atséli
tsi sjáming, mia nu lq filisiašte lúkuru, kóndu
si arukq simintsq pri-tu kólyuri. ašqtse
5 šq a naq nu nq filisiašte lukurq, kotsé nq klimomü
krištiń, seste kq avémü šq lúkorg,
tsi s-nq ying dupq numq. šq seste kq vretsi, si vo
aduku aksitq š-pistipsitq marturie a domnuluń
frate Jakovi, tsi dzotse: *η πλοτις χωρὶς τῶν ἔργων*
10 *vexropós éστι* = pistia fórg di lúkorg atsele búnile
muarte este, kakum este mortu truplu fórg
di súflitu. mia tr-atsiá sóntu itizáe lúkorg atsele
búnile. kotsé ma ku numa nu puate s-lu burjasko
omlu, kotsé si dzotsémü, tsi ñiáfur va si aibq
15 un siiménü, tsi s-kibq, la vor amiró,
di am s-nu s-fakq mukqete tro amiró šq nu
tšoltisjaskq, tsi s-hořiáste di nq. am kama gíne,
si nu irjá siimenü, di kotsé este siiménü, tsi nu
tšoltisjáste tro amiró. ama mine tsi n-esku akse,
58 tsi s-dzoku tro amiró, am noj lipsiašte, tsi s-nq tšoltisimü
tro súflitle a nqastre. e ma va si-n dzotsi: kum va s-potu,
tra s-mi aksesku, tsi esku nuntru tru etq š-tu mintirjatsq,
š-di ami s-mi aksesku? am tsi dzotsi ašqtse a om? mine
5 tsi tsq spu[n], kq omlu vgdgnia nu lu aksjašte, ma lu aksjašte

ζε κάμπηλη σαντρηπτάτηρα καὶ αδύις ανάμεσα
υτηκαράβης ηρηὰ μηάντηρακελῶτζε σκατζε εατζέλ λεωτ
οηή τροσῶδομα σσαχγώμωρα καδαμπάτερα τζηντεντε

kobilja so-nđriptatika. kō Ađamū anámesa
di parađis irjá, mja di akulotse sködzú. e atsél Luot
irjá tru Sóđoma šo Gomora, kōgħbottuq, tsi dede
pluae, sk[T]ifurq šo fokú, mja di akulotse si aksí. šo Jovul
10 irjá n-kuprίe šo si ayisi. amū Saul, tsi irjá
tru sgoriale a lu amirg, di kōdzú, di kōdzú di-pri
amirgrila, di-pri lokú š-di alantq, tsi vrija s-ħibq
tińisítu. mja šo noj dzotsemu „kō nu putému s-noj aksimū,
kōtsé himu tru zahmetq. e atsijá nu este tsivá, ma tsi
15 este simbetja a mħonauļu; kōtsé nu nárdzimū
apruape dipe-dipe (dape, dase?) la bisjárikò a Hristolu; šo s-
polokorsimū dumnidzq. mja tr-atsijá e ma nu videtsq
atseli qamini, tsi kafto, si la zabitilka di-la
amirg, kum des-des nergu akulotse tru sarae multe
20 orl. šo kumu bagħi altaq uqamini ridžodžadsg
tra si agudjasko atsijá, tsi kafto. š-aiste li dzokku
tro atselli qamini, tsi nu adolagħu la bisjárikò,
šo atselli, tsi nergu la bisjárikò, mja nuntru
zburosku, tsi s-lu yingħi tru minte, di nu š-tson mintja
25 la hoq šo la zbuar, tai s-yivvesku tru aya
di bisjárikò. am nu il ti tkoxi sti afendului, kōndu [inima.
dzotse: ἀνάσταση τας χρονίας = analtu si avému mintja šo
58 b šo dzotse: ἔχομεν πρὸς τὸν κύριον = mintja uovém (e-avem)
la dumnidzq. am kōtsé arġodżo, di ti aflu mintsunostu
tru ahtare mfrikusátu di soħatū? oh, tr-atsijá mare ғavmo
kō a āyili tripeze n'ellu al dumnidzq tro
5 tine s-tale, fokul di duħul di-tru aya tripezo
z-vuame, áfiġelli keruvimli šo serafimli s-kutrámuro!
atselli áfiġeli ku ħase ariapite šo
mvglesku prósupile, šo tutsq tserli vortoq
di adún ku afendul tro tine s-polokorsesku la dumnidzq!
10 e tine šodgo š-nintsi vrej, tra si štij? nikø^{ts-o}
ts-o friko, tsi unq sutq šajdżotxi optu di soħatq are
stomu, tai s-klamq šaptile dzole, mja vetx un
soħatū este aleptu di nillitul di tatq tro nqs.
e tine šo atselu lu minteħti tru alante tro itipaq

- 15 πασα κυρηάηρη οιδάπρηαρρεντέρες νῦντρες τρέδ ἄγηα ντή
μπησηάρηκα σστρέδ ἄγηα λητρεγήε τζηναεντζηάες
ανάω σηαβτζέμες σσεψφοίκα συάπαλακάροήμες τρέ
ατζέλ σαχάτε τζηλλές αλήαπες ντεμυητζές ἀμ κατζή
φάτζα τηαμπάκην τράξληληά ντάρροα αλτεμυητζές ετή
20 τρέ μανήλλε αφέντελη χάτζημπα σηεχήμπα ὑμ
τε μάγηνλε ατάλε κελάσπε ακεντέτζα ηακάτζα ντηκά
ἀλε αλεαψηρές μηατρατζηά σσανώη φρασληηα ατάταλη
σηηναφάτζημι χζτζές ηεήκε ντη παλακαρήηλε ἀάγηληη
μπησηάρηκα σσανυφάτζημις ητηκασα τζηζνάτηκνηάεκα
25 σηηγόημες μπησηάρηκα σστρεατζέλ ιφρηκεσσάτελ ντή
σαχάτε τρεάηα λετρεγήε ἀμσησσάντζεμες κέφρηκα σσ
κεκατρέμιθράρες σσαζληηαβέμες ντηκνώς ὀκλη εμήντηα
59 σσφήηημα ανάλτε ντζέρες σσασή σεξηράμες ντήτρες ηηημα
σσάζτζατζέμες κεμήντηα κάατζέλες αμάρτησσλι νηηλλέ
ηάναφ νῶη ντεμυητζάλε χήηληής ατάτελη (ασσά σησσαντέμ
ausgestrichen)
σσάκ αετηληηη μηά ασσάτζε σησσαντέμες σσάζπαλλακάροήμες
δ αμνεθηητέτζα ατζέλλη εάμηηη τζηρσσάντε ντηηήηηηα αμή
ρηράζλωρ σσάκ αέαμπηησλωρ σσάκ ατζέλληη σσλντάτζα κέμ
σσάντε
κεφρήκα νήκαζμπάτε νήκα σκελκετέξκε νηηκεά νή
νκελώ νήκα μετρεσκε νήκα κγρέέξκε νήκα σσαρράμτε
άμσσάντες φηημήζα κεμάρε φρήκα σσυτηηάσσα λλετάζα
10 ηέρνέκα βαπαλακάρσεξκε εάμηηη μηασσάτζα σησσά
ντέτζα μφρηκεσσάτζα σσκαμάμελτε ντηηήηηηα αλντεμυητζέ
κα ατζέλλη τζηρσσάντε ντηηήηηηα αμηρηράζλωρς τζηρσάν
κρηηηλώκε σσκάντετε συνηάρτζημις λαμπησηάρηκα συνή
άρτζημις κακέμι σχήμπα αρησήτα ντηηήηηηα ἀ
15 τάτελληη σσασήηνεαβέμες κάκε πρητζηηηβά κακέμ ήλλ
τζάτζε ντεμυητζές ἀλμωησέα κάνντε βητζέ ορέηκγελ
ηέμασηηαρντηά ἀφρντηά ἀμάρ ορέηκγελ νέσηηαρντηηα μῶ
ηηήηα σηηαρεκέ τραεθηάντε σσαήλλτζάτζε ντεμυητζέ μῶ
ηηήηα μωησή νετηηηαρεκέ αεάτζε μα ντηηκελτζάτζα κά
20 μάτρεάρα φάτζαρεηηηε ντηηηρέτζεβαρροα ατάλε
κατζέ τρελώκελ ηεσσάστήνε λάκε αγησήτε ἐεε α

- 15 griažir̄ šo pri arğdéré nuntru tru aya di
bisjárikō š-tru aya lutruyie, tsi nō undzjašte
a nao, si avdzójmū š-ku frikō s-nō pglökorsímū tru
atsél sohát̄, tsi lu aliapse dumnidz̄. am ku tsi
fatsq̄ ti aproki, tra s-lai doq̄ al dumnidz̄. š-di-tru
20 mojnéle (a)aféndului, hádzib̄ si s-kib̄ umte
mojnéle a tale ku laspe, agudetsq̄, s-ti akatsq̄ di pçale
a lu amir̄. mja tr-atsjá šo noj, frasli a tátului,
si nu nō fátsim hitšu iksikē di pglökorsiile a áyili
bisjárikō, šo s-nu fátsimū itipasq̄, tsi s-nō tikniask̄,
25 si grimū m-bisjárikō š-tru atsél mfrikušatul di
sohát̄ tru aya lutruyie! am si šgdém̄ ku frikō š-ku
kutrumurare, šo s-li avém̄ diq̄os okli e mintia
59 šo ínima analtu n-tserü. šo si suskiróm̄ di-tru ínima,
šo s-dzqtsém̄ ku mintia ka atselü amortiosul: „nílujá
nō noj, dumnidzale, kíllu a tátului

šo a étili.“ mja aşqtse si šqdém̄ šo s-pglökorsím̄!
6 am nu videtsq̄ atséli yáminí, tsi šqd̄ dinintia amirirazlor
šo a zqbislor, šo atséli suldatsq̄, kum šqd̄

ku frikō? nik̄ z-bat̄, nik̄ s-kulkutesku ni-fikqa, ni-fikuló,
nik̄ mutresku, nik̄ greesku, nik̄ š-arqd̄.
am šqd̄ strimtsq̄ ku mare frikō. š-di noq̄ luatsq̄
10 jurnek̄, vq̄ pglökorsesku yáminí, mja-aşqtse si šqdetsq̄
mfrikušatq̄, š-kamá multu di-nintia al dumnidz̄.
ko atseli, tsi šqd̄ di-nintia amirirázlorü, tsi són
pristi lokü, š-kondú s-nárdzim̄ la bisjárikō,
s-nárdzim̄, kakúm s-kib̄ arisitq̄ di-nintia a
15 tátului; šo si nu avém̄ kaké pri tsinivá, kakúm il
dzq̄tse dumnidz̄ al Moiséa, kondú vidzú ūrugul,
ju ma si ardiá, ama ūrugul nu si ardiá. Moiséa
si apruké, tra s-viadó, šo-il dzq̄tse dumnidz̄: „Moisí,
Moisí, nu ti apruake aqñatse, ma diskultsq̄ tsq̄ kama
20 tru qarq̄ tsqrúkile di-tru tšuárq̄ a tale,
kotsé tru lókul, ju šos-tine, loku ayisitü este.“ avdzotsq̄

- βτξάτζε βώη φράτζε κρηστήννη κάρεβά τρασήκεμη
νηκα βηντέτζα ατζηά αγησήτα ντημπάνε σιθηντέτζα
άγησλ πωτήρος τζησσάντε πρη άγηα τρήμπεζα άκε
25 λωτζε έζε τρεπελι σσά σάντζηλε αχοηςζόλεη άκελωτζε
έζε ατάτελλη φώκε μηά κάρος σάντε αξένη βαμηνη [άξενη
ηλληαρηάτζα σσα ήλλη λλευνηνηάτζα εατζέλλη τζη νεσσάντε
59b λιηδρυτε κεφληάκα μηατρατζηά νεβά απρεκηάτζα ασάτζε
ντηζληγάζβα καμανήντε αμάρτημε ατζέλεροάλε σσά
σσκαλήχηα ντηνήντηα ακραματηκάζλωρ κατάτε άμ
άρτηήλε τζητζέζε τζήμτε σέφλητλε ατάβ
5 σσάλτα σέζε κα αήκακε κεβάρτζηνηβά ντηζληάκγατε
σστημηρηάτζα ντητηλληάρτα σσκεαπρεκνάζλλη ατάη
σσασέζε κα αηβατανάτα ηάη αφρούτα ηκά άηαρρφεητα
ηκά άηλατήνε δήκε κασηγάνα ήκά αμανέτε κασι
άνα άη αεκεμτα ήκα τηλάη ληγατά κεκέρφαρηλληε
10 ήκα αη κάφτατά άλτεβρθτε τζηάη αχάτα ζαμάνε
τζηάη μπανάτα τρός ξήλης άαλτωρ βάμηνν ντητηάη
ληγατά κεήτηπασα αμάρτημε μηα ντηζληγάζβα λίργα [λητλε
τέρρα ντηαντάβθγαμήντε ντητρεζερη ντηθασκαπάτζα σέφ
αφωάζρε κάρε έζε ληγατά σσά αφρακύτα ντητρεμάπλε
15 αδέμινλάρ σσά σκατής τζαρέχηλε ντητρετζεύρρα άτα
λε κατζέ λωκαλ ησσάστήνε έζε αγησήτα κατζέ
άμιατζηά λάαγηαδήμα τζητηαπρώκη ατζέλ άγησλ σκάμνε
τζηθαςηαπρώκη σστρεατζέλ λεώκε τήνε τζησσάτζα ηή
κεμηήητζη έζε άγηα ααγηζλλη λωκε αγησήτε
20 έζε ακελλωτζε τζηνβνασηβεντε άγηλλη ντηάνγγελλη
σσντηφρήγκα σσκετραμαρφάρε σσκευαρηζήσήρε σσά
αμβαλέκεκα προσσπηλε αλλάρρε σσά ακελωτζε άά
σσατζέτα μᾶρρος άγησλ βασήλη σσά άγησλ ηεάνη
κγερα ντη ασήμε σσάλτζα βάμηνν κάρε ντηακετώ
25 ταλλιη κεφάτζε ηρηά σσαντηςπηλτήτζα ντηπρηλωκ
βαμηνν αγησήτζα τζηκά άνγγελλη ηρηά ναπώη
σσαέλλη σησπενηά τρανάσσρ καχήμις νήαξένη [άγη
60 σσά ασσάτζα τζηκγρηά μηάντηθάρα ντηηηήντε κνγρηάζε
ελ σήνμβασήλη κανήάξε μηκεμήνηκα αλλάντε κγρή
άξε άγησλ ηεάνη κγερα ντηασήμε ντεμινητζάλε ντατέλε

voj fratsq krištiní, karevá tra si s-kumíniko,
videtsq atsiá ayisitq di pyne, ši videtsq
ayul potirü, tsi šade pri aya tripézo. akulotse
25 este trupul šq sóndzile a Hrištoli, akulotse
este a tátului fokü. mia kare sontu aksi ýáminí,
ili avriadzq šq-ilí lunínadzq; e atseli, tsi nu sontu aksi,
59b li arde ku flísko. mia tr-atsiá nu vo aprukatsq aqatse,
disligáz-vq kama ninte amortiile atsele ūale šq š-
kaliňja di-nintia a promatikaslor ku tute amortiile,
tsi ts-este tsimtu suflitu a tóq.
5 š-alta, seste kq aij kaké ku vortsinivá, disliagq te,
š-ti imiriadzq, di ti lartq š-ku aprukasli a tqi.
šq seste kq aij votonato, i aij afurato, ikq aij ařokito,
ikq aij la tine ðíke kósjang, ikq amonete kósjang
ai askumtq, ikq ti aij ligato ku kurvorile,
10 ikq aij koftatq alte vrute, tsi aij ahqto zomane,
tsi aij bonatq tru zilju a altór ýáminí, di ti aij
ligato ku itipasq amortie, mia disligás-vq ligotura
di adøggomintu di trúpurü, di vo skopatsq súfitle
a voastre, kare este ligato šq ařokito di-tru moj[n]le
15 a démuñlor. šq skuati-s-tsqrúkile ditru tšuarq a tale;
kótsé lokul, i-šos tine, este ayisitü, kótsé
amü atsiá la aya ðima, tsi ti apróki, atsel ayul skamnu,
tsi va s-ti aproki, š-tru atsel lqokü, tine tsi šodzq, s-ti
kumínitsi, este aya a áyulu. lokü ayisitü
20 este akulotse, tsi nu nq si vedü áyili di ángeli,
š-di frikq š-ku trómurare š-ku eñharistisire šq
amvølesku prósüpile a lorü. šq akulotse aq
šodzutq maru ayul Vasili šq ayul Jüani,
guro di asime, š-altsq ýamín, kare di-a-kutotalui
25 kuratsq iriá š-dispiltitsq di-pri lokü;
ýamín ayisitsq, tsi ka ángelli iriá, nöpöi
šq eli si spuniá tro nošq, kq límü níaksi.
60 šq ašqtse, tsi gria; mia di uara dininte griašte ayul
sim-Vasili, kq níakse mi kumíniku. alantu griašte
ayul Jüani, guro di asime: „Dumnidzale, tátulü

a ňeu, kum n-esku akse, tra s-mi kumíniku.“ e tine, omlu
5 a tátuluj, p̄uate ku unq níle di amortiſi ts-ai asparto
súflitlu a tqi, p̄uate tru ahqtsq aní nu ts-ai
eksumuluyisito amortiſile a tale, š-nu
li aī ndriaptq, š-nintsi un-qarq nu aī faptq unq tunusire.
mia tr-atsiá nu ti apruake ūkumatse, š-nu yino apatse!
10 disliaggio tsq ítsido ligoturo di amortie, š-diportiſadzq
te di itsidó mpilititúri! lasq te, šq s-kiq forq
tiklife, š-ti eksumuluyisiá, š-ti ndriadize, š-ti tunusiá,
šq ašqtse lqusatq š-lirtatq š-nísurijadzq te.
mia ašqtse ying š-ti apruake. ama nōpoī š-atumtsja
15 ku mare ahristisire š-ku zuzurire ka Moiséa,
tsi si apruké akulotse i-vidzú dumnidzq, tsi ardiá
řugul, šq el šq skuase tsqrúhile a lui;
mia ašqtse ku frikq š-ku kutrumurare il lipsiá,
tsi si nargq akulotse, ju irjá ūgul šq fokul. ahtare
20 frikq šq kutrumurare lipsiaſte si aī š-tine, koñdu
tindzq mojinle, šq koñdu dišklis-gura, tra s-lai
aya kumnikoturo. š-lipsiaſte, si greſti
ašqtse: pistipesku, Dumnidzale, kq tine eſti tatq.
iksumuluyisesku, kq mine esku amortiſos. pistipesku,
25 kq tine eſti fokq, e mine ksumuluyisesku, kq esku
jarbo uskatq. eu n-esku akse trq amortiſile a miale,
tra s-mi aproku la dumnidzq, tra s-nu kiq piđepsitq,
60b šq jarba di fokq si nu si ardq. ma ku vrjarija tine
mi strigašq, tine ní aurašq. mia tr-atsiá yinu
š-mine nikuratq, kqtrq tse s-mi kuru di tine, izvur
ayisitq. mi aproku nipututq šq lqñgurósq,
5 tra s-mi víndiku di tine, yaturu a súflitlu. mi aproku
mine mortul trq angostisirja di tine, yie
banq. šq yinu, s-mi ayisesku, e kama multu
tr-atsiá yinu, ama esku amortiſos, š-n-esku akse,
tsi s-mi diportedzu di tine, tra s-nu ní-o-mpuatq démunlu
10 a súflitlu a nui. š-nopoi ksumuluyisesku, tsi
n-esku akse; mia tr-atsiá esku mine amortiſos, amá
tine aī vinitq trq amortiſoshi, s-li akseſti. ašq,

ντεμυητζάλε ἀξηάμε . . μηατρατζήα ληψηάςε σὴ
νθαβέμεις νήντζή ἐνα κάκε σσαρραγάτζα κατζέ τρα
15 κάντε σητζατζέμεις καλάχαρδα αῆζα ντηκατερ ημῶν
ἀφεσηημήν ταωφελῆματα ημῶν ὁξκεημῆς αφήμεν
τής ωφελέτης ημῶν κγηση βαζτζάτζη ὁχτεμυητζάλε
λληάρτανα υῶη κακέμις λληρτάμεις σσαυῶη ντεσσμάν
υλλη ανδέρη ηηδάκαλῆχηα ἔει μφρηκεισσάτε αῆζε
20 σπῶρεις τζητζατζέ ασσάτζε γκησηα ὁχτεμυητζάλε σέζε
καλλέρτε μήνις ἀλλτζα λληάρτάμεις σσμήνε σσὰ σφήμα
μησάρα τζημησάροις μήνις ασσάτζε μηδέσφηνη σσαυῶηα
τεμυητζάλε μηατρατζήα σηνενάι αβέμεις κάκε ανάμε
σα ντηνῶη σσαζα μηνυτζήσβα μηᾶ
25 σηωφέτζα τρεμήντε ατζήα μφρηκεισσάτα τζῖα σσὰ
τζέλ μφρηκεισσάτλεις ντηφάκεις σσὰ ατέλλει μφρηκεισσά
τηλε τημήντεήρη τρατε κήσα μαλάσάζβα τηλέκαρφα
61 αατζέλει φράλει βατζάκεις λασάζβα καβαςγήνα σαχάτελ
τζηβασηάζσκάρχα καναγήροις τητρός αήζαετα μηάβαντπατέμ
σινατενδόημεις σάναξημειλγησόημεις σσα βασηώκαφτάμεις
αῆζα ἑτα αμά βαζνωφλάμεις κατζέ αῆζα ἑτα ἔει
δ τρά εξειμειλγησόηρε εατζήα ἑτα ἔει τρα τζξαντηγάρε ἔα
ῆζα ἑτα ντεζάχμετζα ἔει αφάρδοήτα εέτα ντηακειλωτζε
τερράροις υμπάρμετλεις τραμειντεήρη τρατζήα βατζάκεις ντής
σσεζητάζβα ντηζηπτάζβα αῆζε σπεάρφα τζηβαχγρέεκεις
κεωφρηξεις σληαβτζάτζα κατζέ μπανάμεις παντῶρα
10 τράτρεπεις βηνήτζα τῶρα ντηανκειλήα ζυπανάμεις
τράδεφλητεις ναμάλω μπανάμεις πρήτζέφκειρη σσὰ
νηζαπτησόηρε μαάζμπανάμεις τῶρα πρήμπεινέσλε ὁ
λτεμυητζά μαμάλω μπανάμεις κεδδεσσεήρε μά
άζμπανάμεις κεμηήτάννη ἀκατζέ ντητζάννη πή
15 ρηφάν αῶμις τζηέζη λωκεις σσὰ τζξαντπασσα τζήανά
λτε τζωμηηντεέζη αῶμις τζηπανντηξέζη σηνικήρδα
σέζητε τετήπατε σσαμπεκατζάφεις τρεαήζα ἑτα μά
τηκαλαιάρδεξκεις χάντε σηνηάρτζημεις ακελώτζε λά
μηρμήντζά σηθητέμεις σῶηα ανωάρδα σσὰ ηδρνέ
20 κά ανωάρδα πετρατζάτα σσαφάσηλε ανωάρδε μεχλή
τζάτε σστρεπτεις μεχλητζάτε μηᾶ βαστηντρέμεις σέζε

- dumnidzále, aksjá me. mja tr-atsjá lipsjašte, si
nu avémü nintsi unq kaķe š-arójatsq. kotsé trq
15 kandu si dzotsémü pglököría aistq di paterimón:
āpheſe ḥmuñ tu à ḥpheleñmuata ḥmuñ, w̄c xal ḥmuñ ḥpheleuen
tułs ḥpheleteratq ḥmuñ, gója va s-dzotsi: oh, dumnidzale,
lartq noj, kakum lirtqymu šo noj dušmáni
a noštři. mja kalijňa este mfrikušatu aistu
20 zboru, tsi dzotse ašqtse gója: oh, dumnidzale, sestu
kq lertu mine altsq, lartq me š-mine. šo sprima
misurq, tsi misuru mine, ašqtse misur-ini š-a nia,
dumnidzale. mja tr-atsjá si nu no avémü kaķe anámesa
di noj. š-aista minduis-vq, mja
25 si o-vetsq tru minte atsjá mfrikušatq dzuq šo atsél
mfrikušatu di foku šo atsele mfrikušatile
di minduirí trq-tu kisq. ma lósás-vq di lukoro
61 atsele řale, vq dzók, lósás-vq; kq va s-yinq sohatal,
tsi va si aspargq panqyiru ditru aistq etq, mja va s-nu putém,
s-nq tunusímü, šo s-nq-ksumuluyisímü. šo va si o kqftqymu
aistq etq, amá va s-nu o-floqmu. kotsé aistq etq este
5 trq eksumuluyisire, e atsjá etq este trq džudikare. e aistq
etq di zohmetsq este avursitq, e eta di akulotse
durare mpormutlu trq munduirí. tr-atsjá vq dzóku,
dištiptás-vq, dištiptas-vq! aiste zbyarq, tsi vq gresku,
ku órikse s-li avdzotsq. kotsé boñgmü poj-tora
10 trq trupu. vñitsq tora di aňkuliž, z-boñgmü
trq súditü. namalo boñgmü prit-zéfkuri šo
nizaptisire, ma as boñgmü tora pri bunésle al
dumnidzq! namalo boñgmü ku šušuire, ma
as boñgmü ku mitóni; a kotsé ti tsogní pirifan?
15 a, om, tsi ešti loku šo tčonušq, tsi analtu
ts-o minduešti. a, om, tsi pondiksešti, si-fikirđosešti
tutípute šo mbugotsore tru aistq etq! ma
ti pglökörsesku: 'a[i]de, si nárdzimü akulotse la
mirmintsq, si vidémü soja a nqastre šo jurnéka
20 a nqastre putrđdzotq šo qásile a nqastre muhlidzot
š-trupul muhlidzotq. mja va s-ti ntrébū, sestu

καςξήη φρῶνημλε σσαμηνημένλε οήλκεινῶςξη χά
τζεημπά σέεε καλλήκεινῶςξη τρέβάσε κάρε εέε ἄ
μηρά σσκάρε εέε ήζαμηχάρρι σσκάρε εέε ἄρ
20 χωντα σσκάρε εέε μηντήμένλε σσκάρε εέε
μπενταλάύλε σσόι ιελλά εέε μεοσσάτηάτζα ντητρέτή
νήρηάτζα ήδ εέε φάτξα ατζηά σσκάλληκητζεζάτα
61b σσράζητρεντήτα ηεσάντυ όκληη ατζέλλη (λάήλλη durch-
strichen) μέ
σσάτζαλλη σσασαφραντζηάλε ατζέλε λλάήλε ηεέε
λλετζήτα ντηφράμτε εενθσαντα τιτε φρέμις έε ιεσαν
τε τέτε πάλλημπηρε έε ιεσαντυ τέτε τζεζανθσα
5 έε ιεσαντυ τέτε γέρονη σσαμπρῶνη σσαγιενῶς
άηηζα μηνντεήζβα φραζλήζα τάτελεη σσατζά
νέζβα μήντε τεσκώλλυζμα τζεζα αβωάζρα σστάν
αφέμις μπάνα σναμηκλλέμις ντηρράλε κανά
ντήζεκμπαράμις ντησάντζηλε αχρηζαδλιη τρατζηά
10 ντεμνήζάύλε ανάρρε ηηρδές κρηζώς σησπάςε
πρηλόκες σσνβάθη κάπλυ ηλεύάπληλάκα ὅχ
μαράτζα ντηνῶη πρήτζεντα άλντεμνητζά τζεζεντρκάτλε
τζηβαζ τζεζετρκα μηάνάς λατζεζεντέτζε λλεντεκε ήρρά [ζυκά
ντησητλε (αετηλλη durchstrichen) ασμάλλεη κεσσεπληλάκα
15 τε έλ τζηνθπωτα τρασήλθηάντα ηηρτζη άνγγελλη έ
ντηρητησζελλη αλέη σηζεάκε ντηνάσσα τζηάνγγε
λλη κεσσάσε αρηάκητε σσαμβαλέζκε πρῶσεκηλε
τηηρδσαν κατάρρα σημετρηάζκα έελι: ντηηζαμηχάρ
λλη αλέη κηάρε σσπεζκα ήλλντά ντηηηά σσκέμαζ
20 φράκερη λιντζάπε σσά τρεμήρμηντα λμπάκα ντή
ντρατήμε ετήνε τηησασαεδηη σσράτόρνη τηάμ ιιύ
κινῶςξη τζησάντζηλε ατάν σηζβέρσσα τρανάς σσνά
πώτζα τραζλληώπάλτεξη άλντεμνητζά κασάντζηλε άλ
ντεμνητζά άλτα εέε ατάζι σάντζε άλτε εέε μηατρατζηά
25 καμάτρευθάρα σηατζεζεντζετζα καμά κερρεντα σηβά
τηηνθήζα σνετηλληά μεάρτηηα μηάς τρηάτζε γητρήζα
σσάς κηάρε ήληάτζα ασβέλητλέη ατανη καπρήλωκε
θζ πνάτε σσεέε ιηγαμπήλε τενθσηρηα τζηεζή αεηάς
κα ετράκήδα ιιάρε τενθσηρηα μάς καντάμις ντε

- kö šti frónimlu šo mintimealu, si-l kunošti. hádžibö
seste kö li kunošti tru ýase, kare este amiró,
š-kare este izmikárü, š-kare este árhonta,
25 š-kare este mintimenlu, š-kare este
budolgöklü? šo ju lg este mušotjatsa di-tru tiniriatsö?
ju este fatsa atsja škollikitsöta(?)
61 b šo zdrudita? ju sôntu okli atséli mušátegli,
- šo sofrontsiale atsele laile? ju este
lutsita di frömte? e nu sôntu tute fumü? e nu sôntu
tute pulsire (doch wohl pulsire)? a nu sôntu tute tšonušö?
5 e nu sôntu tute yerní šo proní šo gunós?
aista minduis-vö, frasli a tátuluj, šo tsónéz-vö
minite tu skóluzma dzua a vqaströ. š-pön
avémü bang, s-no viglému di ūale, kö no
diskumporómü di sóndzile a Hrištoli. tr-atsja
- 10 dumnidzöulu a nostru, Isus Hristós, si spuse
pri lokü, š-nu avjá kaplu, ju lu apljakö. oh,
moratsö di noj, pri tšuda al dumnidzö džudikatlu,
tsi va z-džúdikö. mja noš la džudétsü lu dukü jarodisitlu
a omlui. ku šupliakö z-bate
- 15 el, tsi nu potü, tra si-l vijadö nintsi ángelli. e
di jaridisisli a lui si skuķe di nošö, tsi ángelí
ku šase arīápite šo-mvølesku prósupile,
di nu sg-fikötorg si mutriaskö. e elu di izmikarli
a lui kijare š-puskö il da, di bia, š-ku mastrákuri
- 20 lu-ntsapü, š-tru mirmintu-l-bagö di-trö
tine. e tine ti šušnešti šo torní, di am nu
kunošti, tsi sóndzile a tqü si s-veršö trö noš. š-nu
potsö, tra s-li o poltešti al dumnidzö; kö sóndzile al
dumnidzö alto este, a tqü sôndze altu este. mja tr-atsja
- 25 kamá tru ýarö si adžundzetsö, kamá kurundu si vø
tunusitsö, s-nu ti la myartja; mja s-triatse yitría,
šo s-kare iljadža a súflitluj a tqüj. kö pri lokü
62 pyate šo este gabile tunusíria tsi s-ti aksiaskö.
e tru kisö nu are tunusire. ma s-koftómü dumnidzö,

μυητζά πάνθαβέμες μπάνα σσάςλιεκράμες μπενή
άτζα τρέαήζα έτα σσάςτρητζέμες κεφρωμηνηάτζα
5 τρατές αλλάντα έτα σηαβέμες αμηραρήλληα ντήμτζέρες
λάτεμηνητζάβλες ανώςρες ηδες χρηζῶς σσά αλλάη
σηλλχῆμπα δόξησήτα νακῶη δόξάλλη τηνδέμα
αλλέη σσάτζανέρηα τώρας ζηηκάθη εάρα τρεέτα
αέτηλλη αμήν ἄμην ἄμην.

ΔΙΛΑΧΙΑ ΤΙΝ ΜΖΑΡΤΕ

62b Κάλωχτηλλη ντημωρτζηλλη τζημωρς ὀχντεμητζάλε πάν
τρες έτα τρανάσσα τζάτζε ἄγηζλ ντέχης σξντηζβθρ
σηάςκα ντημενντεήρη τζάτζε τραπακάληψής κε 14 η 13
μηάτρατζηά βθη τραεβασπένθ τζηνωη ντητράμεάρτηα
5 αμήντάμες τραλλάντα έτα γηάτζα αέτηλλη
αήζες αμήντάρε μήζομήντενάλμπαχγρ μτηνήρτε
ασσήκηραρέηες ἀμητζεζηλήζηλλη νασημπάχγα ντηνήν
τηά αακάλληλωρ ατετέλωρες νάμηννλωρ σσαμπάρ
τζάρηλληη ντηκάρε τζηνηθά ννεπεάτε σηφεκφα ντή
10 μβάρτε ματζήτζαχγς μήνε φετζήρε αμάν ντημεάρτε
ντηήτζηντω τέρολήε ααմιλεη μηνντεήρρα μηανααչան
τζα ντηκαլղիալաւη σηասպարε ντημεարտε σսաք
յիτζηνտω μաչանգ κάնτα τρασηչկակաρε ντηνժօս σփեկցα εάլ
τζα νακῶη ντηνήντηα αλώρες νնէասիշետρամεաρε ντή
15 μβάրτε μանհնκα κεβազրա խամպήլε օկանτα νվսսա
νաչկանτζα կիրէչէս կաչմէտζա նցիզլ օւթաչ κε 14 η 1
օչմբարտε πάնկանτες αմաջրա ծսկատε էչε αμաջրա
μηνντεήրրա ատάլե տէհճանτε մելտε սուրդմանծես նհէ
63 κάնτζα զըկցա որա՞ս ֆուլդուրուս ուշէլէցու առաջուած
πանլաւ Կε 1 η 21 αμի յարտաչն խրիչն խ. տառածանին
քէրծաւ ամա ննիէ չրիչն լե ցիատζա բմբարտηα ննի
էչε նսիջրասիջրε կակէմ տէտէ տէպալմած ալմաբիդη
5 Կե 119 η 5 ατէնաձէ մբննտենիրηα τρատէ էτα օլէնտէն
ձէսε այշա ռլաս նτηմլե տէնսմանτենաձէ նτητμեարտηα
ντηնած նաս ամա նաչկանτζա սանտե որդիմոնթրա

pon-u-avémř bang, šq s-lukrómř bunjatsq
tru aistq etq šq s-tritsémř ku frominatsq,
5 tra tu alantq etq si avémř amirgrila din tserř
la dumnidzqulu a nostru, Isús Hristós. šq a lui
si-l kibq doksisitq nöpöi óóksagli di numa
a lui šq tsqnéria tora š-di kaθq qarq tru eta
a étili, amín.

Aidačia din muarte

- 62b kalóhtili di mórtsoli, tsi morř, oh, dumnidzale, pon-
tru etq. tro nošq dzotse ayul duhř, z-disvursiasko
di munduři; dzotse tru apokálpis ke. 14 st. 13.
mia tr-atsiá voi, tra s-vq spunř, tsi noj di-tro muartja
5 amintómř tu alantq etq yiatsa a étili.
aistu amintare mirmintu no-l bagq di-ninte
ašíkareje a midžilisili, no si bagq di-nintja
a óklilor a tutulórř qáminlor šq mportsqrlili,
di kare tsinivá nu puate si fugo di
10 muarte, ma tsi dzóku mine fudzire, amá di muarte
di ítsido turlie a omlui minduirq. mia noškonts
di-kalšialui si asparu di muarte. šq ku
ítsido moħonq kaftq, tra si skapq di nošq, s-fugq. e altsq
nöpöi di-nintja a lorř nu ka si s-kutramurq di
15 muarte, ma niňq ku vořq kgibile o kaftq nošq.
noškonts gresku, kakúm dzotse ayul Sirah ke. 14 st. 1:
oh, muarte, pon kóndu amarq š-kötü este amarq
minduirq a tale tsi sqntu. multu š-pri má-nsus noškonts
63 strigq πρὸς Φιλικκησίους πᾶς λέγει ἀπόστολος [θανεῖν
Παῦλος ke. 1 sti. 21 ὁμῆ γὰρ τὸ ζῆν Χριστὸς· καὶ τὸ ἀπο-
κέρδος amá ni este Hristolu yiatsq e muartja ni
este fikirdgsire. kakúm dzotse tru psalmos al Davidi
5 ke. 119 sti. 5: atsiá este munduirja tru aistq etq, s-l-undziašte
aistq plase di omlu, tsi s-minduijašte dit-muartja,
di nošu iase. ama noškonts sqntu pristi misuro

- μενντεήρρας σσλλήληάχγα τρανάσσα τραήζα γιάτζα
άλτζα οάντε αρραντζα σσκεβρηάρε λεκάντα ντεμνητζά
10 ντεμπερήτα κενάσσα σώτζα σφάκε ενῶη κετές βώη
τζάθετζάτζα τές φρεμέληε αμπήσηαφηάλλήη σσφητζόρη
πατητζατζα σηχήτζα ασηνκυσήμες βλεησήζλη ντηροή
ζηήνηη σσκάνντε νάγήηε μεάρτηη ληψηάρε σηώ
ζηηπτάμες κεβφάρε υημφρηκεσσάτε σσφλητε ση
15 αρά σηήρηρά καμαμελτε σηακατζάμες πήζε σσάς
νωμήνντεηάμες τζηνώη ντητράμερρτε τραήζα έτα κυρέ
με άλτα τζη βασημαητάμες τραλάντα γηάτζα μπέζ
πελε αήζα κεμβάρτηη σηασολάρτζε αήζες τρέπε
τζηέζε (ντζημηνάτε) ντζημηνάτε σσαντενάτε σσφλη
20 τλε ντητκάσα αλέη βασησφράκγα κακέμ τζάτζε
απόξωλε παύλε πρώτε καφήνθήβες δεύτερος κε 5 ζη 1
25 νῶη ζηήμες κακάνντε βασησακρηγα κάσα α [ράτα
νωαρα ντηλώκγη σσαήζα θμπρό νωή βαζλώμες
υκερδασήρηηα λαντεμνητζά ντζέρρα κάσα φαράντημάνα αντα-
63 ή αέτηλληη ντζέρρα ματρατζά νθεεκγήηνε σναμβηρράμες
σσαζνάζζαληηα κατζέ τζηράννηη νασκετέμες ντηροή
τρέπελε ανωζρες μηά ντησάρα τζηληκεβάτηηη μη
νήνηκγα ντητέτε βασησεκηράμες τρεγηάτζα ανθάζρα κή
5 τζέ κεατζέρρη ναζναμβηζέμες κεκαυτάρε σσκεβρηάρ
ρε κεμβάρτηη νάχηρράσήμες ντητρό αήζα γηάτζα
σσκάρε κακέμ καμαμελτε φράλε άρεμπλλάτρα α
κέη νθεεκνθεκάτε τρατέτα κέτε καμασσκέρτα ναέζε
γηάτζα ανωάζτρα νῶη νάαλλεπτάμες κέλανγκωρρα
10 σσκέ θρφανηνηάτζα σσκεμπηληήη σσκεφαρά μπάχτε
σσντητέτε αήζε αβέμες πατζάτα σσνά αβέμες μεντεήτα
εντητέτε τζηαρέμες πατζάτα κάτε έζε τρε έτα λευκή
άρηη άλλ λάζάρη κάτα μενντεήρρηη σστηδηφήρε
τράπεσ αβέτλε ντηηώβης κάτα φαράμπτάχτε άλιωσήφη
15 μηά κάτα έζε λάρκγα αμάρηηα τζηαντέτζε ταλάζα κέ
μάρε γκαηλέη ένα άχτάρε σητζατζέμες κατρηκέ μη
ακανντεοβέτζα μανάτζέντζε άλτα ταλάζα μηάσσα έζε
κγρηάλε μπατηάρα πάνκάνντε ντηνώη μπαντέρρα |σστζα
βάς (σηςκάπα durchstrichen) πακοηάζηηα καμάπωηηα πάνσυνά-

munduirę š-li liago trę nošę tru aistę yiatsę. e
altsę səntu arökitsę, š-ku vriare lu kaftę dumnidzó.

10 tu buritę ku nošę sotsę s-fakę. e noj ku tus voi,
tsi avdzotse, tus fumejle a bisiárikoli š-fitšóri
potidzatesę, si šitsę, as iňkisimų, vluisisli di krištiní,
š-kondę no yine muartia, lipsiąste si o-štiptómų
ku fɔrg nimfrikusátü súflitü. si-(i)ara

15 si irjá, kama multu si akötsómų piste; šo s-n-o
minduijamü, tsi noj di-trę muarte tru aistę etę kirémü,
altę tsi va si amintgomü tru alantę yiatsę. bézbele
aista ku muartia si aspardze aistu trupü,
tsi este ndziminatü š-adunatü. súflitlu

20 dit kasa a luj va si-š fugg, kakum dzotse [dort]
apóstolu Pavlu πρὸς Κορινθίους δεύτερος ke. 5 st. 1 (siehe

25 noj štimü, kę kondę va si si aspargę kasa a
noastrę di lokę š-aistę umbro, noj va s-lomü
ňkerdögsirja la dumnidzó n-tserü, kasę fɔrg di mogn adoratę
63b a étili n-tserü. ma tr-atsią nu este gine, s-nę mviřómü
šo s-nę žolimü; kotsé tsi strańe no skutémü di-pri
trúpulü a nostru, mia di ყara tsi li skuátemü mi
niňgę di tute va si suskírómü tru yiatsa a nuastro; kotsé

5 ku a tsérui va s-nę-mvištémü. ku koftare š-ku vriare
ku muartia no ſiřosimü di-tru aistę yiatsę.
š-kare kakum kama multe ūale are umplutę, a
kuj nu-e kunuskutę trę tutę, koftu kama škurtę no este
yiatsa a nuastro, noj no aluptómü ku lqñgorę,

10 š-ku urfoniatsę, š-ku bilię, š-ku fɔrg bahte,
š-di tute, tsi avémü połsotę, koftu este tru etę: luñguaria

al Lázari, kofto munduire š-pidipsire
trapse avutlu di Jovę, kofto fɔrg bahte al Josifi;

15 mia kofto este largę amaria, tsi adutse tolázo, ku
mare goiléi uno ahtare, si dzotsémü, kę trikü, mia
kondę s-vedzę, ma n-adžundze altę tolázę. mi-ašó este
griale boťiarę, pgon kondę di noj boťerę va s-
połksiaskę, kamá-poja, pgon s-nę šutsę

- 20 τρὸς κγρεᾶπα καῖν κάτοηκε τξηὲς φράντε τρὸβαρρῷ
μάρτζην μηαντητρὸς ἀχτάρε γηάτζα ναχηρράσημε τρὸς
μβάρτε μηά υλωκλε ατξηλλέη αμήντα γηατζα μηά
σσφαρός λλάνκγεᾶρε γηάτζα τξησῆνβάημπα σσά τξηβά
πηδήφηρε σσμάρσηκάρε υνάρε τράθηντέρε κάρε βασηῆ
25 σεκά εᾶσε σσμανεάρε μπηλέη τξησῆκετράμιρος τρὸς
κάρε υνάρε υκηδόσα τρὸς αεδδάτηκε υήκα άρεε υτή
φητξῦδρος ατηχήρε μαέςε τξηβασησάντα τέτα 旱α τρὸς
64 φλῶρη ντησσαλῆσε σσατξηβαςυνάημπα πετέ σής
αλαξηάξκα ματέτα 旱ναβαξημπα τρὸς καλῶχτηλλη
τξηβαςυνάημπα πετέ υήκαλικράρε υηκατξηθά μαέςε
γηάτζα υησκέδα κάρε ντητξήντω λέκρε μενντεήρη
5 έζε ντηπάρ τεάσα αήζε τέτε ανάλτε τξημηνυτεήρεζη
δαβήτ ντηνήντηα αλέη σσμπαχγάξ κεχαράω σσά
κεμπεάτζε αερρῷ ντέμηνητξάλε τξηέζη φδρσατλή ἄ
άμηράελε αννές σσά τάτελε αννές Κε 84 ζη 4
13 καλῶχτηλλη ντητξέλλη τξημπανηάτζα τρεκάδα ατά
κατρὸς 旱τα αετηλληή βασής αλλάβντα ατξάηα
15 καμάκγήνε 旱νατξέδα τρεαβλήα αμηραρήλληληη ατά
ηέη ντηκατξή 旱να υνήλληη 旱μπανέτζε τρεαήζα
έτα άμάρτητράδα
μβάρτηα ναφάτζε σναχαρρασημε ντητέτε μπεκατξάρρου
ντητρὸς αήζα 旱τα υμέμβηνήμε υκηδόλλη τρέαήζα
20 旱τα ασσάτζε ασσηκηαρέζε νακώη βασηήνσσημε
κηώλλη ντήσε υδξηημε μαλήψήαζε σητξῦάλτεσήμε
τρὸς αήζα κηρήτα 旱σέε εανωμηνυτεήμε κάτελή
ψησηάζε σησήνμβηατξα μηάτρασησμήντα ανβναά
κηάμε σηάη κγαηλέη μαντηκάτε σηπετέμε σνάθή
25 κλλέμε μηάδεζε καβρέμε μπεκγάτξάρε κετηννήε
σημηντάμε ληψηάζε μέλτε 旱άχμετε μάς τξατξέ
με τξημπεκατξάρηα 旱ε εαβάτζε κατρατξέ 旱ε ητήξαε
64b σσνάδα αωμίεη υέμα κεμανκάρε σσκεμπέρε σσκε
λλέκρε φράλε μαέςε ητηξάε σσάξφάτξη σστρά
σεφλητε αεάρφάννηλωρ τξηξλλή αξηάξκα 旱μ
κγηδσντῶ τξησκήμπα μηάδδα 旱ρφαννλλη σηξδόξησή
5 旱άξα αθρφανηλληληη σσασηξπαλακάρσηάξκα τράμ

- 20 tru gr̄apq, ka un kátrigu, tsi este fr̄ontu tru v̄or̄o
márdzine. m̄ia di-tru ahtare yiatsq n̄o k̄ir̄osim̄ tru
mnarte, m̄ia n-loklu atsiléi amintq yiatsa, m̄ia
š-for̄o loñguare, yiatsa, tsi si nu aibq šo tsivá
piöipsire, š-mursikare nu are tr̄o videre, kare va si usukq
25 qase, š-ma nu are biléi, tsi si s-kutrámurq, tru
kare nu are f̄igusq tru ausátik̄, nikq are di
fit̄órū atihire, ma este tsi va si šadq tutq unq tru
64 flor̄ dišklise, šo tsi va s-nu aibq puté si s-
aliksjaskq, ma tutq unq va s-kibq tru kalóhtili,
tsi va s-nu aibq puté nikq lukrare, nikq tsivá, ma este
yiatsq nispusq, kare di itsido lukre munduiiri
5 este diportqasq. aiste tute analtu, tsi minduesti,
David dinintja a luq š-bagq ku haráo šq
ku b̄yatse aur̄o: dumnidzale, tsi ešti fursotli, [dann 84, 12)
amirgulu a néu šq tatulü a néq! ke. 84 st. 4 (Psalm 84, 5,
13 kalóhtili di atseli, tsi boñiadzq tru kasa a ta,
kq tru eta a étilli va si s-alavdq atsqa.
15 kamá gíne unq dzuq tru avlía amirgríslí a tqie,
di kotsí unq níle z-boñedzu tru aistq
etq amortqasq.
muartja n̄o fatse, s-nq heřosim̄ di tute mbugotsq̄o
di-tru aistq etq. am kum viním̄ golí tru aistq
20 etq, ašqtse ašikareje nopoi va si insím̄
golí di se nu štim̄, ma lipsjašte, si tšoltesim̄
tru aistq kiritq. e seste kq n-o minduim̄, kq tū lipsjašte,
si si mvjatsq; m̄ia tra si o-mintq, a nu nḡijam̄
si aij ggileje. ma di kq tū si putém̄, s-nq viglém̄.
25 m̄ia seste kq vrem̄ mbugotsore ku tiné
si amintóm̄, lipsjašte multu zahmete. ma s-dzqtsém̄,
tsi mbugotsq̄ia este aqatse, kqtr̄o tse este itizáe
64b š-nosq a ómluq nu ma ku moñikare š-ku bere š-ku
lukre ūale, ma este itizáe, šq s-fatsi š-tr̄o
súflitü a qarfonl̄or, tsi s-li aksjaskq, kumkišdó
tsi s-kibq. m̄ia šq qarfonli si s-đoksisjaskq
5 a urfonisili, šq si s-polqkorsijskq tr̄o

- πεκγάτζαλη τζηλαντα τράσσφλητα τζηλληάξηάςε μηα
ασσάτζε έν κβαλάντα σηςζά μάνα μηάσλληάνλα
σκαπάρηα σοάςχημπα ηλήφθαρησήτζα
έζε αβώλετώ τζάτζάκα βάρ κασκηρέμις νῶη ατζήα
10 κάνντα σηωλλαξήμις πρήμπεκχατζάρηα ντηντζέρα σάνκε
άβάρφανυλώρ έμανθαβτζάτζα κδ φρέκλληε αβωάστρε α
ατζέλε χαρη ντηβανχγέλληης τζησάντα σκρηράτε τζή
τζάτζε τρος μαθέα Κε 6 ζήχ 19 (siehe dort)
20 τζάτζε νθασκενντετζάα σουνθαντνάτζα τραβών τετή
πετε πρηγηλλώκε ηδω γέρονηλλη ομάνκα σσα
ρρετζήμα οσβρρεπά σσχαράμήτλας τζηώφερα μά
άξκενντέζβα τραβών τετήπετε σσα μπεκατζάλλε ντζέρα
ηδω νθω μάνκα νήκα γέρονηλλη νηχάρρετζήμα νθώ
25 οσρρεπά σσα αφέρα τζηςνεπλάτα τρασηρό ντηζηγραπά
σηωφερα μάης βαεκήμπα αντενάτα τετήπετηα αβώ
άρρα ατζήε βαεκήμπα σσα ηηημηλε αβωάστρε
65 κεμβάρτηα ναχαρησήμις νῶη ντηπρόήτηνηε άμάτρα
τζηά ληγηάζε σληλασόμις ασάτζε τέτε ανθάζρε
αεζήτηλε σστηνηήλε μάζναλλήτράμις ντητέτε τηνηήλε
ανθάζρε σσδόξασήτηλε έμα μάκαρ καμά ντηντή
5 δ σπρρα ντηζκάρρα τηνηήμις μηάτραςναξήμις σχήμις
τρος τηνηήα ατάτελεη σστέτα ένα σχήμις λλαντήσβ
φρετζα τέτα έτα κακέμ τζάτζε άγηρλ ηθάν θεωλογω
τρος απόκαληψης Κε 4 ζήχ 4 (siehe dort)
14 καλῶχητηλλη ντητζέλλη τζηδάντα ντηνηήτηα ασκά
15 μνελέη τζησάντα κερράνηηε ἀλμπε σσκάρε πνάρτρε
ντάρμεαγησήτε σσκάρε ἀκεφρύνηη αγησήτε
ντηχρησόδέμα πρήκαπτηλε αλώρε
κεμβάρτηα ναχερρασήμις ντησώτζα σσντήβάσπητζα έάμ
ντητζή θστζα καμάτρος βάρα ντηφαρά πήζε σσατρατζήά
20 βάρα μηντζέζνωσσα μαφάκε σήρε κέμ ντηκέμ ζή
ζηληψηάκα ντηκατζή ηηημηντέηάκα κηγήνε άμά
μέτζε καλήχηα βάχη θάντα βάσπητζα σσντηκαλήχη
αλέη μάθάςναχαρησήμις σσντήπηημέννη
σώτζα σστρελώκλε ατζηλλεη νηάρτζημις τρέμπανάρε
25 σσκένεράτζαλλη ντηάνγγελη σσκέπροσήτζαλλη σσκέ

bugátsq̄li, tsi l̄ q̄ d̄ tro súflit̄, tsi l̄ aksiašte. mia
aşotse un ku alantu si š-d̄ m̄yna, mia s-li aflo
skoparia, šq̄ s-kib̄ ilif̄orisisq̄.

este avóleto, tsi s-dzq̄ko v̄or, k̄o o k̄irém̄ noj̄ atsjá,
10 k̄ondu si o-lq̄ksim̄ pri mbugotsq̄ria din tserū safike
a q̄arfónlór. e ma nu avdzotsq̄ ku urékkile a v̄uastre
atsele hoři di v̄ongéliu, tsi s̄ontu skriirate, tsi
dzotse tru Maθéa ke. 6 sti. 19

20 dzotse: nu askundetsq̄ š-nu adunatsq̄ tro voi tutíputē
pristi lokū, iuo yerníli o moñik̄, šq̄
řudzina o surupq̄, š-horomilu tsi o furq. ma
askundes-v̄o tro voi tutíputē šq̄ bugq̄tsq̄le n-tser̄,
iuo nu-o moñik̄ nik̄ yerníli, nik̄ řudzina nu-o

25 surupq̄, šq̄ afuru tsi s-nu p̄uat̄, tra si o dizgr̄apq̄,
si o furq. ma ju va s-kib̄ adunato tutíputja a v̄oastre,
atsie va s-kib̄ šq̄ inímile a v̄oastre.

65 ku muartia n̄o h̄orisim̄ noj̄ di-pri tiníie, amá tr-atsjá
lipsjašte, s-li losom̄ ayaťse tute a nuastre
aksítile š-tiníile. ma s-n̄o lirtom̄ di tute tiníile
a nuastre š-doksosítile. e ma mákar kama di di-supra

5 diskářḡ tiníie, mia tra s-n-aksim̄, s-kim̄
tru tiníia a tátuluř š-tutq̄-unḡ s-kim̄ la disu,
vrutsq̄, tutq̄ etq̄, kakum̄ dzotse ayul Juán Ŧeóloyo
tru apokálpis ke. 4 stih. 4

14 kalótili di atseli, tsi s̄ontu dinint̄ja a skámnului,

15 tsi šgdū ku stráne albe, š-kare p̄uartq̄
dorme ayisite, š-kare au kurúni ayisite
di hrizožm̄ pri kápile a lor̄.

ku muartia n̄o h̄erósim̄ di sotsq̄ š-di q̄aspitsq̄; e amá
di tsi sotsq̄? kamá tru q̄arq̄ di f̄orq̄ piste, šq̄ tru atsjá

20 q̄arq̄ mintšunošq̄. ma faku sire, kum di kum s-ti
zilipsjask̄, di kotsi si s-mindujask̄ ḡine. amá
metse kalíšja va kí? s̄ontu q̄aspitsq̄ š-di-kalíšjalui?

ma va s-n̄o h̄orisim̄ š-di pistiméni
sotsq̄. š-tru loklu atsiléi nárdzim̄ tru boňare,

25 š-ku kurátsq̄li di ángel̄i, š-ku profitsq̄li, š-ku

- δοξασήτε καλην η την ακωνιλλη σοκέ σάμτζαλη σοκέ
κάρε κηγέςς ω ντρέπτη η δω κεναλλιχαγάφηα άλωρ
65 Ιθ φέμεις τρανάχαρασήμεις σοκέζσκεαρρα αλώρε βαξνά
ντελτέμεις ναπώη σσατζηα ννεεει αβώλετω σητζάκα
όμιλε τζήντζηρρήσηάεις ετηφαράπήζεις νδεχγήνει σηω
τζακα ούμιλε ννεεει αβώλετω ηληακυμ (νώη ημνά
5 με) ματζην ηνηη ημνάμεις ντηηήντηα αλώρε τραπετζάνα
εάρρα κάτε βάρνηφρεις σναληνάμεις σηηησσάμεις
πρήοχτεις μηά κακερράντεφεις κάντάρντεφεις τζέζα τρεσν
λώκει βαξνηάρτζημεις κεναμάρτηηα μεσσάτηζα
σκετεδησηάεις σστέτει τηνηήήλει λήπτερατζάεις ετήζ
10 φάκει τέτει πέλλμπηγρεις σστζενάνθεσσα μηάςβηάρραση
εάσηλε σσασηάρρεκει βήνηλε σσατέτει χαλάζει ετητράκει
πέτρατζάεις
έμα ναπώη τρές σκωλεζμα ατζεβληη κεδόξα
βασήναναςηάκα μηά ατέμτζηα ητηηήήντηα άλλεμ
πρήσητληιει ντηχοηςζω κάρε βάζεμπρησηάκα μάμέλ
15 τε ντησεάρρα ητηηήήντηα αλεη βαξνά μπρεζάμεις κα
ρησήτζα σσκέχαρράω σσβασνάσηκερρα αεκέλταρρηα ανώ
άερα σσβάζνασηη αγησηάκα μηήντεηρα σστέτει σδφληή
τλει σսάτρεπτερρα βάρτελάεις βασήζει δύξησηάκα κεάκα
ζωλλανλώρ ζσπεάρρα τρέπκρωτα κωρήνθήζει εκηγωλήζ
Κε 15 ζήζ 42.
- 66 άσσα βαξχήμπα σσα αναζασηρηα αμάρτζαλωρ σηηηάμη
να τρέπλεις τρές ασπάρτζερηιει μηάβάςσηναςησηάκα τρές
νηάςσπάρτζέρηη σηηηάμηνα τρές κετζέρει μηά βάσηά
ναςησηάκα δύξασήτει σηηηάμηνα ατυχει μηά
5 σηηαναςησηάεις βάρτελάσσει σηηηάμηνα τρέπλεις γήζ
μηά σηηαναςησηάεις τρέπλεις κεντέχλ ατζηά έζε
σηηηάμηνα τρενηηπτετέρει σστρές φαράντηηηή μηά βασή
σκεάλλα τρέδόξα σστρέτηηηηή
κεναμάρτηηα νάμπαρτζάμεις ντητρές έταρα σσντητέτει τεφλήζηλε
10 τζησάντει τρές άνλάρηηα ανωάζρα ντητρές ίκληληλη ανέ
ερόρρα κέρα ηληακηη νλώκλας ατζηάλληη ηντράμεις
νώη τρελώκει μπεκχάτζάτεις τρεπτεάρτα αέτηλληη σσνά
γάτζημεις καμά μάρη ητηαντέν κεκάμα μάρλληη σστρές

- đoksosítsq̄li di apóstolí, š-ku sğmtsq̄li, š-ku
karekišdó drepsq̄, īuo ku alogária a lor
65 b vremü tra s-no hɔrgsímü, š-ku zbyařo a lorü va s-no
ndultsémü. nɔpoj š-atsjá nu este avóleto, si dzokq̄
omlu, tsi s-hirišjašte di fɔrq̄ piste. nu e gíne, si o
dzokq̄ omlu, nu este avóleto iljakim.
5 ma tsi noj imnómü dinintja a lorü tr̄o putsq̄ng
qarq̄, kq̄tū vɔr nifurü s-n-alinqm̄, si inşqm̄
pri ohtu. mja kq̄ kurundu fu, kq̄ dardu(?) fu, tutsq̄ tru un
lokü va s-nárdzimü ku muartja. mušotjatsa o
skutuđisjašte, š-tute tiníile li putrɔdzašte, di s-
10 fakü tute púlbire š-tšonušq̄. mja s-vjarsq̄
uásile, šq̄ si arúpü vínile, šq̄ tute holasle di trupü putrɔdzosku.

e ma nɔpoj, tru skóluzma a dzuli ku đoksq̄
va si anostisjasko. mja atumtsja di-nintja a lumbrisítluj
di Hrištó, kare va s-lumbrisjasko ma multu
15 di sqařo, di-nintja a luž va s-no mprustómü
hɔrisitsq̄ š-ku haráo, š-va s-no si kurq̄ askultarja a noastro,
š-va nq̄ si ayisjasko minduira, š-tute súfitle
šq̄ trúpurq̄ vortqase va si s-đoksisjasko ku apostolaňlor
zbyařo tru prota *Koqivđlovç ēpiostolŷç* ke. 15 stih. 42(—44)

66 ašq̄ va s-kibq̄ šq̄ anostosíria a mórtsgolor. si sjámino
truplu tru aspordzérie, mja va si anostosjasko tru
niaspordzérie. si sjaming tru kutseré, mja va si anostosjasko
đoksošitü. si sjaming átihu, mja
5 si anostosjašte vortósü. si sjáming truplu yíu,
mja si anostosjašte truplu ku duhl[u]. atsjá este,
si sjaming tru níputere š-tru fɔrq̄ tiníie, mja va si
skyalq̄ tru dóksq̄ š-tru tiníie.
ku muartja nq̄ mportsgmü di-tru etq̄ š-di tute turlíile,
10 tsi sğntu tru aflare a noastro, di-tru oklili a nuštrórü
kerü iljakim n-loklu atsiléj. intrómü
noj tru lokü mbugotsq̄tü, tru pçarta a étili; š-no
fátsimü kamá mari di-adún ku kamá marli, š-tru

- μάρε μπενηάτζα αήγα ντέλτζέμε κεντεμητζά ντή
15 νήντε αχάτε βασχήμπα βάρτεάσδα μηά στεμητζά βάς
χήμπα τρένάσσα έελλη τρό τεμητζά βασχήμπα
σσκέμ τζάτζε άγηολ πάβιλ τρό κωρήνθής Κε 15 ζη 28
(siehe dort)
- 21 εκάνντε αλέη τέτζα βασήλλσηνκλήνα μηάτζμτζηα
σήνχερο χηλλης βασήνκλήνα ατζελέη κάρε τέτζα
τζήλλσηνκλήνα σστζήες ντεμητζά ατετελώρε σστέτα
μηά ατζέλ έες τζήζληηά ντηθρηάκλλε ντηθνηάηα ή
25 νημα χαρησήτα σσατακέτα ασσκλληλωρ χαράω ά
μάνκαφηληη ντέλτζηεμε σσαθφεκλληλωρ παξζηρε
σσβαχήμπα ατρόπλεη μεδσάτε σσμανκάρε σσάμβηζέρε
66 b έλβαζχήμπα τρετέτα έτα σστρετέτε μπένηλε μηάτε
μτζηα βασηόμιλα πρόφητηηίε άλησαζα Κε 51 ζη 11
βάζνηάρχγα τρέσηῶν κεχαράω σσκέχαρησήρε
αέτηλη πρήκαπτηλέ αλώρε τζηήες χαράω σσά
5 έυχαρησήρε χαράω βασησσληά ζηλάνκαρε
ντημάντεηρη βασησσφέχγα ζησθεκηράρη
τώρα σθηντέμις πετέμις τέτζα τζηάκελτάμις βητέτζα
κάτε πετζάνω μεδρηηα έες μφρηκεσσάτις αώμ
ληη κάρε έες μβαρτεσσάτε κδ ακρηζηήτατη
10 καλλη υκληηνάρη μηατρατζηά ληρηηάζε σή
σησσανκλήντα ήνημα ίμλε σσάζνθζαληάσκα
τρατζηβά τρεαήζα έτα κατζέ κάρε σχαρησήάζε
τητρό αήγα μπάνα γηάτζα αέτηληη αμήντα σσφά
ρά ντητηήβα λένκγελη σσχηρράσήρηηα ντημπεκάτζάρια
15 τηπρήλωκε μηάλληά μπεκατζάρηηα ντήντζέρε σσάς
χηρράσηάζε ητητρόσωτζα μηά σηαξηάζε σσμπά
ηηάτζα κβάνγγελη κάρε σημπάρτα τητρό αήγα έτα
άτζέλε ηεμβάρε μαζμπάκα ντητρόμιθάρτε τρεγηάτζα
ντηπρήλωκε ητζέρε σστραπτζάνα ζαμάνε κασσμνελ
20 τημβάρτε τζήλτεάρμε σχήμπα άγησήτε σσά ανάζα
σήτε τρέμητζηλήζηα ααγηλωρ μηάτζέλ ηεμβάρε
μάσηζηνεηάζε σσάς δοξασηάζε σστητέτε μεντέ
ηρρα αλέη φρακασηάτζα κακέμ τζάτζε άγηολ
ηεάν θεώλωγως τρέαποκάληψης Κε 14 ζ 13 (siehe dort)

mare bumiatsq̄ aistq̄ dultseme ku dumnidzq̄ di-ninte
15 ahqt̄ va s-kibq̄ vortqasq̄, mja dumnidzq̄ va s-
kibq̄ tru nošq̄, e eli tru dumnidzq̄ va s-kibq̄.
š-kum dzotse ayul Pavul tru Korinθius ke. 15 sti. 28:

21 e kqndu a lui tutsq̄ va si-I si fikling, mi-atúmtsja
sifigur kílu va si-fikling atselui, kare tutsq̄
tsi-I si fikling, š-tsi este dumnidzq̄ a tutulórū š-tutq̄
mja atsél este, tsi s-la di urjakle djuńaja, ínima
25 hqrisitq̄ šo tqkuto, a óklilor haráo, a
mořikárlí dultsi(e)me, šo urekllor pgksire,
š-va s-kibq̄ a trupluj mušat̄, š-mořikare šo-mvištere.
66b el va s-kibq̄ tru tutq̄ etq̄ š-tru tute búnilé,
mi-atúmtsja va si um(p)lø profitíile al Isája ke. 51 stih. 11:
va s-ńargo tru Sión ku haráo š-ku hqrisire
a étili. pri kápitle a lorú tsi este haráo šo
5 efhqristisire. haráo va si š-la, š-di loňgori,
di munduiri va si š-fugo š-di suskirari.
tora s-vidémü, putémü tutsq̄ tai askultomü. videtsq̄,
kot̄u putsónu myartja este mfrikušat̄ a omlui,
kare este mvortušat̄ ku a krištinitati
10 koči fiklinóri. mja tr-atsiá lipsjašte, si
si šo nkliðo ínima omlu, šo s-nu žoliasko
trq̄ tsivá tru aistq̄ etq̄, kot̄sé kare s-hqrisjašte
di-tru aistq̄ bang, yiatsa a étili amintq̄. š-forq̄
di tsivá luňgqare š-kírósiria di mbugotsq̄ria
15 di-pri lokú, mja la mbugotsq̄ria din tserü. šo s-
kírósjašte di-tru sotsq̄, mja si aksjašte
š-boňiadzq̄ ku áfíelli. kare si-imparto di-tru aistq̄ etq̄,
atselu nu myare, ma z-bagq̄ di-tru myarte tru yiatsq̄
di pri lokú n-tserü, š-trq̄ putsq̄ong zqmane ka somnul
20 di myarte, tsi-l dýarme, s-kibq̄ ayisite šo angstosite
trу midžilisia a áyiloz. mi-atsél nu myare,
ma si znuijašte šo s-doksq̄jašte, š-di tute munduirq̄
a lui řoposjazdzo, kakúm dzotse ayul
Juan ðeóloyos tru apokálypse ke. 14 sti 13.

4 67 τιςάτις ε καὶ αντιξάῃ μπροστές τηντιςέρες κάρε ήμντιςάτιςε
5 σκρήγγρα καλῶχτηλη ντημπροτζαλλη κάρε
κατρά ντεμνητζά μᾶρος ντήκα τεῦρα σοκχρογάςες ἀγηαλε
ντεῖχες ἀτζέλλη βασησήν αλλήνα ντητμενντεῆρησα αλῶρος
σοσαλεκαρράς αλῶρος νυηέροχες ντηαντεῖν κένασσα. αμῆν αμῆν
αμῆν.

ΤΥΠΕ

πράξεον τῶν αποισῶλον τεανάγνωξμα.

67b Μηνε θεօφηλε σκρηγράῃ ζπῶρρος ατζέλ τηκαμά
νηντε τρατέτε ατζέλε τζηαχηδρού χρηγεωλε
τράς φάκα σσασήδηδαξηάκα παντετζεσ ατζηα τζή¹
σηαλήντζηη νττήκαρά ττέττε ερσήρε κέάγηθλ νττέχε
5 ααπάςεβλωρ ἀτζηλλώρ τζηαληάκσε έλε ατζηλωρ τζήσο .
φέτζε βίτηρα αλέη γήη, νττηκάρα πρτζάκεμάλτε
σέμνε, παντε πατροτζατζηντητζάλε. λασκέσε αλῶρος
σσλάτζάσε, λέκαρρα ττηηαμραφήλληα ἀλττεμνητζά
σσαττη κάρα σηκωνεςεσή κενάσσο. σσλαττημαντά
10 ττη ιρέδσαλήμ, σνδβρα νττηεκαρτζάτζα. ἄμ. σηαςηγητάτζα
πατητζένηα ατάτελη, ατζηα τζηάβτζάτε σσατζήμβή
τζάμε. καηωάν σπατητζά κεάπα, μαβώη βάσβακά
τητζάτζη κέάγηθλ νττέχε. νττηαπόνα νττεπάν νάςκάντε
τζάλε. νττηαπόνα απόζολλη σηαττενάρρος λλεντρημπά
15 σσάελ τζατζηά. νττεάμνε τάχα τεκυρωβλε ατζε
τρέτζε αμηρηρήλληα ἀλε ησραήλ. σσλά τζατζηά αλῶρος
ννέεσε αβοάζρα τράςκυκασήτζ ἀννη σσάκηρδελε
ατζέλε τάτελ σημπάγκα κεβρέρηα αλέη, σηέρ
σηάςκα, ἄμ κάντε βαξγήηνε ἀγηη νττέχε πρηβωη
68 σσαβασιάτζα βαρτέτε ττηηασσ σσαβαςχήτζα σσαήςλλη
αννήη σσατέ ηερέσαλήμ σσαττέτα ηεδέα σσαττέτα
σαμαρηά πάντε μάρτζηηηά αλῶκλεη αληλεηα

4 67 dzotse: kq avdzqj busatse din tserü, kare iú dzotse:

5 skrýrq: kalóhtili di mortsgli, kare

kotrq dumnidzó morü di kq tu ora. š-griašte ayulü
duhu, atséli va si si-fiklinq dit munduiria a lorü,
šq lukqrq a lorü nergu diadún ku nošq; amín.

Apostelgeschichte Kap. I 1—8.

67b mine, Geofile, skriiraj zboru atsel di kamá

ninte tro tute atsele, tsi abjurhí Hrištolu,
tra s-fakq, šq si ñidoksiasko, pón tu dzua atsjá, tsi
si alintší, di kara dede ursire ku ayul duhü

5 a apóstulor atsilór, tsi aljapse elu, atsilór tsi-š
fetse vetja a lui yie, di kara pgtsq ku multe
semne, pón-tu patrudzotsi di dzole lq spuse a lorü,
š-lq dzose lúkqrq di amirorila al dumnidzó.

šq di kara si kunuštusí ku noš, š-lq dimondó,

10 di Jirusalím s-nu vq dispòrtsotsq, am si aštiptatsq
pgtidžunja a tátuluj atsjá, tsi avdzqtu, šq tsi mvitsómă.
kq Juán s-pgidzó ku apq, ma voi va s-vq potidzatsq
ku ayul duhü di apoja dupq noškonte

dzole. di apoja apostollí si adunarg, lu ntribá,

15 šq (el) dzotsiá: dymne, taha tu kiróglu aistu
tretse amirorila alü Israfil? š-lq dzotsiá a lorü:
nu este a vqastro, tra s-kikosíts aní šq kiróglu

atselü, tatul si bago ku vrerja a lui, si

ursiasko. am kqndu va z-yinq ayu duhü pri voi,

68 šq va s-luatsq vortute di nošu. šq va s-kitsq šaisli
a nej šq tu Jerusalím, šq tu tutq Judéa šq tu tutq
Samaría pón-tu márdzinja a lóklui, aliluia.

68b

ΕΠΙΤΟΜΗ ΤΗΣ

ηεράς ηεροήας περηώδος πρώτη ηώπια περιλαμβάνη 2262
έτη αποτής πλάσιος τωτέξη τωκόμις εῶς τωκατάκλημά
ερώτησις

Καρε οτετε αῆγα ἔτα α. τεμνητζά. κάντε
οτηάντε. τυηνητηα 5508 ντήφυταρήα ἀχριζόλεη
ανωρέθη ηούς χριζός τρι. τήτζη σστραχάρε λεντηάντε
λιηαράτήσλ. ἀπο. τητζηρά ματράτζέ ντητρά καφτάρια
5 ακεβετηλλή αλέη. ντρι. αμ τρεκάτε τζάλε λφέτζε
απο. τρεσσασ τζάλε καχατάρε ταξ. ντρι. τεμηνήκα
τηπρότα τζάσ φετζε βηντέρρα σσλησαλάκγγή πρηττατε έτα
8 αρα τζάσ φετζε φηντέρρα σσλησαλάκγγή πρηττατε έτα
ατρεά τζάλε φετζε φηντέρρα σσλησαλάκγγή πρηττατε έτα
10 φετζε λόκιλ κηηάρμπα σσακε ἀμπιρη σσάκε
πόνη σσακε τήτρετε μεσσατετζλε. απάτερα τζάσ φετζε
σσάρρα σσαλένα σσάζηάλε α. 5. τζάσ φετζε πιτβηνηλε
σσάπέζηλλη τηπρίτα ἀπε. α. 6. τζάσ φετζε πράβτζαλε
σσαδμλα α. 7. τζάσ φετζε παξήρια αττεβλόρ λέκαρα
15 αλέη. ντρι. κατζεληφετζε τεμνητζα ατζέλε λεκρε
απο. τητραδοξηορηα αλέη τζενκν τήτρα αήζελεκρε
τζηληφετζε μηάγλλσικενθάζε κεβετηα αλέη
ντρι. κάρε έζε κάμα τησδε λικερρά αλτέμητζα
τζηφετζε πρίζηλάκε. α. ὄμλα τζησφετζε κά
20 γρεής σσακέψυκνάρε σσκωσψφλητε

69 ντρι. ἀμ κάρε έζε πρότα ὄμλ. απο. αδάμε
νάσσ τζήλφετζε ντεμηνήτζα ντηλώκε σσλλη χαρζή
μήντηα σσαφικήρια σσά ηλλντηάτε σσφλήτε
ντρι. αμκάρε λληεζε μελληάρια αλεαδάμ
5 α. ήέβα ηάτζηφετζε ντηάνα κβάζα ντηαλέαδάμ
ντρι. ηλλημπάγα τεμνητζά αδάμ σσαζέβα
απο. τρελόκλε ντηπαράδης σάνκε τρέμπαχτζάελε αλεδέμ
ντρι. ἀμπρητζή τρολής ηλλφετζε ντεμηνητζά ὄμλα
απο. πριμάρε μαρζήληη σσαντελτζέμε κατρατζε καλφετζε
10 καηκεάνα αλέη σσάλφετζε ντόμινα πριζητέτε

68b Επιτομὴ τῆς ἱερᾶς ἵστορίας, περίοδος πρώτη, ἡ ὅποια περιλαμβάνει 2262 ἔτη ἀπὸ τῆς πλάσεως τουτέστι τοῦ κόσμου ὧς τοῦ κατακλυσμοῦ.

čočtvojci kare o dede aistō eto? [apókrisi] dumnidzó. kóndu
o dijade? di-nintja 5508. di fitaria a Hristolu
a nostrúi Isus Hristós. ntri[bare]. di tsi š-tro kare lu dijade,
lu jargdisí? apo. di tsivá, ma tro tse di-tró koftaria
5 a kuvétili a lui. ntri. am tru kote dzgle l-fetse?
apo. tru šase dzgle ku ahtare takse. (ntri) dumníka
di prota dzug fetse tseru šo loklu šo lunino; a dáyrg
dzuq fetse vínturō š-li sologgi pri tutó eto;
a trea dzgle fetse, importsq lokul di amare šo-l
10 fetse lokul ku jarbo šo ku árburi šo ku
pońi šo ku di tute mušotetsle; a pátura dzug fetse
suára šo luna šo stiale; a 5. dzuq fetse pitúminile
šo péstili di pri-tu ape; a 6. dzuq fetse prýdzole
šo omlu; a 7. dzuq fetse poksiria a tutulór lukorq
15 a lui. ntri. kótsé li fetse dumnidzó atsele lukre?
apo. di-tró doksośirja a lui. tšuńki di-tró aiste lukre,
tsi li fetse, mja il si kunašte kuvetja a lui.
ntri. kare este kama di soe lukuru al dumnidzó,
tsi fetse pristi lokū? a. omlu tsi s-fetse ku
20 greju šo ku figura š-ku súflitu.
69 ntri. am kare este prota omu? apo. Adám. n
nosu tsi-l fetse dumnidzó di lokū š-li hórzá
mintja šo figura šo-il dijade súflitu.
ntri. am kare li este mularja alü Adám?
5 a. Jeva, ja tsi s-fetse di uno kqastq di alü Adám.
ntri. i-li bagó dumnidzó Adám šo Jeva?
apo. tru loklu di parádis, sanke tru bahtsóulu al Edeém.
ntri. am pri tsi turlie il fetse dumnidzó omlu?
apo. pri mare mōrile šo dultseme, kótró tse kó-l fetse
10 ka ikuana a lui, šo-l fetse domnu pristi tute,

- τιςσάν πιτεμήνηλε σσάπραθτζα πρίη λόκε
ντρι. καρε σκληράμα ηκάννα αλτεμνήτζά
απο. φηκυύρια αμήντηλη σσά ἄγια ακαφτάριλλη
μηά τεπα νάσε γήνε αἴτηλλη μπάνη
- 15 ντρι. κατρατζέ λιατάρρα καχτάρη μπένε ζακάνε
απο. κατρατζέ σλεκνυάκα ντρέπτελ ντεμνητζά
σσάντητέτε καμάγγηνε σίλβα σσασιλλοικλήνα
ντρι. ἀμ αρμάσε παντημάρτζηνε ὅμλε πρι
ατζηά ζέφκα τζηηρηά.
- 20 απο. νά μακροθράντε σκατζέ ντηακβλώτζε
κατρατζέ νεσαηντησιά ντημαντατζέννια ἀλτεμνητζά
απο. τζηηριά τημαντατζέννηα τζηα κατρατζέ σινά
μάνκα τηλέμυνθλε ατζελε ημποδεσίτλε
τριμά. κατράτζέ λιατζανά λεμνθλε ἀτζέλ τηόμλε
- 25 απο. κατράτζέ τάξλε ατέκα αμήντε αδάμ
τεμνητζά σστρασιςζημπα κα ἀρε τομνις πριεηνας
69b ντρι. κάρε σφέτζε σιμπέτε τρασί αμαρτηψηάκα
από. δεμβνλε κατράτζέ λεζηληκοί πριμπενηάτζα
τζηαθηά ὅμλε
ντρι. κβυλιθφέτζε ατζέλ δέμεν
- 5 από. στέσε κβσσάρπιλε σσαωρράσε νάσα σσαήα
λιαρράσε αδάμ
ντρι. αμκέμ ορράσε νασα δέμενλε
από. λλητζάς αλλέη σέκε καμανκάτζαβοή τή
λεμνθλε ατζελε βαεβαφάτζης σσαβοη
- 10 κα τεμνήτζα σσαβάς κβνυζετζα σσάμπενλε
σσαρράσλε
ντρι. τηκακέμ λλητζάσε δέμενλε ταχά λασέφετζε
ζπόρρα τζηλατζάσε δεμενλε ενά
από. νά μανηρκά σσκυρόρρα σσαατζήα
15 ζέφκα τζησσαθηά σσάζφετζηρα σκλά
γλληά μβαρτηλλη σσατηπαραδής σιαζυνήρα
ντρι. τζηςφετζε πριφυτζέρια αομλεη αμάρτηπσιρια
αλάς αδάμ
από. αμαρτήα ντητζετηκάρρε σσαβριασιριά τρεκύνε
20 σιαρά σινθλυνήλεηα ντεμνήτζα

- tsi son pitumínile šo šo prövdzö pristi lokü.
ntri. kare s-klamq ikuana al dumnidzö?
apo. figura a mintili šo aya a koftárii,
mia dupö nose yinü a étili bang.
- 15 ntri. kótrö tsé lu adařo ku ahtari bune zökqane?
apo. kótrö tse s-lu kunyaskö dreptul dumnidzö,
šo di tute kamá gíne si-l va, šo si-l si klinq.
ntri. am armase pön-di márdzine omlu pri
atsiá zefkø, tsi iriá?
- 20 apo. nu, ma kurundu sködzü di akulotse,
kótrö tse nu sajdisiá dimondotšunia al dumnidzö.
apo. [ntri] tsi iriá dimondotšunia-tsiá. [apo.] kótrö tse si nu
moñikö di lemnulu atsélü imboðisitlu,
ntri. kótrö tse lu tsognú lemnulu atsél di omlu?
- 25 apo. kótrö tse ta s-lu adukö aminte Aðám
dumnidzö, š-tra si štibö kq are domnu pristi nos.
69b ntri. kare s-fetse simbete, tra si amortipsiaskö omlu?
apo. démunlu, kótrö tsé lu zilipsí pri bunjatsa,
tsi avjá omlu.
- ntri. kum lu fetse atsél démun?
- 5 apo. s-duse ku šarpile šo o-řose nosq, šo ja
lu arçose Aðám.
ntri. am kum o-řose nosq démunlu?
apo. li dzøs[e] a Iej: seste kq moñikatsq voi di
lemnulu atsélü, va s-vq fatsis šo voi
- 10 ka dumnidzö šo va s-kunuštetsq šo bunlu
šo řqulu.
ntri. di kakum li dzøse démunlu? taha lq se fetse
zborü, tsi lq dzøse démunlu e nu?
apo. nu, ma niñko š-kiruro sq atsiá
- 15 zefkø, tsi š-avjá šq s-fétsirö sklaži
a märtilli, šo di parádis si aznírø.
ntri. tsi s-fetse pri fitseria a omlui amortipsiria
alü Aðám?
- apo. amortia di džudikare šo vria si-[i]riá tru kise,
20 si-[i]ára si nu-l níluja dumnidzö.

- ντρι. κέμελασπέσε ντεμυητζά
από. ατεμτζηα τρεκαράδης λασίταξή κα
σημήντζα αμελληρηλη βασίλλ
φράνγα κακλα ασσάρπιλεν
- 25 ντρι. τζηληκσιάζε σικενέξεμις τρα ταξιρια ατξηά
από. αηζα καθεμήνλλη βισιοκάπα ντητρος αμαρτηή
μβάρτε στητρόσιφα αδεμινλειη τητραήσες
70 χρίζος τζηβασίς φητα ντητρος ένα φηάτρ
ντρι. αηζα τηκαρρά σφέτζε ντή βαμηνλλη κενεςκερά
ρράβλε γκατέρε
από. καληχλα ντηαηζα σφέτζε καμελλερία
- 5 ηέβα σιφωάς φεμιάλλε κεμόδος ρράς
εαδάμις κεμάρρε ζαχμέτε σιεμανκα
μπάνα αλεη σσάκ πόηα σιμεάρρα κετετά
κέχμα
- ντρι. κάρε ηρηά καμά νήντε χήλλη αλεαδάμ
10 απο. καήν σσάκ αβέλ. καήν ηρηά βράτες
αβέλ ηρηά πικεράρρ
ντρι. ηριά κετησετζα ντόλλη φράτζ ανάμεσα τιελλη
απο. νεήρια κατράτζε ηρια ζηλήπισιαρήκε καήν
σσάλεξρηγάν ενασάρρα αφέαρρα ντηντρέπτελ
- 15 τηαβέλ μηά φαράντη ησάφε λεβατανά
ντρι. ντεκατζή σιμπέτε λεβατανά
απο. λεζηληπλοις κατράτζε καμά λεβριά λεβατανά
ντρι. κέμλεμεντεή ντεμυητζά καήν ντητρά βετά
ναρία αλέ αβέλ
- 20 από. λεφέτζε σιαλάγκα κάτρουπάτε
ντρι. καρε ηρηά ατρέηα χήλλη αλεαδάμ
από. εεσ σηρή ντηνάς σφέτζηρα τέτζ
πατρήζελη παντή νηκάρια ντηάπά
ντρι. σπενηνη πατριεζη τέτζα έν κατε έν
25 τζηφέρρα ντηνήντηα ανηκαριλληη
πρότλε έεσ αδάμ απόηα έεσ σηρή
απόηα έεσ ενοος αποηα έεσ καηνάν
70b αποηά έεσ μαλελεύλ απόηα έεσ ηάρεθ
αποηά έεσ ντρεπτελ ντηενώθ αποηά

- ntri. kumu ló spuse dumnidzgó?
apo. atumtsja tru parádis ló si tóksí, kó
simintsa a mularili va si-J
fróñgo kaplu a šárpilnúj.
- 25 ntri. tsi lipsiašte si kunuštémü tró tóksirja atsiá?
apo. aista, kó ɻamínli va si skapó di-tru amortí
m̄uarte, š-di ursirja a démunlui di-tró Isus
70 Hristos, tsi va si s-fiató di-tru unq fiató.
ntri. aista di kara s-fetse di ɻamínli, kūnuskuró
řoglu kódere?
apo. kalihja, di aista s-fetse, kó mulerja
- 5 Jeva si fakó fumiale ku mare řóu,
e Adámü ku mare zahmete si s-moñkó
bana a lui, šq apoja si m̄arq ku tutq
kuhm̄o.
- ntri. kare irjá kamá ninte killi alü Adám?
- 10 apo. Kaín šq Avél. Kaín irjá uráts,
Avél irjá pikemár.
- ntri. irjá kutesetsq doili frats anámesa disli?
- apo. nu irjá, kótró tse irjá zilipisiárikü Kaín,
šq lu strigá unq ɻarq afúarq di dreptul
- 15 di Avél, mia foq di isafe lu votonq.
- ntri. nu pøtsi simabéte, lu votonq?
- apo. lu zilipis, kótró tse kama lu vriá dumnidzgó.
- ntri. kum lu manduí dumnidzgó Kaín di-tró votonaria
alü Avél?
- 20 apo. lu fetse, si alago ka trubát.
- ntri. kare irjá a treja killi alü Adám?
- apo. este Siθ. di nos s-fétsiro tut
patrishi pgn-di nikaria di apq.
- ntri. spuni mi patrishi tutsq, un kóte un,
- 25 tsi furg dinintja a nikárlili?
- protlu este Adám, apoja este Siθ,
apoja este Enos, apoja este Kainám,
70 b apoja este Malelel, apoja este Jareθ,
apoja este dreptul di Enóθ (Henoch) apoja

- έξει αδύσσει μαθεσαλα αποήσα έξει
λαμέχη μητάκαμα αποήσα έξει υώδε

5 μηγά κας αγήσστεζη τηοσπράς τηθαμήν
λευμπρωιά έτα ντηθάρα ντηνηντε κά
κεάλτε αχάτε λάγγη
ντρι. κάρε ήρηα ντηθατζηά έτα αμηρραρατζ
σσατζηή τζεντηκα

10 από. τες τατανλλη καθεεσσόν σσακνβαρνασιά
βαμηνλλή ντηνκάμα αλέη σσάςλληρρσια
ντρι. αμκέμ ηρηά ατζέλλη βάμηντθατζηάμανε
απο. ηρηά λενγα μκανάρε σσαρία τρεπερα μάρη
τηκριμάνσει ηρηα φαράντηθεμνητζά.

15 έτη οσήα άλσηηθ σιαφλα βαμήνν ντρέπτζα
μηγά έλλη λλήκελλημά χήλλη αλτεμηνητζά
ντρι. ηρηά σοήα αλσεθε πάνντη μάρτζηνε κε
ντρικτάτηκα
από. υά κατράτζε σσντηνάσσαλλη καμά μάλτζαλλη

20 σιαςπάροιρα κατράτζε σμητρκάρα κά καηνήζανλλη
ντρι. τζηςφέτζε ντρεθέτα τήτρα ατζηά φαράμπενε ζακβάνε
από. σηνβηρρα ντεμηνητζά σσάλα σαλαγγη
άπα ντηγνηκαρα τετζα ντηπριλώκε
σσαζάμηνλλη σσαφερρηζε τηπριλόκε

25 ντρι. άμ κάρε άμμάσε νηκάρτήτε ντηηηκάρε
71 απο. μαπατρίκες υώδε κετέτα φρεμέλληα αλέη τζήζκαλα
έλκε ερδίρια αλτεμηνήτζα αφηά αταφάτα είνκάτρικε
σσαήντραρα τρενάς ντηθατέν κενάζκαντε άγρήννη
σσατηήτζητο πιτεμηνα μηαασσάτζε σκάπαρα ατζέλλη

3 ντρι. κάτζα άννη σσατζε έτα ντηθάρα ντηηηντε
απο. σσατζε 2262 άννη
περίωδος δευτέρα ηωπια λαμβανη έτη
1207 απτεκατακλήζμε τετω έζην έος της αλήσεος τεαβρααμ

ντρι. κάτε τζάλε σσατζε νηκάτα έτα

10 απο. σσατζε τζάλε 150 τητζαλε μηγά απόηα
ακατζάρα σις υνηκερρήτζα άπιλε
σσά κατρήκιλ σιζαπθη τρά λόκλε τζήλ

- este aušul Maðúsala, apoja este
Lameh, mia kama apoja este Noe.
5 mia ku aītsi diosprøs di qamiń
lumbrisjá eta di qara di-ninte ka
ku alte ahote layi (logí?).
ntri. kare iriá di atsjá eto amitorádz
šo tsi džudiká?
10 apo. tus tqtoňli kaθešún šo Kivornisiá
qamińli din kama a lui šo s-li ursiá.
ntri. am kum iriá atséli qamiń tu atsjá zomane?
apo. iriá luñgo boñare šo iriá trupuró mari,
di pri má-nsus iriá fórgo di dumnidzó.
15 e di soja al Siθ si aflá qamiń dreptsó,
mia elí li klimá killi al dumnidzó.
ntri. iriá soja al Señi (Siθ) pón di márdzine ku
driptátikó?
apo. nu, kótró tse š-di nošli kama multsóli
20 si aspársiro; kótró tse s-mistikaró ku Kainitsańli.
ntri. tsi s-fetse tru eta di-tró atsjá fórgo bune zókúane?
apo. si nvírō dumnidzó šo lg solgí
apo, di s-nikaró tutso di pri lokú,
šo qamińli šo furizle di-pri lokú.
25 ntri. am kare armase nikortítū di nikare?
71 apo. ma patrikús Noe ku tutó fumela a lui, tsi skopó.
el ku ursirja al dumnidzó avíá adorató un kátriku
šo intraró tru nos di adún ku noškonte ayrińi
šo di ítsido pitúmino. mia ašotse skoparó atseli.
5 ntri. kótsó aní šödzú eta di qara di-ninte?
apo. šödzú 2262 aní.
Περιόδος δευτέρα ή ὁποία λαμβάνει ἔτη
1207 ἀπὸ τοῦ κατακλυσμοῦ, τοῦτο ἔστιν ἡώς τῆς ἀλύσεως
(ἀλύσεως — Flucht, Auszug?) τοῦ Αρραύμ.
ntri. kóte dzole šödzú nikata [tru] eto?
10 apo. šödzú dzole 150 di dzole, mia apoja
akotsaró si s-nikurjadzó ápile
šo kátriklu si stópuí tru loklu, tsi-l

- κλληάμαραφάτ μηδ̄ απόηα ντη καφά
σιεςκά λόκλε ηνσσά νώε κε φθμέληα
- 15 αλέη ντητρέ κατρηκε κεμάρε χαφάσ
ντρι. τζηφέτζε νώε ντηκαρά ηνσσά ντητρέ κατρηκε
απο. φέτζε άγήα δημα σσαφέτζε κεροπάνε [υηράρε
σσάδοξησίρε λλήπιτρηκά άλτεμητεγά κατράτζε λεσκακά ντη-
ντρι. κεμ λλη κλληάμα χήλλη άλενωε
- 20 απο. έν ηρηα σίμ αλάντε χάμ αλάντε λε κλλιάμα
ηάφεθ μηδ̄ ντηαήσστεζη τρέη σιεμπλε λόκελτετ
ντρι. ηδ̄ κεντησίρα χήλλη κενηκοσλη αλέη
απο. νηποτζάλλη ντησίμ καμαμβλτζαλ τερε άσιε
- 71b εσόήα αλχάμ τρε αφρηκύε εσόήα άλ
ηάφεθ τρε εβρόπιε μηδ̄ ντηαήσστεζη
σηεπλε τέτα έτα σσατθε μηλεελε ντητρε έτα
ντρι. κάντε ακατζαρα σσοιν μπάρτα εάμηνλλη
- 5 πριεζή φάτζα αλόκλεη
απ. απόηα ντηκαρά ακάτζαρα σιατάρα
κέλα ντηβαθηλόνα μηδ̄ ντηκαρα βρηασιοτάρα
μηδ̄ βριά σιεεζητηζπάρτα νηντζήν σιεεφέκα
ντηκάνα πάρτε
- 10 ντρι. λεμπερίρα λεξέρρε αλτζέλε ενε
απο. νελεμπερόήρα καντεμητζά λέμηντη
λήμπιλε αλόρε λαλε αλάξη σσάμηντια
αλάρε μηδάνεσσολεά ντηθρέκλλε έν κεαλάντε
τζηγγρήα μηδ̄ απόηα σιεκαρτζάρα πρήτ
- 15 τέτ λοκάλε
ντρι. τζηζφέτζε ντηκαρα σιεμπάρτζαρα εάμηννλλη
απο. σφέτζηρα φαρά ντηπίσε σσασίνκλληρά αγόβελορ
ασσά σφέτζηρα πρήτ τέτ λόκλε πάνλιακγάρ
σσάρα ντεμητζά ντηκαληκμάλέη ντητεμητζά
- 20 ντρι. ιρηά κυράτα ντηκαλιχαλεη αηεζήα ατζήα
ντηκαληκμάλέη αλόκλεη
απ. νέηοηά κυράτα τέτα κατζέ ντεμητζά
αβηά αληάλτα ένα εχτάρε μεσατηζάτζα
ντηθάμην τζηπετηά ντηοτζαηήα πίεζα ατζήα
- 25 τηκαληχαλεη αλτεμητζά

- klamo Ararát. mia apoja di kara
si uskó loklu, inšó Noe ku fumela
15 a lui di-tru kátriku ku mare haráo.
ntri. tsi fetse Noe, di kara inšó di-tru kátriku?
apo. fetse aya ñimo, šo fetse kurbang, [nikare.
šo ñoksisire li pitrikú al dumnidzó, kótro tse lu skopó di
ntri. kum li klamo hilli alü Noe?
20 apo. un iria Sim, alantu Ham, alantu lu klamo
Jafeθ, mia di aiëtsi trej si umplú loklu tut.
ntri. ju kudisirø hilli ku nipošli a lui?
apo. nipótsoli di Sim kama multseñi t(u)ru Asie,
71b e soja al Ham tru Afrikie, e soja al
Jafeθ tru Evrópia. mia di aiëtsi
si u[m]plú tutø eta šo tute milesale di-tru etø.
ntri. kuda akotsarg e-ši imparto yáminíli
5 pristi fataa a lóklui?
apo. apoja di kara akotsarg si adarø
kuda di Vavilona. mia di kara vrija si o-darg,
mia vrija si nu z-dispartø nintsi un, si nu fugø
di-kø-nø parte.
10 ntri. lu buring lukuru atsekä e nu?
apo. nu lu buring; kó dumnidzó ló mintá
límbole a lorü, ló le akgsí šo mintia
a lorü. mia nu š-lya di urekla un ku alantu,
tsi gría. mia apoja si importsoø prit
15 tut loklui.
ntri. tsi s-fetse, di kara si importsoø yáminíli?
apo. s-fétsiro žørg di piste šo si-ñklina a íðulor.
ašá s-fétsiro prit tut loklu pon lu agorøgø
dumnidzó, di-kalifialui di dumnidzó.
20 ntri. iria kirutø di-kalifialui pistia atsjá
di-kalifialui a loklui.
apó. nu iria kirutø tutø, kótsé dumnidzó
aviaj aljaptø unø ahtare mušqatso
di yámin, tsi putja di o teqniá pistia atsjá
25 di-kalifialui al dumnidzó.

ντρι. τηκάρε σόءη ηρήα εαμήνυνλλη ατζέλλη τξητξανηά πιςηα
αλτεμνητζά

72 απο. ηρήα σόءη αλσίμ μηά ντησοηα αλσίμ ηρήα
σσά αφράμ ἐλε τξηλε δρηγά τεμνητζά τητρέ

τξηταηα τξηοκληάμα ἐθρ σστρε λόκλε τξής

κληηάμα γανάάν σσαηλλησι ταξή σιλητά λόκλε

5 τξέλε ασόηλλη αλεή μηά τησοηα ατξηά βασίς φηάτα μεσία
ντρι. κάντε λλγρή τεμνητζά ασσάτζε αλεαβρααμ
απο. ντεπλάνηκάρε αννη 1209

περιοδος τρήτη

ντρι. κεκάρε βήνε αφράμ τρελοκλε ἀλχαναάν [άμα

10 από. κενήπόσο τξήλ κληηάμα λώτ σσκεβρετα αλεή τξηόκλη-
σάρα μελλερια ἀ αλεαβράμ κατράτζε ατβητζηα νήνκα
νελληαβη ντάτρε ντεμνητζά φεμέλλης

ντρι. αμ κάρε σσατηά καμανήντε τελόκλε αλχαναάν
απο. χανανάήνλη σσατήα μηστηνασσ κά μαρράηλη σοδό-
μωηάνλλη μηστρέ

15 σοδομωηανλλη σσατήα σσά λώτ ντηιαφα σιμπαρτζά ντηαδάμ
ντρι. αμτξηλάφετζε ντεμνητζά ασοδομωηάννλορ
απο. λάκητρικά φώκι ντηντξέφσ σσά ασοδομηάνλορ
σσά ασοδομηάννλόρ τηληηάρσε κε τετά
κε σεφλήτε τξησιαφλα πάντή φερήγα βαριντζε

20 ντρι. ἄμ κυρέ σσά λότ ντηατέν κενασσλη ἐνε
από. νε κατρατζέ τεμνητζά λεσκεάσε καμανήντε

72b κεμελληάρησα σσακτετα φεμέλληα αλεή

νταω φέτε ταό χηλληε αβηα εμελληάρισα νεώ

τξανά ντημπιλα μα σι σσετζά σσά φετζε σίρε
ναπεδησσαλεη μακάτε φετζε σίρε ναπεδησσαλέη

5 σσά αφμάσε σσάξιηκά σσνάσα

ντρι. ἄμκάρε ηρηά φητξορελλη αλέ ἀφράμ

απο. ηρηά ήξμαήλ σσαησάκ ήξμαήλ ηρηά φητάτε
τη ἐνα σκλαβα τξη σκληημά ἀγάρα εησάκ σφέτζε

ντησάρα κάντε ηρηά ἀβράμ ντη ἐνά σέτα ντηάννη

10 ντρι. κάρε ηρα μηρασσιτξή αλέ αφράμ

από. ησάκ χηηλήε αλεσάρα νάς λενσερέξ σσάέλ

αλλω τρά μελλερε χηηληα ἄλ βαθηηλ

ntri. di kare soje irjá uamiáli atselí, tsi tsongá pistja al dumnidzj?

- 72 apo. irjá soja al Sim, mja di soja al Sim irjá
šo Avrám. elu, tsi lu strigó dumnidzj di-tru
tsitatja, tsi o klamo Ur, š-tru loklu, tsi s-
klamo Hanaán, šo-ji si tokai, si-l da loklu
5 tselú a soili a lui, mja di soja atsiá va si s-fiatj mesia.
ntri. kündu I-gri dumnidzj ašqtse alü Avraám?
apo. dupq nikare ańi 1209.

xeplodoč tqltq. (D. — dumnidzj, von hier ab gekürzt)

- ntri. ku kare vine Avrám tru loklu al Hanaán? [tsi o klamo
10 apo. ku nipó-so (nipot-sq), tsi-l klamo Lot, š-ku vruta a lui,
Sara, muleria alü Avrám; kótro tse atumtsja niňkó
nu li avjá datq D. fumele.
ntri. am kare šodjá kama ninte tu loklu al Hanaán?
apo. Hanangońli šodjá. mja di noš kama ūjili Sođomojańli.
mja tru

- 15 Sođomojańli šodjá šo Lot, di jara si mporsq di Ađám.
ntri. am tsi lq fetse D. a Sođomojańlor?
apo. lq pitrikú fokú din tserú šo a Sođomiańlor
di li arse ku tutq,

ku suflitu, tsi si afiá, pón-di furigó varindžé.

- 20 ntri. am Kirú šo Lot di-adún ku nošli e nu?
apo. nu, kótro tse D. lu skwase kama ninte
72b ku mulari-sa šo ku tutq fumela a lui,
dao fete, dao kile avjá; e mulari-sa nu o
tsongú timbia, ma si šutsq šo fetse sire
napuđišalui. ma kótu fetse sire napuđišalui,

5 šo armase, šo s-nikó š-nošq.

ntri. am kare irjá fitšorli alü Avraám?

- apo. irjá Ismaıl šo Isák. Ismaıl irjá fitátq
di unq sklavq, tsi s-klimá Ayara, e Isák s-fetse
di Sara, kündu irjá Avrám di unq sutq di ańi.

10 ntri. kare ira mirašidži alü Avrám?

apo. Isák kijllu ale Sara, noš lu nsurq šo el
lo tro mulere kila al Váđušl.

ντρι. κάρε ηρηα χήλλη αλέ ησάκ
από. ηρήα ησάφ σσάηακοφ αλέθη λλή μπακάρα θεμά ηζτραήλη
15 ντρι. αισιετησίρα ατζέλλη τόη φράτζα ένε
απο. νά κατράτζε ησάφ αθηά ζηλής ποηηακόβη μήα βριά
τρα οίλλ βάτανα
σσαηάκόβη φθεζή λαλαλέσσο τζήλ κλληάμά λαβάν τρεμηρό-
ποταμιαν

ντρι. τζηφετζε ακελότζε [λαβαν
από. τρεγγηγηγητζα άννη τζηλλη παχκα δηλε αλάλεσσο αλέ
20 ντρι. άμ τζηλλη πάξκα δηλε τζηλκαλτή
σσακαπάτζε φά πιεμενλα αλεθ βαρτόσσ
απο. ελε λλητέτε ντασλε χηλλης τρα μελλήρ
73 ονα σκλληάμα λήαν αλάντα φαχήλλη απόηα [μπεκατζαρε
λεβλεήση νάς τεμητρέζα ντηλαντέντε χήλλη φά μηαλλης σσα-
ντρι. σσατζέ ηακόβη καν φά γηά ατζήε ένε
απο. νάς αποήα τεπάγγηγηγητζε άννη σσιμήνε
5 νακεδήσσαλη τρά βηλετζα αλεθ τζηοκλλια μα χανανέα βήνε
κετάτα φμελλια αλεθ

ντρι. κάτζ χήλλη αθηά ηακόβη
απο. 12 τηροσφας τηχήλλη χήλλη
ντρι. σκένε κέμ λληκλλήμα χήλλη αλέ ηακόβη
απο. πρότλε λεκλλημα φράθημη β. σεμεόν γ. ηέδας δ. δεναόν ε.
10 λέβη ζ. ζαβελόν ζ. ησάκ η. ηχαθ θ. ασέρ 10. νεφαλημε 11.
ηοσιφη 12.

βενηάμην ατζέλλη ηρηα ντηροσφάς τηχήλλη αλέ ηακόβη
ντρι. ατζέλλη ντηροσφάς τηχήλλη ακεή ηρά πρότζα.

απο. ατηο απράδες ντηρούέα αλέ ηζτραήλ

ντρι. κάρε σόδε ηρηά καμά κε σέμνιν

15 απο. σόηα αλέλεβη σσαλέ ηέδα

73 b ντρι. κατρατζέ ηρηά κάμα κωδεμινος σοήα άλλεβή

απο. κατρατζέ ντηρούήα ατζήα σφιτζήα αφεντζη

σσά λεβεντζαλλη ηρηά έρσιτωρη ντρά ήζμετια αλτεμηνητζά
ντρι. κατζε ηρηά κωδεμινος σοήα άλ ηέδα

5 απο. κατρατζέ ηρηά καμά βάρτόσσ σσάωτζανό

μέλτε φρόιρηα αλεαμήρα σσαμπέζπελε

κατρατζήα κασφετζε τηατζη σώε σσά χριεόλε

- ntri. kare iriá ńilli alü Isák?
apo. iriá Isaf šq Jakof; a lui li boqarq Өumq(?) Izdrailli.
15 ntri. am si udisirq atseli doi fratsq e nu?
apo. nu, kótrq tse Isaf avia zilfu pri Jakovi, mja vria tra si-l
vátqoq.
šq Jakovi fudzí la lalu-so, tsi-l klamq Lavan tru Misopotamian.
- ntri. tsi fetse akulótse?
apo. tru (g)yinyitsq aní tsi li poškú oile a lalu-soj, alü Lavan.
20 ntri. am tsi li poškú oile, tsi-l poltí,
šq kó kótsé fu pistimenlu a lui vortosu?
apo. elü li dede daqle ńile trq muler;
73 una s-klamq Lian, alanta Rahil, apoja
lu vluisí nos D. di lq dede ńili, fumiiale šq mbugotsqre.
ntri. šodzú Jakovi, pón fu yiu atsia e nu?
apo. nu, apoja dupq (g)yinyitse aní ši vine
5 napuđšalui tru viletja a lui, tsi o klamq Hananéa, vine ku
tutq fumela a lui.
- ntri. kóts ńili avia Jakovi?
apo. 12 diospros di ńili.
ntri. spune kum li klimá ńilli alü Jakovi?
apo. protlu lu klimá Rúwimi, β. Simeón γ. Juđás δ. Zanaón, ε.
10 Levi, ζ. Zavilón, η. Isáh, ι. Ihađ θ. Asír, 10. Nefalime 11.
Josífi 12:
Veniamín. atseli iriá diospros di ńili alü Jakovi.
ntri. atseli diospros di ńili a cui irá protsq?
apo. a diospros di soja alü Izdraill.
ntri. kare soe iriá kamá ku semnu?
15 apo. soja alü Levi š-alü Juđa.
73b ntri. kótrq tse iriá kama ku semnu soja al Levi?
apo. kótrq tse dipojatq s-fitsiá afendzi,
šq Levéndzoli iriá ursitóri ntrq izmetja al D.
ntri. kótsé iriá ku semnu soja al Juđa?
5 apo. kótrq tsé iriá kama vortosu šq o tsqnu
multu ursirja alü amirq, šq bázbele
kótr-atsiá, kó s-fetse di atsi[a] soe šq Hristólu.

- ντρι. καρε ηρήα καμά βρέτ χήλλης αλέ ηακοβ
απο. ηωσίφ ντητραζήλισ τζηλληαθηά φράξλη
10 αλεη μηαλθηντέρα φράξλη απραματεφ
τζαλώρ ντημησιρήη σσαλεκρά σκλάβε
ακελώτζε λαεν άργοντε τζήλ κλλημά πεντέφρη,
ντρι. ἀμ πριτζή χάλλα ηρηά ακελότζε λαχεντέφρη
απο. ντηθάρα ντημήντε αβηά μάρε τηνυής λά ντόμνέσουω
ηληακύμ απόηα κατρατζέ νέβρος
- 15 τρά οιλλφάκα κεηφα αντωαμνασάνη σσαήα
λληαφκά μαχάνα σσλέ άρφεκρά τρδζαντανε
ντρι. ἀμ σκακά απόηα ντημιντεήρηηα ατζήα
απο. σκάπα αμηρά φαραον λεξεάδε ντηατζήη σσάλμπαπγά
σσάλεσκελά πρή
μαρε δόξα κατρατζέ λλησινγγήσε γήσεις τζηθητζέ άμηρα
φαραον
- 74 ντρι. τζημπαρμέτ λλαφέτζε ηωσίφ αφράξλορ
νθλαφέτζε τζηθά οράς καελλη κέμ λλή
φέτζηρα αλεη οράς μανήνκα λλή χαροή
τρεζήης ντηκάνε μηά κάμα άπόηα σσατθσε
- 5 σσα τάτσασ άτζηη κετέτα φθεμελλε μλα έλ λλη κύ βάρνησια
ντρι. κάρε ηρηά χήλλη ασηωσίφη
απο. εφρέμ σσαμάνασις έλλη σνεμηρά κά
τηωσφράξλη τησόηα άλεηζτράήλ
ντρι. πρητζηχάλα ηρήα χήλλη αλέ ηζτραήλ
- 10 ντεπά μιαρτηα αλεηακόβη σσαλέ ηοσίφ
από. απόηα ντεπά ζαμάνε πετζάνα σιαφλάρα
πρήμάρε ζαχμέτε κατρατζέ ατεμτζήηα
αμηρά φαραον ντεφητζέρε σίρε αταφγά
μήντελ αέβρεηλώρ μηά βαρτόσσ λλη
- 15 κάς κάντησια σσάς μηντεηα κετζή τρόπε σήλλη μπερηάσκα
ντρι. τζήμαρηφετε άκατζα σλαφάκα [σιεφάκα
από. λλημιντεηά κεμάρε γρηάλε λέκρε σσήερολ τζηφυτζόρε
σις νηάκα τράς οράς σις αφεκά τρεφράς τράσις νηάκα τράς
νέδιατάβγα
- σσάσκαπάρα αποηα τηατζήα μεντεήρε [αρών λληπιτρικέ
20 απο. σκαπαρά κατρατζέ ντεμινητζά λασαλά γγκύ μιοήσια σοά

ntri. kare irjá kama vrut īilu alü Jakóv?
apo. Josif; ditro ziliu, tsi li avjá frasli
10 a lui, mia lu vindurq frasli a prōmoteftsolor
di Misirie. šo lukrá sklavü
akulotse la un arhóntü, tsi-l klimá Pedefri (Potiphar).
ntri. am pri tsi halq irjá akulotse la Pedefri?
apo. di qara di-ninte avjá mare tińie la domnu-suo iliakim.
apoa kōtrog tse nu vru,
15 tra si-l fakq kējfa a dōgamna-saj, šo ía
li arukq mghonq, š-lu ařukarq tru zondane.
ntri. am skopó apoja di munduirja atsiá.
apo. skopó; amiró Faraón lu skuase di atsie šo-l bogq šo lu
skulq pri
mare ñokso, kōtrog tse li s-inyise yisu, tsi vidzú amiró Faraón.

74 ntri. tsi mpormút lq fetse Josif a fraslor?
[apo.] nu lq fetse tsivá r̄q, ka eli kum li
fētsirg a lui r̄q, ma niñkq li horí
tru zie di pone. mia kama apoja šo duse
5 šo tatu-su atsie ku tutq fumele. mia el li Kivornisiá.
ntri. kare irjá īilli a[l]ü Josifi?
apo. Efrém šo Manasis. eli s-númirq ku
diosprosli di soja alü Izdraíl.
ntri. pri tsi halq irjá īilli alü Izdraíl
10 dupq muartia alü Jakovi š-alü Josif?
apo. apoja dupq zomane putsong si afiarq
pri mare zahmete, kōtrog tse atumtsia
amiró Faraón tu fitsere sire adqvgomíntul
a Uvrejilor, mia vortosü li
15 koškondisijá šo s-munduijá, ku tsi tropü si-li burjasko.
ntri. tsi marifete akotsq s-lq fakq? [fakq,
apo. li munduijá ku mare grjale lukre ši ursi, tsi fitšord si s-
si s-niakq tru r̄q; si s-arukq tru r̄q, tra si s-niakq, tra s-
nu si adavgq.
[ntri] šo skoparq apoja di atsiá munduire?
20 apo. skoparq, kōtrog tse D. lq sologq Moísia šo Arón. li pitrikú

- 74b μησιφής ηλληπιτρίκες πτεμυητές μωησία
κεαφόν σσάλα ντεντε τζάτζε τερλήη ντη μεντεήρ
σλαφκα αφηράσωνλόρ σσεβάτάρδενα λλης
καπά μοησίεα τητρός μάνα αφαρδύνληη
5 ντηφετζήρα ντητρός λόκλε αλέη
ντρι. καντες ηνσσάρα εβρεήλλη ντητρός λόκλε αμησίριηληη
από. τατά αφράμ αύνη 425 απόηα
περήσθως τετάρτη.
ντρι. καντες ηνσσάρο χήλλη αλέ ηζραήλ ντητρός μησιφίς
10 κετζη τρώκε λληχιώάσε πτεμυητές λακάληα αλώρες
από. κεμάρε σιάμνε σσάκεμάρε τρώκες
κατράτζε λληγ τρηκε νάσσαλλη πίρη τε
αμάρε κάπριτέ δέξκάτε εφαραδόν τζηά
νταλλάγά τεκπανάσσλη τεξτζά σιηκαρα
15 τρός αμάρε κεταβαμπίε σσά κά τετα σοηάλεη
ντρι. ἀμ κάρε λληκύθαρμήσια τρελάκελε
ήρομβεζήις κεμάνκάρε σσάκεμπέρε
απο. σίνκγερ ντεμυητζά λληχαρριά κά
μάνα λλα ντητήα ντήντζέρας σσάλάς.
20 κβάσε ἀλα σιμπλιατητρός κνάτρα βάρτεάσα
ντρι. χατζημπά λατηπάτε τζηβά νόμις
απο. ακοηα ντεπλα τζηντζάς ντητζάλε
λλα ντέτε ντεμυητζά τρός μάντε τζησκλλή
75 αμα σινά τζάτζελε εντολόή λλαντέντε σσά
αποήα τραπίζε λάσαλαγγή μοησία νόμις πριτι τζητζάτζε
ντρι. σσαλλή ντόσε ντεμυητζά αποήα τρετζηά βάρε τρός^{λόκλε χανάνια}
απο. νδλλη ντόσε μαλλαγγάρα πατροτζάς ντη ἀνη πριτές
ερινη
- 5 ντρι. τράτζή μαχανά
απο. κατρατζέ ακελότζε τρεέρνη μελτεόρ
κεμάρες ζέψρη λάνβηρρά ντεμυητζά
μηά τρά τζηά βριά τρασίλλη μεντεηάσκα
σσάελλή φρεμηνήασκα κεμάλτε τζηαλλάχγάρα
10 ντρι. κάτις ανη λληαβή μωησέα τζηλληαχγά [κλληόμα
απο. ἄθηα πατροτζάς ντηάνη ἀποήα μερή τέμποντηλε τζήλ

74b Misiré (ili pitrikú) D. Moisía

ku Arón, šo ló dede dzatse turlí di munduíf

s-ló fakó a Firgoílor. š-ku porðung (= porðung alb.) li skopó Moisíea di-tru mōna a Farónlui,

5 di fudziró di-tru loklu a lui.

ntri. kōndu inšoró Uvreilí di-tru loklu a Misiríli?

apo. dupo Avraám ańi 425 apoja.

περιόδος τετάρτη.

ntri. kōndu inšoró killí alü Izraél di-tru Misiré?

10 ku tsi tropü li skýase D. la kalja a lorü?

apo. ku mare sianne šo ku mare tropü.

kötrog tse li trikú nošgli p(i)ri-tu

amare ka pri-tu uskatü. e Faraón, tsi

adologó dupo nošli, tustsó s-nikaró

15 tru amare ku tavambie šo ku tutó soja a lui.

ntri. am kare li kívornisiá tru lokulu

iřmuksimü ku moňkare šo ku bere?

apo. siňgur D. li hořiá ku

mang, ló didjá din tserü, šo ló

20 skýase apó si bja di-tru katrog vortgasó.

ntri. hádžibó ló diade tsiva nomu?

apo. apoja dupo tsindzós di dzole

- ló dede D. tru munte, tsi s-klamó

75 Siná, dzatsele, e do[j]li ló dede, šo

apoja tro piste ló sołogí Moisía nomu pri-ti tsitótse.

ntri. šo li duse D. apoja tru atsiá ყaró tru loklu Hananéa!

apo. nu li duse, m-alögáró patrudzós di ańi pri-tu erní.

5 ntri. tro tsi mohonó?

apo. kötrog tse akulotse tru érní multe orí

ku mare stépsurí lu nvirá D.,

mja tr-atsjá vrja, tra si-li munduiaskó,

šo s-li frumiňaskó ku multu, tsi alögáró.

10 ntri. kots ańi li avú Moiséa, tsi li a[lo]ggó?

apo. avjá patrudzós di ańi. apoja murí tru múntile, tsi-l klamo

- ναβάν ακλεώτες λένγρεπλα ντεμυνήτεά
ντρι. καρε άρμάσε νλόκλε ἀλ μωησέα
απο. ησές χηήλες ἀλ νέβη ατζέλ τζηήρηά ηδηχνάρρες ἀλμω-
- 15 ντρι τζηηφέτζες ησές τρες μτάνα αιένη
απο. λληαντενά σοήα αιές ηξτραήλ
πριτες φράτες τζηηεκλληόμα εινηορδαν
καπρητες θεκάτες σοάλ ζαπτησί λόκελ
τετ τη χανάηαν σοσαή λλασά ατζήε χήλλη ἀλ ήξτραήλ
75 b ντρι. τεπά μεάρτηα αιές ησές κάρε σκυθερηήσιά
ντεννηηά (αξα οβεν und unten mit Punkten versehen)
απο. ντηηάρρα ντηηήντε αεθαστηκλες ντηηαπόλη (?)
τζετηκατόρλη ατζελλη ηρηά τζής πάρ τζάς ντη ηνσσα
τρενθμηρε
- 5 ντρι. σπένε κάρε ήρηα τζηηεντηκα ηξτραη λλάξλαξλη
απο. 1. πρότλες ηρία νγωθονωήλ ἀλαντες ηρηά
2 αωθ 3 σσά μαγαρη αλαντες ηρηά 4 δέβορα
εκτόν 5 γγεβέον ἀλάντες ηρία 6 αθεμέλεχ
αλαντες ηρία 7 θόλα αλαντες ηρία 8 ηανίρ
10 αλάντες ηρία 9 ηεφθάς αλάντες ηριά 10 ασεβαν
αλάντες ηριά 11 ελόμ αλάντες ηρία 12 αβδόν αλαν
τε ηρία 13 σάμσόν αλάντες ηρία 14 ήλληη αλαντες ηρία 15
σαμοήλ προφήτελ
- ντρι. σπένε βρασν σέμυνε κεθάβμα τζηηεχήμπα
αεηήτε βαρρασν λέκρες τηηαηστεζηηεχράς τη
15 (unlesserlich) τζηηεάσεμ σιαήμπα φάπτα τζηηεπράέλη
απο. πρότλες αωθ λληηήκσε κετζέτλες τρέ
ηηήμας αλέάμηρα τζής κλλημά έγλωμ
δεβόρρα αυμπαρτζά.. βάρρακα σσά σισάρα
γεδεών λαμποτές αμάνδιάτζηλορ κέ
- 20 πατρός σθετε τηήηησση ἀθεμέλεχ βατάνά
κε ένακνάτρα σσαπτετζάσλλη τηηφράτες
76 τζηηεσάβηηα εφθάς σσαταλλέ χήλλησα λαντεμηνητζά
ντηηκακέμ λλησιάβηηα ταξήτα εσάμσόν ηρία
έν βάρτός τζάνε μελτεόρ λλήμπαρτζα φήληηήλλ
λλάτζάλλη αμά καμά απόήα σιαρράσε τηημελλία
5 ρισα λεαρράσε δαλήδα μηάλιθακατζάρα σσά

- Naván. akulotse lu ūgrupá D.
ntri. kare armase n-loklu al Moiséa?
apo. Isús, kiilu al Nevi, atsél tsi iriá izmíkarú al Moiséa.
15 ntri. tsi fetse Isús tru bana a lui?
apo. Li adunó soja alü Izdraíl
pri-tu ūqulu, tsi s-klamó Enjordan,
ka pri-tu uskátü, šo-l zaptisi lokul
tut di Hanaján, šo li lósó atsíe killi al Izdraíl.
75b ntri. dupo muartia alü Isús, kare skivernisjá
duńaja?
apo. di ɻara di-ninte aušatiklu di Napoli.
džudikotorli atseli iriá tsispordzós di inšo tru númirü.

ntri. spune, kare iriá, tsi džudiká Izdrailázli?
apo. 1. protlu iriá Nyoθonofl (Athniel), alantu iriá
2. Aoθ (Ehud) 3. Samagari (Samgar), alantu iriá 4. Aévora
éxtón 5. Jeveón (Gideon), alantu iriá 6. Avemeleh,
alantu iriá 7. Oola, alantu iriá 8. Janír,
10 alantu iriá 9. Jefθás, alantu iriá 10. Asevan
alantu iriá 11. Elóm, alantu iriá 12. Avdón alantu
iriá 13. Samson, alantu iriá 14. Ilij alantu iriá 15. Samuil,
profítul
ntri. spune vróun semnu ku θavmō tsi s-ħibq
aksitü, vróun lukru di aītsi tsisprós di [inši?]
15 tsi dzósem, si aibq faptq tsisprósli.
apo. protlu Aoθ li kiipse kutsutlu tru
ínima alü amirg, tsi s-klimá Eylóm.
Jevo-a mpôrtsq Varaka šo Sisara;
Jedeón lq mpotú a Mandjátsilor ku
patru sute di inši; Avemeleh vortqonq
ku unq katrq šaptezdzoſli di frats,
76 tsi š-aviá. Efθas šo tqlé kíl-sa la D.
di kakúm li si aviá tqksitq. e Samson iriá
un vortós džone. multe or li mpôrtsq Filistiladzoſli.
ama kama apoja si arçose di mulari-sa.
5 lu arçose Aaliða, miá lu akotsarq šo

- λε ἐργγῆρα φιλήητη λληλατξάλλη καμα α
πόδηα οερρέπα ἐνα κάσα τηςβατανα σίνγερ
κετέτες ἀλάντζα φιλήητη λατξάλλη τξηάγετήρα νέντρε
ικάσα τρεξάμάνηα αφέντβλεη ἡληη λληλεάρρα
10 σάντέκνα ἀλτεμνητζά φιλήητη λλάτξάλλη αποήα
πρόφετελ σαμωήλη ηριά καμά ντρεκτελ αποήα τρέ τξετέζε
ντρι. απόηατεπά ἐλλη κάρε λληκυθαρησία γγήμτα ἀλτεμ-
νητζά
απο. αμηρραραξάλλη τηνάσσο ἡρηα πρότλε αμήρα σαέλ χηηλήσ
άλ κύσ τησόηα
άλ βενηαμήν ἐλ τξηηρήα ντηνήντε γγίνε ἔρσια ηλιακύμ
απόήα σφέτζε νάξε
15 μηατράτξηά σατέμνητζα σισσότξα ντηνάσ
μήα καμά αποήα τρέ βάσε κύρε λέ βατάνάρα φυληςεήλλη
ντρι. τεπά σαέλ κάρε σφέτξε αμηρά
απο. δαβήτ καμά ννηκέλ χηηλίσ αληηησέ ε τξηηριά
ντησόηα ἀληέδα ατέξλε λδμπάρτζα γγωληήάθα
76b σσάςφέτξε ἀμήρα σσάωκυθάρησία αμή
ρραρηγληηα ἀνηη πατρετζάτηη 40 κεντρίπτατήκα
ντρι. κάρε φε ἀμήρα ντεπαδαβηδ
απο. σολόμών χηηλήσ ἀλδαβηδ
5 αντάρα μπισιάρηκα ντηλάς ἀγιε ηιφσαλήμ
1000 εναλλήλε ντηανη ντηνήντηα αχριεςόλεη
κεριδοσ πέμτη
ντρι. ντεπά σολομόν κάρε σφέτξε ἀμηρρά
απο. σφέτξε ρραβοάμ χηηλήσ ἀλ
10 σολόμών ντηνας στράπσιρα ἐξπράςλλη
τησόηα σσασίνμπάρτξάρα μάλλιαρμάσιρα
σόηα ἀλ βενηαμήν σσάλ ηέδα
ντρι. τξηηφέτξε απόηα ντεπατξηα
απο. σφέτξε ντηθνα αμηρράρηηηε σφέτξηρα
15 ντάω ἔνα οκλλήάμα αμηρράρηηηα ἀλ
ηιτραήή αλάντα αμηρράρηηηα ἀληέδα
ντρι. κάρε ηρηα πρότλε αμήρα ντηηζραήή
απο. ήηρρωβοάμ αλέη λληηρηα φρήκα σηνέ
λλή οκεάλα κάπτε εβρέηλλη τρακάντε

- lu urgirø Filistililádzøli. kama apoja
surupø unø kasø, di s-vøtonø siñigur
ku tutø alantsø Filistiládzøli, tsi agudirø nuntru
ñ-kasø. tru zoñanja afénduluø Ili li luarø
10 sonduøka al D. Filistiládzli apoja
profetul Samoøl iriá kama dreptul apoja tru džudétsü.
ntri. apoja dupø eli, kare li Kivornisiá gímta al D.?

apo. amirørasli; di noš riñá protlu amirø Saul, kiñlu al Kis,
di soja
al Venjamín. el tsi iriá di-ninte, gíne ursiá iljakísm. apoja s-
fetse naksu.
15 mia tr-atsiá šø D. si šutsø di nos.
mia kama apoja tru ñaste kirú; lu vøtonaro Filisteiki.
ntri. dupø Saul kare s-fetse amirø?
apo. Davíd, kama níkul lílu al Jese, tsi-riñá
di soja al Juða atselu lu mportsgó Goliaða,
76b šø s-fetse amirø, šø o Kivornisiá amirørla
añí patrudzotsi 40 ku driptatikø.
ntri. kare fu amirø dupø Davíð?
apo. Solomón, kiñlu al Davíð,
5 adorø bisjárika di-la ayie Jirusalím
1000 unø níle di añí di-nintia a Hrištolui.
ntri. dupø Solomón kare s-fetse amirø?
apo. s-fetse Ravoam kiñlu al
10 Solomón. di nos s-trápsiro uspróslí
di soja šø si mportsorø. ma li armásiro
soja al Venjamín š-al Juða.
ntri tsi s-fetse apoja dup-atsiá?
apo. s-fetse, di unø amirørlle s-fétsiro
15 dao. una o klamo amirørla al
Izdraíl, alanta amirørla al Juða.
ntri. kare iriá protlu amirø di Izdraíl?
apo. Jirovaám. a luñ li iriá frikø, si nu
li skualø kapu Uvreili, tro kóndu

- 20 βριας νυήαργα λά ἄγησλ ηιρεσαλημ
τρα σι σήνυκλλήνα αλ τεμνητζά μηα τράτζηα σσαελε
άλτα ντηζνάς πλε εισήνυκλλήνα αῆδελορ
ντρι. κετζήμαρηφέτε
απο. σπιντζερφά ντόν γγητζάλλη ντημᾶλλεμα
- 25 σσάλ λλασήνυκλλήναρφα αλώρες κάνλοκλε
αλτεμνητζά μηάλλαμπαχγά σαρμπατόρι
77 λλαμπαχγά σσα αφέντζη μηά ασσάτζε λλάφετζε
αντηζνηταήλλή ντηζφετζηρα σησήνυκλλήνα αῆδελωρ
ντρι. ἀμκάτζα αμηράφάτζα ἀμηρφά ατζήε
απο. νβασρατζε 19. ντημηρράφάτζα ατζέλλη
- 5 κυμάμβλτε σσαντήα λασαμαρήα εηδολωλάτρηη
ντρι. αμτηκάφα ατζέλλη ντηκατόταλεθ λιαγάρρσήτεμνητζα
απο. νύλιαγάρρσίρα ντηκατόταλεητεμνητζά καλαπιτρηκά
τεμνήτζά προφύτζα ατζέλλη μηάλληνκατζζά [τρενάσσα
τρα αμάρτηηε αλώρε σσαωβηκλλήα μήντηα ἀλτεμνητζά
- 10 ντρι. αμ κάρε ηρήα ακελωτζε κάμα κεδμνε ντη προφήσλη
ατζέλλη
απο. ηρήα προφητ ἡλήα ατζέλε τζησιαρράκυ κά
καρρα κεφώκε ντζέρος σσά πρωφήτελ ελησέα
ατζέλε λαφέτζε μελτε σιάμνε αηξτραηλάς λωρ
ντρι. κάτες ἀννη σσατζες αμηρφάήλληα ατζήα
- 15 απο. σσατζες τάω σάτε σσατζηντζάη ντηάννη 250. [ζλόρρος
ντρι. ἀμ τζημάρτζημε λώ αμηρφάήλληα ατζήα αήξραήλλ-
απο. τρες ζαμάνηα ἀλ ὠσιε ατζέλ ντηκάμα ἀπόηα
αμηρφά ντηζτεράήλλη βηνε πρηνάς ἐν ἀλτε
αμηρφά πρηνάς ντητρέ ασιρήε τζηλκληζάμα
- 20 σάλμανάσσρ σσάωρρακυ σάμαρήα μηά
λληλλω κενάς τζάτζε μηλέξλε ντηλλη
ράζπάντη τετζα τρεασέρηε μηά ασσάτζε
οκυρός σσαώ ερμεξή αμηρφάήλληα ατζήα ντηά ακετόταλεθη
77b ντρι. αμ ηεδέα πρητζή χάλαι ηρηά
απο. ἀμηρφαρήλληα ἀληδάσα σσατζες ενά σάτα ἡ
τρεητζάτζη 130 ντηάννη καμά μελτε ντηζτραηλάζλη
σσάηοήα τρεατζηά αμηρφαρήλλε αμηρφάτζα 20. [μηά βήνε
5 γγήνγγηνς ντηρωβιοάμ ατζέλλη σσαντήα λαάγηελ ήερεσαλημ

- 20 vrija s-ñargø la ayul Jirusalimi,
tra si si fikling al D., mia tr-atsjá šo elu
altø diznáu piste si si fikling a ídulor.
ntri. ku tsi marifete?
- apo. spindzurø doj yitsóñi di málumø,
- 25 šø lø si fiklinarø a lorü ka n-loklu
al D. mia lø boggø sørbotorí,
77 lø boggø šø afendzi, mia ašgtse lø fetse
a dünaili, di s-fétsirø si si fikling a ídulor.
ntri. am kqtsø amirgradzø am irá atsíe?
apo. nuasprotse 19 di amirgradzø. atseli
5 kama multu šodjá la Samaría e ídololátrii.
ntri. am di kara atseli di-a-kutotalui lu agorší D.?
apo. nu lu agoršíø di-a-kutotalui D., kø lø pitrikú
D. profitsø. atseli mia li ūkqtsá
trø amortiile a lorü, šø o viglá mintia al D. tru nošø.
- 10 ntri. am kare iriá akulotse kama ku semnu di profisli atseli?
- apo. iriá profit Ilía atselü, tsi si arqkí ku
kařa ku fokü n-tserü, šø profitul Eliséa;
atselü lø fetse multe siamne a Izdrailazlor.
ntri. kqts aní šodzú amirgorila atsjá?
- 15 apo. šodzú dao sute šø tsindzotsi di aní 250.
ntri. am tsi márdzine lo amirgorila atsjá a Izdrailazlorü?
apo. tru zomania al Osje, atsel di kama apoia
amirø di Izdraši, vine pri noš un altu
amirø pri noš di-tru Asirie, tsi-l klamø
- 20 Salmanasar šø o-rokí Samaría. mia
li lo ku noš dzatse milesle di li
rospondí tutso tru Aserié. mia ašgtse
o Kirú šø o ermuksí amirgorila atsjá di-a-kutotalui.
77b ntri. am Juđea pri tsi halø iriá?
apo. amirgorila al Juđa šodzú unø sutø i
treidzotsi 130 di aní kama multu di Izdrailazli,
šø iriá tru atsjá amirgorile amirgradzø 20. [vine
5 g(y?)iñgits di Rovoám. atseli šodjá la ayul Jerusalím; mia

- ναβρεχωδωνόσορ αμηρά ντηβαβηλώνα βήνε
λλὰ ἀγὴβλ ηερεσαλῆμ τρος αμηρράφηληα ἀλσέθενύα ντηω-
πλεκεσί σσά απρηᾶσε σσά
μπησιάρηκα σσά τὲτα γγήμτα δρράμπενη ντή
λληάντεσε τρελώκελε ντηβαβηλώνα ντηνήντηα ἄ
10 αφηταρήληη ἄχριεώληη τεζητεζη σστε σσανάωτεζάτεη ντη
ἀνη 590
- περηωδως ἐκτη
ντρι. ἀμκατζ ἀνη σσατζε βαβηλώνα
απο. σσατζε σσπετεζάς ντηάνη 70 κάντε σιεμλέρρα
λλαντηάντε ηζήνε ἀμηρρά τεζηλκλημὰ κύφος
- 15 τράσησσφεκγα κέζωρόβαθέλ τρελώκλε αλῶρρα
σσαοι σσαντάρα νακόη μπησιάρηκα ντηλά ἀγηζελ ηερεσαλῆμ
ντρι. ἀμ τρετεζτάτη ντηρεσαλῆμ τεζηφετζε
απο. απώηα ντεπά πετζάνη ἀνη ντηκαρά ὄντρα
μπησιάρηκα νηηάρσε νηεμηάζ κεζηζηηα
- 20 αλεαμηρά ντηπέρσηε τρός ηεδεάνληη σσά αντάρρα
τεζητάτη ντη ηερεσαλῆμ σσά μπάγα λέκαρρα ποή μπένε τᾶξε
78 ντρι. ντεπά αῆσστζα απώηα εβρεήληη λακάρε ἀρμάσιρα
απο. πρότα ντεπά αμηρράζληη ντηπέρσιε μηά απώηα φερα
ντεπά αμηρράζληη ντησηρήηε απώηα μηά ντηαήσστζα
μελτε μεντεήρ τράπσιρα εκάμα μελτε τρακούρα τηαμηρρά
αντηῶχηα
- 5 ντρι. αμτέηλλάφετζε αντηωχήα ἀδβρεηλῶρ
απο. λληρράμπεη μπησιάρηκα ντηλά ἀγηζελ ηερεσαλῆμ
σπανγάνη κεήδελλη σσαλήμπαχγά κεπάρδενα
τράς μάνκα κάρρε ντηπόρκε σσλληφετζε ντήμπηε
σινδσσκάντα κάρτζαλε αλῶρ σσλάφητζηά μελτε μεντεήρ
- 10 αμηρρά αντηωχήα τρασίεσσλᾶσα πίεηα αλῶρρα μηά
συαντενάρρα εβρεήληη ντέτζα ντησσφετζηρα ἐνα
μεσσάφερε τεζήας νάσκατάμε πίεηα ηά τέτζα σικυρίμε
ντρι. ἀμ κάρε ηρηά καμά πρότλε τρός εάζε
απο. ἀ. καμά πρότλε ηρηά μαθηάς δ. ἀλάντε ηρηά ηεδαεμα-
κάβέος γ. αλάντε
- 15 ηρηά ήωναθάν σσά ηωάνης σσάλτζα νάσκάντζα
ντρι. ντηκάρα σκαπάρα κάρε λλαηρήα πρώζληη

Navruhodonosor, amiró di Vavilona, vine
la ayul Jerusalím tru amirórila al Seðekía di o plukusí šo
apriase šo
bisiárikó šo tutó gímta o-řubuí di
Ií aduse tru lokulu di Vavilona di-nintja a
10 afitarili a Hrištólui tsintsi sute šo naodzotsi di aňí 590.

xeqloodoč ūxetj.

- ntri. am kóts aňí šödzú Vavilona?
apo. šödzú š[a]ptedzós di aňí 70. kóndu si um[p]lurq
lo díjade izíne amiró, tsi-l klimá Kiros,
15 tra si š-fuggó ku Zorovavel tru loklu a lorü,
šo si š-adarq nopoj bisiárikó di-la ayul Jerusalím.
ntri. am tru tsitatja di Jirusalím tsi fetse?
apo. apoja dupq putsoň aňí, di kara o-dörq
bisiárika, narse Niemiáz ku izinja
20 alú amiró di Persje tru Juðeanli šo adörq
tsitatja di Jerusalím, šo bogq lukqirg pri bune takse.
78 ntri. dupq aištsq apoja Uvrejli la kare armásirq?
apo. prota dupq amirazli di Persje, mja apoja furq
dupq amirgrazli di Sirie, apoja mja di aištsq
multu munduř trápsirg e kama multu trápsirg di amiró An-
tiochia.
5 ntri. am tsi lo fetse Antiochia a Uvrejlor?
apo. Ií rubuí, bisiárika di-la ayul Jerusalím
o poñiggní ku íðuli, šo Ií bogq ku porðung,
tra s-mqfikó kare di porku, š-li fetse timbíe,
si nu š-kontq kqrtsgle a lor, š-lo fitsiá multe munduř
10 amiró Antiochia, tra si š-lasq pistia a lorü. mja
si adunaro Uvrejli tutsq, di š-fétsirg unq
mušafere, tsi „as nq skopómű pistia ja tutsq si Kirímű“.
ntri. am kare iriá kama protlu tru uaste?
apo. a. kama protlu iriá Maðías. b. alantu iriá Judas Maka-
véos γ. alantu
15 iriá Jonaðán šo Joannis š-altsq noškontsq.
ntri. di kara skoparq, kare lo iriá prosli?

απο. οὐα ηρηὰ αφὲντζαλλη απόηα λλαμπαηκάρα νῦμε τζησλλὴ
κλληᾶμα αμηρράφατζα

ντρι. ἀμ ντεπά αφὲντζαλλη, καρε λληζαπτησὶ¹
απο. αμήρα ντητρὸς φῶμ

20 ντρι. ἀμ κατζη τρώπα

απο. δρκανῶς σσὰ αρηζωθελως ντὼλλη ηρηά φράτζα
σάντεκνα τὼλλη ανάμεσα τηνάσσλη στζανήά

78b (1—7 enthalten, von anderer Hand geschrieben, genau
dasselbe wie 8—15)

τητρὰ κὰρε σιερσίλαξκα ντηνάσσα σλῶ ντηρηάκλλε
πάνδρόμις μηαβῆνε πετέρε ντητρὸς φῶμις

10 λάγηφρσαλῆμ κὲ ἐν πασσὰ τζὴλχελημὰ

απέμπηηα ατζέλε κάντε βήνε λαάγηελ ηερός
σαλῆμ λέμπακηά σηρδσιάξκα ήρκανᾶ

αρηζωθελω σσὰχὴλη αλεηη λληλώ κενάς τρερῶμις
ντρι. απόηα ντεπά ήρκανα κὰρε ηρηὰ πρὸτε

15 απο. ντηάρα ντηνηντε μπαγκάρα αντή πατρῷ

απόηα μπαγκάρα χῆλλης ἀλεηρῶδης
πρη δρσιφηα αλεαμηρός σχῆμπα αμήρα

σσαέλε ηρηά ενθαρτός ὁμὲ φρᾶς τζηερσία [χρηζός.
τρεζαμάνηα ατζέλε καντε σφετζε ντεμητζάελε ανῶρες ησθέ
περηωδως 5.

79 ντρι. καντε σφετζε χρηζωλις

απο. τεπά τζὴντζη ννὴλλη σσατζή(ν)τζηούτε σσὰ ὠπτέ
ντηάννη 5508

ντηάντα σκερτερησὶ ἔτα τρεζαμάνηα αλέ αυγῆς κέσαρως

ΑΙΣΤΑΛΙΔΑΧΙΕ ΕΣΤΕ ΑΧΡΙΣΤΟΛΥΙ

τζεα τηπαξε

79b Ρράληλε σσά δέμεννλλη τζηήντρα ντρες εᾶμηννη
τητρέηη ητήη σφάκε ητητρός δοκυμήηαλ τη τεμητζά

όμλε σλεθηάτα ενθάρα σσπρηρράβ καντέ εε

τήσε φασίλβα τεμητζά ήμακάντε έε ομλε τρός

5 γγηνέτζα ἀτθμτζηα λεθα ανταθάρα ητήη εε τζήσιν

- apo. lo irjá aféndzöli, apoja lo bogarq nume, tsi s-li klamq
amirgradzq.
ntri. am dupq afendzöli, kare li zoptisí?
apo. amirq di-tru Rom.
20 ntri. am ku tsi tropq?
apo. Urkanós šq Aristóvulos, dojli irjá fratsq,
šq duká dojli anámesa di nošli, s-tsóniá,

- 78b ditrq kare si ursiaskq di nošq, s-lo di urjakle
poñ Romu. mia vine putere di-tru Romu
10 la Jerusalím ku un pošq, tsi-l klimá
Bubia, atselü kondu vine la ayul Jerusalím,
lu bogq si ursiaskq Irkaná.
Aristóvulo šq kíllí a luq li lo ku noq tru Romu.
ntri. apoja dupq Irkana, kare irjá protu?
15 apo. di ura di-ninte bogarq Antípatro,
apoja bogarq kíllu alü Iroðis,
pri ursiria alü amirq s-kibq amirq.
šq elu irjá un vortós omü röq, tsi ursiá
tru zomania atsiá, kondu s-fetse D.-ulu a nostru, Isús Hristós.
περίοδος ζ.
79 ntri. kondu s-fetse Hrištolu?
apo. dupq tsintsi níli šq tsintsi sute šq optu di aní 5508,
di anda s-kurturisí eta tru zomania alü Avyustu kesáros.

Aistq ūidahíe este a Hristolui
dzua di pašte.

- 79b rálile šq démuńli, tsi intrq ntru uamińi,
di trej itiq s-faktü: i di-trq dokimie al(di) D.
omlu s-lu viadq un-qarq š-pri röq, kondu este
di se va si l-va D., i ma kondu este omlu tru
5 ginetqo, atumtsia lu va. a dáqarq itie este, tsi si mparto

- πάρτα τεμνητζά τηβαρδένια όμοια τραβαρά μαρε φάες
ξέψε τζήναρε φάκτα όμιλα ατζέλια ατρεσάρα δοκύμια
έχει μάρε ντρήπτατηκα αλτεμνητζά δεκυμήε τητεμνητζά
έχει πηράζμωλια κακέμια πατζά ντρέπτελιντη ηόβ
10 έλετζηρηγά ηώβιν όμιλα βαρτόσια ντρέπτετε σσάνηλένηια
σσά φάρα κατηγόρηηια ακινητζά μάτηκαληγηαλέηια ντήνητήια
άλτεμνητζά
- 80 μηά όμιλα ατζέλια σσαβηά σσάπτε 7. χήλλη σσα χυληζε 3. τρεή
σώη αβηά 7000 σσάπτε υνήλληλη υκάμηληε 3000 τρεή
υνήλληληη
παρηέκλιε τημπόδη 500 τζήνητζη σστε ηάπε 500 τζηνητζη σστε
ηληακύιν τραπετζάνε τζάλε τζηβά υβληζφμάσιρα υήκα
φητζόρι
- 5 νηκά πράθτζα υηκά τζηβαχητζά φυμέλληηα λλήμιορήρα
πράθτζαλε λλήη σσποίρα υβληζφμάσιρα τζηβά μανες ηώβιλ
κέτέτα μελληόρε ατζήα μαράτα όχατε σκατζέρα πάν
λλήη σιαλήκυ φράνηηα τηηωβελι τετ τρέπλια αλίηη λλησι
φέτζε τηρράνηηε σσά λισ σκαάσιρα αφεάρα τητζητάτε
- 10 τρέ ενα κεπρήη λέαρρεκάρρα σσηνητζη άνα μπέκάτα
τητζερενηήτα υδσιαφλα πρηνηγανάς τρασσά σκάρκωνα
φράνηηα τηηητρέπελι υβαβηά υήνητζηι ενά μαζκατέρα τηηπάνε
σημάνκα ήάπα σιμπιά υβαβηά μάτ μελληάρησα υνήρτζηά
τητζηρηά τηλλητατζήα σσα τητηπάρτε λληορέκά πάνηα κα
- 15 υβετζήδι σιαπρεάκε τηηάς σσαήλη γρηάζε μελληάρησα
πάν κάντε βαεή φάκι σίρε άτζηηε ζήμιεντεέζηη μά.
γρέζηη τζηβά σσπόρρα φράδι πρητεμνητζά συνστζηβά
τηη μωρή ντηηκάκυ τηημντεήρησα αήζα μηά ατέμτζηηα
σησσετζά ηώβιλ σσαλλή τζατζέ αμελληάρησαη τζήγρεζηη
- 20 ασσάτζε κάθαρρά μελληόρε γλάρα μπένηλε λήβρεμ
τηηρόδι μάηλε αλτεμνητζά ερράλε σήνια ληαρράθτάμις
αήζε λαιγωρη σσμιντεήρη σσπηραζμώλις τρήκυ λαιντρέ
πτελι ατζέλια πάν βήνε ντηήζφέτζε κάμα μάρε σσκά
μα αβέτ ντηητζή ηρήα ντηηνήντη μπηραζμώλις πρότλια
- 25 τζη πατζά αήζα ηρήα τράδι άνα δεκυμήε κατράτζε
80b κατρατζέ δέμιντια λεαβηά ντηηγλλήησ σσά κάφ
τά ντηηλα τεμνητζά τρασιλι κάρτηάςκα σηβηάτα σέζε

- D. di vgořunū omū tro vgoře mare fae
stepsu, tsi are faptq omlu atselū. a tréyarq dokimia
este mare driptatiko al D. dukimie di D.
este pirazmolu, kakum pottsó dreptul di Jov,
10 elū tsi irjá Jov, un omū vgořosú dreptu šo níluítū
šo fōrø katiyurie a kuñivá, ma di-kalššjalui dinintja al D.,
- 80 mia omlu atselū š-avijá šapte kili šo kile trej,
noj avijá šapte nílili, gamlije trej nílili,
- porjekle di boj tsintsi sute, jaape tsintsi sute.
iljakim tro putsqne dzole tsivá nu li armásirø nikø fitšorí,
- 5 nikø prøvdzø, nikø tsivá ‘itsü. fumela li murirø,
prøvdzole li supsirø, nu li armásirø tsivá, ma nus Jovul
ku tutq mulare atsiá mořata. ahottø sködzurø, pøn
li si alikí řgna di Jovul. tut truplu a lui li si
fetse di řgne. šo lu sküpásiro afyarg di tsitare,
10 tru ung kuprie lu arukarø, š-nintsi ung bukato
di tšuruñidø nu si aflá priňgø ngs, tra[s] šo skárking
řana di-pi trupü. nu avijá nintsi ung moškoturø di pøne
si mořiko, i apø si bja nu avijá. ma mulari-sa nírdziá
di tsirjá, di li adutsiá, šo di diparte li o-rukq pønia, kq
15 nu putiá si apruake di ngs. šo ili griašte mulari-sa:
pøn kqndu va s-ti fakü sire atsíe, s-ti munduešti? ma
grešti tsivá zborü řou pri D., s-nu, tsi va
ti mori, di skakü di munduirja aistq. mia atumtsja
si šutsg Jovul, šo li dzotse a mulari-sai: tsi grešti
20 ašotse, ka vgoř mulare glarg? búnilo li vrumb
di-tru moj[ní]le al D., e rale si nu li ařgvdomu?
aiste lqfigorí š-munduirí š-pirazmolu trikú la dreptulü
atselu, pøn vine di s-fetse kama mare, š-kama
avút di tsi irjá di ninti, pirazmolu protlu,
25 tsi pottsó, aista irjá tro ung dukimie. (køtq tse)
80b køtq tse dêmunlu lu avijá di zilfu, šo køfta
di-la D., tra si-l kørtjasko, si vjado, seste

- κά σσὰ δὲμονλλη βασλλήβα αμὰ τεμνητζά
λεζηά ηώβ καηρήα βρέτ λατεμνητζά σσαλτή
5 μνησία μηατρατζήα νεβρία τράς γριάςκα φράς
πρητεμνητζά μά σηαβέμεσ σσανώη σισκενέμεσ
τητρατζήα λελάσά τρασίς καρτηάςκα τήπιραξματζαλη
σσα τεμνητζά φτεζή τήνας σινμπαρτζα μηά τράτζα
βάρονες όμις κάντες εηψπηάςξε τραβάρον ζέψε
10 μηά τεμνητζα λελάσα σσμα τρατζηα εάρα βάς
λεκάρτηάςκα δεμόνλλη μηά ατέμτζηά βάς
λεδεκυμησάςκα τεμνητζά ατζέλ όμις κάμ
πενθάρα κέμ λληλασά τεμνητζά εθρεηλλη
τή σή σκλαβεσίρα τρόμησιρη σσά καναεκάντζα
15 άλτζα βάμηνη τζησηαμαρτηπνεεεκε μηατράτζε
μάνα τεμνητζα τηνάσσ μηατεμτζηα τεταένα
δεμόνλλη σάντες λατήσας καμπενθάρα ηέδά
τζηρηα πρότες απόςωλε μηά καρά ηρήα κά
πηραξμάλε τρένας τηκενηήκα σσμά νελλή
20 οιφητζήα γγήνε ήτζήτω νεάθηα τζης μάνκα
ηνεάθηα τζης πεάστα ήνε δύθηα πενγα έλε
ηνέ δηηητηκα λάντζήτζα ηνέ αναεάσιά μούρτζα
ηνέ λληλάτ τζατζάρα κά ατετέλιρ απόζολη
ηηητζή σιμπετε τήλ τέτε χρηζόλε τρες μάνα
25 αεθρέηλορ μάτή μάρε σσαρατλακερ τζηαβηά
81 τρενάς πάν κάδα σσφετζε δέμελε τρεπαντηκαλέη
μηά σιλτά χριζόλε τρέ μανηλε αεθρεηλόρ
σιλτάτε κάτες ηρηά βρέτες αχάτες τηφητζες έχτρες κά
ηηηά πιηημέν αχάτες έεζη άπις κάτες ηριάτη
5 μηηηημέν αχάτες τηφητζες φαράτημήντε τηνάφρέ
άρα ηηηάη ηθητζατλέ αχριζόλεη τηνέντρες αθηηάη
δέμενλε τρεήνημα τήτητέσσα χρηζόλε τρόμό
ηηλε αμαρτηώσσλορ τρασίλ μπάκγα πρηχρέτζε
σσάς λεμπάτα κεσσεπληάκα σσάς λεσκέκε σσάςλε
10 ντζέρα σσάς λε τζέτηκα σήλμπάκα κερένα
τηζκύνηη νκάπ μηά σσκη κρέτζε σήλμπάκα
νώη βλεηησίλλη τηκρηηζήνηη άς νωμηητεήμες κάτες
σσακάτζη έεη αλτεμνητζα κύθερησια σσακέμεσ τέμ

kö šq dëmuńli va s-li va. ama D.
lu štia Jov, kö iriá vrut la D., šq-l tińisiá.
5 mia tr-atsiá nu vriá, tra s-griaskö ūqü
pri D., ma si avémü šq noj, si spunémü.
di tr-atsiá lu lgsá tra si s-kortiaskö di pirozmádzöli
šq D. fudzí di nos, si mportsö. mia tradzö(e)
vórunü omü, kqndu stipsiáste, tro vórun stepsu,
10 mia D. lu lasö. š-ma tru atsiá ñarö va s-lu
kortiaskö dëmuńli. mia atumtsja va s-lu
dukimisjaskö D. atsél omü ka
bun-ñarö, kum li lgsö D. Uvrejli,
di si sklavusirö tru Misirie šq ka noşkontsö
15 altsö ñámińi, tsi si amortipse(se)sku, mia tradze
møna D. di nosü, mi-atumtsja tutq-unq
dëmuńli sqntu la disü, ka bun-ñarö Juđa,
tsi iriá protü apostolü, mia kara iriá ku
pirazmolu tru nos. di ku níkü š-ma nu li
20 si fitsjá gíne? itsidó nu avjá, tsi s-moñikö?
i nu avjá tsi s-püartö, i nu o-via puñga elü,
i nu vindiká lqndzidzö, i nu angstösiá mořisö,
i nu li la tšotşarö ka a tutulör apóstoli?
i di tsi simbete, di-l dede Hrištolu tru møna
25 a Uvrejlor? ma di mare šqrotlqkur[i] tsi avjá
81 tru nos, pgn ka sq š-fetse dëmu[n]lu tru póntika luj,
mia si-l da Hristolu tru møňle a Uvrejlor.
si-l daj, kqtü iriá vrutü, ahqtü ti fitsés ekttru; kö
iriáj pistimen, ahqtü esti ápistu. kqtü iriáj
5 mintimén, ahqtü ti fitsés fqrö di minte. di-nqfuarö
iriáj nvitsatlu a Hristolui, di-nuntru avjaj
dëmunlu tru ínimö. ti dideš Hrištolu tru møňle
amortiošlor, tra si-l bagö pri krutse,
šq s-lu batö ku šupliakö, šq s-lu skuķe, šou s-l
10 ndžurgö, šq s-lu džúdikö, si-l bagö kurunö
di skiní ū-kap, mia š-pi krutse si-l bagö.
noj, vlajsisli di kriştini, as n-o minduimü, kqtü
šq kotsi este al D. Kivernisia! šq kumu D.

- νητζά βήνε σσά σηαλήντζά τρανώη σσάξ ἀτζέζνα τρα
15 πάνε σσά ανταξά τράξ ἄκα σσάστηζκέλληε σσά σάμα
ρήτης λλήτζάτζηά σικλημά σσά δεμέν λλή τζατζηά
σσάφστζηά τητρός μάηνυλε αεχτερρορ σσαλέντζέρα καπλάνε
σσά λεληγά καμήντζανώς σσά λεσχγετηά κεσσόπλιαάκα
κάτζμηκυάρρος σσά υησαηησίτε κάκασιενλισ σσά ἀλτε
20 μελτε οράλε λλήψνάτζηρα σσάλ μπακάρα πρηκράτζε
ανάμεσα τητώη καραμήτζα σσανύμα κάντες ηρηά
γγής τζηλέν τζερά μάσστηκάρα λεμπαγάρα πολ
κράτζε σσατέμτζηα μήα τηκάρα μέρη τρός μήρ
μήντες κάμώρτε κάζμηρα σσά κέδαθέν
25 τζήμτες κά μόρτε ἀμ τρακάρε πέτζά σχάτε
81b πατζά αχάντε οράλε σσαμεντήρα υηητρα αξήρηα ανό^τ
αξρα τράς
νάξ αξηάσκα τράξ ανβάρα ηληφθήρηε σνα σκάπα νώη
τηκύσα ατζηά σκετηδάσα τζάρτες σλεννήά νεάρε τε ἔτα
αετήλλη ἄξα σκάπα τρός τζησάν τρεκύσα τηκάρε πιτήραι
5 α χριεώλε κατέτζα πρόφυτζαλλη ογρία τραχριεόλες σσά
λεαζήπτα μήά ἄξα σκάπα τητρός μεντεήρια ἀετιλλι
άμά μάσας ζαμαρήα λπλαντζηά σσάς μπατιά βρετέτηα
ατζέρρος οηθαμασιά εχρόπαλλη τηθρόξη πηγεηά
άνγγελλη σκετρεμεράξ ἐνη εφχαρηησιτζάλλη τηθρόξη
10 σσαρρατηά κέταρρα σσά μπάρτζηρα κενθέσκέρα κάλπάκάρα
πρηκράτζε μήα σζτησικάρρα παετζηρα ἑθδέανλλη νήνκα
καμαμέλτε εχθρήλλε ἀβηά
μάξ κάθάσπελε αχρηζόλητ τζηηοήα ηωσήρ λεκλημά
νηηάρρος σσά τζηρός τηλάκηλάτελ τράξτηράνα κάχμα ἀχριεόλητ
15 ὠτώλμης θεαρεξά κ γνωμης φηλάνθρωπε
νηηάρρος κεμάρε φρεμηηνηάτζα σσά λλητζατζηά υτανη
πηλάτε μώρτελ αήξα κάτηγερησιτελ ληηγάτελ υτζεράτελ
νηητρέπτελ τηπρηκράτζε κασένλιτ τζηηνθωκαςεζήκα τάηηνλι
κασένλιτ αήξα εάρφανλισ αερη λεμπαγασσα πρηκράτζε σσάλ
20 τζετηκάσσα αφεντήλληασ μανταήνηλιτ τηπήκράτζε τρασλέ
νγρώπε κά σίνγερ ἐξε κάτεκανάς υμβήτζας αβηά σσά
λελασάρρα τηφετζηρα μάρε βαρα τζήβα νθέρεάφτες ητή
αφεντήλληασ υνήκα τζηρέρε σσκετζάνα πηζσσκεσα μάπάλα

vine, šo si alintšó tro noi, šo adžunó tro
15 pōne, šo adostó tro apg, šo s-dispulé, šo Samaritis
Li dzotsiá, si klimá, šo demun li dzotsiá,
šo fudziá di-tru mojíle a élatuor, šo lu ndžurá kaplánū,
šo lu ligá ka mintšonósú, šo lu agudiá ku šupliakó
ka izmikárú, šo nisajdishtú ka koſenlu, šo alte
20 multe ūale li fjátsiró. šo-l bogaró pri krutse
anámess di doj hóromitej; šo nu ma koñdu iriá
yiu, tsi lu ndžurá, ma š-di kara lu bogaró pri
krutse, šatumtsia mia di kara murí, tru mirmintu
ka mortu ku zmirnó, šo ku savún
25 tsimtu ka mortu. am tro kare (potejó ahote)
81b potejó ahonte ūale šo munduirí? di-tró aksiria a nuastro,
tra s-no
aksijaskó. tro a nuastro ilifbiríe, s-no skapó noi
di kisq atsja skutiðuas, tsi arde š-luní[n]g nu are tu eta
a étilli azo skapó tus, tsi son tru kisq, di kare pistipsí
5 a Hristolu. kó tutso profitejli o gria tro Hristolu, šo
lu aštiptá. mia azo skapó di-tru munduiria a étilli.
ama mo-sa, stj-María, l-plöndziá, šo s-botijá. vortutia
a tserui si ðamasijá, éhsrgh (→ éhtsorj) di Uvrej pizuiá,
áñgelli s-kutrumurá, e nieshgoristisítsgli di Uvrej
10 š-arodijá, ketoró šo bortsiró kunuskuró, kó-l bogaró
pri krutse. mia a-disikaró bortsiró, e Judeáni nífkó
kama multu elátrile avjá.
ma ka uáspela a Hrištoluj tsi iriá, Josif lu klimá,
níarse šo tsirú di-la Pilatul, tra z-dipuno kuhma a Hristolu
15 ὁ τόλμης θερέτρου καὶ γνώμης φιλανθρώπου!
níarse ku mare fruminatso, šo li dzotsiá: dg-ní,
Pilate, mortul aistu katiyurisitlu, ligatul, džuratul
di dreptul di-pri krutse, koſenlu, tsi nu v-o koštigo; dg-jí-lu
koſenlu aistu, uarfonlu. aerí lu bogašó pri krutse, šo-l
20 džudikašó afendila-su. ma dg-jí-lu di-pi krutse, tra s-lu
figropú. kó siñgur este. kó dupo nos mvitsás avjá, šo
lu lošaró, di fudziró. mare vóro tsivá nu s-kaftu, i di
afendila-su níkó tsirere š-putsqón piškešo ma polokórsesku

καρδεῖκει σὴν νηφάτζη ντανυηθελ μητρηνησιτλε αῆς τζηβριὰ τρᾶς

25 νὰ τηνησίαςκα νταήνυλε κασένιλε τζηβρήὰ σιαξηαςκὰ
82 κασένιλη τραμηραρήληηα τηντζέφα λλητρικέ εάφα τζή-
λλσικαντσά

σσάς τε γηλός αξινήρας οθρεύλλη τορά παξήρα μανύς αέροφα τετηρηβάς λασίηρηνήρωση ἔχθρηγλλησα αφαρησεάννυλλόρες λάση παλτήρα αντέτα ὄγραμάτηκαζλωρες ματράτζηα νταννυλλε κασένιλε

5 ατέξέλι σλενγρώπτε τζηδηάφερ άητηνάσσ τζηέξε ποηκρέτζε
τηςπελληάτε νταννλε σλετηπέννε σλενβέξκε τήνε εροίρηα
ατά τζοφητζέσσα μφρατήα αβοάξρα βομπρεθήτε τζηνηρά
νάτη ημπλεθηριάξε μάλτε ματαηννλε άσκελταμα
θυού μόρε χρησεσσα υάέξε ματαννλε τηςπελλή

10 ἀτελ κατφανώῃ στηςπελλήῃ ταηνυλε μωρτελ κατφατέ ε ντη τρανώῃ μάρῃ ταηνυλε νημήντημελε καμήνε λεξήνε κάρε έξε μάλ αξεκλάμε πηλάτε ταηνυλε τζηστέέρε μηά κε αχτάρε φρεμηνημάτζα σοκά αχτάρε μπάνε σπεάρρα τζηρόβ ηωσήνε κέχμα ατεμηνηζάλεθη άμά

15 σσά πηλάτελ κατηλά τεμητές α ληθήνε σσάλληλ ντέντε
σσά ηωσιφ αξέμηρονα σσάσηνδονα ένελησε τε σώμα
τεκυρής καλότηλη τημάννυλε ατάλε [τήοκλλη
ηωσιφ τζηκατζάρα ντηαχτάρε τράπε καλόχτητές α ηωσιφ
λληματάλα τζηβητζάρα αχταρε τράπε καλοχτήτές α ντητηνε τζή

20 ακατέασσα τρέπεις αγηστές γηράννη ηωσιφ τεξτέαννη
ντρομαήλει ατάλε βάρτωσθει φαρά τημεάρτει τεμνητέα
χάντει λεφήτεις ησάηα οσασίνφορηκεσσά οσάι μφρικεσσάτλει
τητεξτέτεις χάντει λεβητέει δανηήλ εκετρέμερά ατέέλ
τεξη νδσιακατέα ατέέλει λετέαννη ντρομαννη

25 ατζέλες τζηνόσλέ κάφτα ακβλο σιάφλα τόρα τρε εν
82b μημηντε ωνηκες λενγρόκυ ο εφχαρηζήσιτε σηκή ησιφ
τζητηαφλάσσα τηννήα ατα τζητζωαξήσσα ηδσιφ αμτζή λλή
ψαλτηριά καντε λετηπενήα ντηπρικρότζε αμτζήλλη

γηγιθασια και τε λεντρητζησα αμτζη λη ψαλτ
5 και τε λετετζηα λαμηρυμητε και ενωσεκα κακέ
θάβμα γηθασιόρη λη γηθασιά μάρη κάρη
λληγιθασιά και μην νεπότε σητζας σπένε

si-nī fatsi. dō-n̄-ul nitin̄isitlu aistu, tsi vriā tra s-

25 nō tin̄isjasko. dō-j̄-lu kōsenlu, tsi vriā si aksjasko
82 kōsenli tru amiror̄la din tser̄. li trikū para, tsi-l si
kōnusjā,
šo tsi lu aznā Uvrej̄li. tora poksir̄, ma nu auřō tsinivá;
lo si irinipsí ečtr̄ila a Fariseánlor̄; lo si poltir̄
adeta a yromatikázlor̄. ma tr-atsjā dō-n̄-lu kōsenlu
5 atsél, s-lu ūgrópū. tsi diafur až di nōsū, tsi este pri krutse
dispulatū? dō-n̄-lu, s-lu dipúnū, s-lu nvesku. tine ursír̄ja
a ta ts-o fitsešo. murádja a vyastr̄ v-o burit̄. tsinivá
nu ti impuđipsjaše maltu. ma dō-j̄-lu! askulto-mo.
võrg mare piškešo nu este, ma dō-j̄-lu dispulatul.

10 kōtrog noj s-dispulé. dō-j̄-lu mortul, kōtrog tse di-tr̄
noj murí. dō-j̄-lu nimintimenlu, kō mine lu štiu,
kare este. ma askulto me, Pilate! dō-j̄-lu, tsi-s-tser̄.
mja ku ahtare frumínatsq š-ku ahtare bune
zbqar̄ tsirú Josif kuhma a dumnidzguluj ama

15 šo Pilatul ka di la D. li vine, šo li-l dede.
šo Josif ku zmirn̄o šo sindon̄ ēvel̄l̄ησε τὸ σῶμα
τοῦ κυρίου. kalo[h]tili di moj̄nle a tale,
Josif, tsi akotsar̄ di ahtare trupū! kalohitsq, Josif, di okli
a toj, tsi vidzur̄ ahtare trupū! kalohítsg di tine, tsi
20 akotsašo trupū ayisit̄! gria-nī Josif, tsi tsóni
tru moj̄nle a tale vortosul fõrg di muarte D.
kōndu lu vidzú Isaja, šo si nfrikušg; šo mfrikušatlu
di džudétsü, kōndu lu vidzú, Janil s-kutrumur̄; atsél,
tsi nu si akatsq, atsilu lu tsqni ntru moj̄ni.

25 atselu, tsi nu s-lu kaftq, akuló si aflo tora, tru un
82b mirmintu níkus lu ūgroki. o efh̄ristisitü si li, Josif,
tsi ti afašo tiníia a ta, tsi ts-o aksišo Josif! am tsi li
psoltisjai, kōndu lu dipunjā di-pri krutse? am tsi li
yivosjai, kōndu lu ndridzjai? am tsi li psoltisjai,

5 kōndu lu dutsjai la mirmintu? kō kunoskú, kō ku
θavmo yivosir̄ li yivosjai. mari hoři
li yivosjai, kō mine nu potü, si tsq spunü.

- ματήνε κενηκασθήμεις ψάλτησιάτς τζηροηά νθητζά
τλεαλέη λλή φαλτηοίτζα ομωνογένησιως κ. λόγος τέ
10 θέει αθάνατος ηπάρχον κ. καταδεξάμενος δια τηνή
μητέραν σωτηρήαν σαρκόθήνεις ἐκτης αγήας θεοτοκε
κ. αή παρθένεις μαρήας ατρίπτωσενανθροπίσας εαφρο θής
τε χρίςεις ούθέος θανάτο θάνατων πατήσας ής ουτής αγιας
τριάδος σινδρέξαζόμενος τώ πατρή κ. τωσγηο μυηματη σοσόν
ημάς
- 15 βητηηά ατζήε μασα τβάμνα φαμαρήα ξπατηά σσκλαντζηα
σσά λληστεζήα αμήντεις επάχγροδροφα γγήνεις ἐεις σητζατζέμεις
ναεκατει γρέηφορ δχ κχήλλης βρετλε κ. πεφηλημένη
ωφήλτατουμει κ. πάμφηλτατων τέκνων ηθμήλας
ντατατά σίνγερα αύτρος κάρε κάδα μηπιτρέτζη αμά
20 μηλάσσ κχήλλης ντητρόφα μανάνπαρτζάμ κχήλλης
τηάξα αύκαρε βασοιάμεις μήνε τζής μή παρήγε
οησεκει παρηγεβοια αμιά τήνε τηαβηάμεις κχήλλης
83 κετήνε ήεις μηχαρησιάμεις ντηάμεις κατζατζέμεις καέκει
ποηκαράμ μάρε αχάτε μηαφλάη τρός φράς μάρε
κχήλλης κάντε τηφετζέις κάντε τηκρηγκέη κάντε τή
χαροήη κάντε τηκερτάμεις νμπράτζα έεις νεμηάπανθρήξιάμεις
5 κά αχτάρεις νβηράρεις σσαχτάρεις ξυλήρεις σσαχτάρεις πλαντζέρεις
σσά αχάντζα λακρήνωνη σηθεροεις τρατήνεις κχήλλης τζής
καμπήλεις τητρέόκληλη λληστηνέη τάω φραντανηή σηχήμπα
κάτει μπηθάρεις αθηάμεις τράκάμα γγήνεις αχάτει μηαφλάη
πρή μάρε φράς ματήνη γρέεζη κχήλλης μήνε ηθμηή
10 ντέκει ηθηηνηέργεις κάνινάμεις ηθβα σημή ακλέκεις σσάζμη | ἐεις
ακεμτήμεις ντηάμεις τόρα μηαφλάη τρός φράς σστρεζαχμέτε ήεις
γάβροήλ τζηνητζατζήα καρασηάτε σηαρά σηκετηματει τρά-
σιλθέτε
- μηλασθόρα πετζάνεις σσαυηηάμεις σηηλλη γρέεκεις αλθη κατρατζε
νυνητζάτζεηα κά αμηραφήλληα ατά μπερηήρεις ηθαρει σσαμηήνε
15 τηφακεσπήλεις κχήλλης νά κάλαμηρά μά κά αδηκνύτε νά κα
ττώμνεις μά καηζμηκυάρρος μηάννη τζατζήα κά αμηραφηληα
ατά ηθάρεις φτερηήρεις εμήνεις κηηλλη γηνέεις αφρετλε
ανηνέη τηφακει σήρεις μώρτεις σσά κάντζηρηθει ηθηηή
γρηάζεις πρηλώκεις ηηντζέρος ηηπρηλόκει ηθαιθηά

ma tine ku Nikođimu psoltisiats, tsi irjá nvitsatlu
a lui. Ii psoltisiteg: ὁ μονογενεστὸς καὶ λόγος τοῦ
10 θεοῦ ἀθάνατος ὑπάρχων καὶ καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμετέραν
σωτηρίαν σαρκαθῆναι ἐν τῇσι αγίᾳς θεοτόκου [θεῖς
καὶ ἀεὶ παρθένου Μαρίας αποκτητῶν ἐνανθρωπίσας σταυρω-
τες Χριστός ὁ θεὸς θανάτῳ θάνατον κατίσας ἐσον τῇσι αγίᾳς
τριάδος συνδοξαζόμενος τῷ πατρὶ καὶ τῷ ἄγιῳ πνεύματι
σῶσον ἡμᾶς.

15 vidjá ateće, mo-sa, dymanna sto-Maria, z-bočjá š-plöndzjá,
šo h adutsjá aminte ku grejri. gíne este, si dzotsémü
nospkonte grejri: oh kilu vrutlu zai pereilημéva,
ω φίλτατόν μου καὶ καμφίλτατον τέκνον, ju mi laš
dadgo-ta sínsgarg! am tru kare kasq mi pitretsi? amá
20 mi laš kilu di tora. ma nō mportesém kilu
di azo. am kare va si am mine, tsi s-mi pariyurisesku?
pariyuria a mja tine ti avjami, kilu.
83 ku tine jex mi horisjamü. di amü kotsq, tsi amü, kq esku
pri harao mare, ahotü mi afraj tru ūq mare,
kilu, kondu ti fetšu, kondu ti kriskuj kondu ti
hořij, kondu ti purtamü m-bratsq. eū nu mi apodeniksijamü,
5 kq abtare nvirare š-ahtare zgílire, š-ahtare plöndzere,
šo ahontsq lákriní si versu trq tine, kilu. tsi
kobile di-tru oklili a nej daeo fointoní si hibq?
kotü mbišárü avjámü trq kama gíne, ahotü mi afraj
pri mare ūq. mja ni grešti, kilu; mine ju s-mi
10 dukü, ju si nergu, kq nu amü juvá, si mi aplekü, šo s-mi
akúmtimü. di am tora mi afraj tru ūq, š-tru zahmete. ju este
Iavril, tsi-ni dzotsjá: horosjá-te! si [j]ara si putjamü tra sil-
vedü,
mja tora putsqonü šo niňjamü si-kí gresku a lui, kotro tse
ni dzotsjá, kq amirorila a ta burire nu are. šo mine
15 ti fakü sire, kilu, nu ka amiró, ma ka ašikisitü, nu ka
domnu, ma ka izmíkarü. mja ni dzotsjá kq amirorila
a ta nu are burire, e mine, kilu a nej, a vrutlu
a nej, ti fakü sire mortu. šo kantsinivá nu ni
grjašte pri lokü. ni n-tserü ni pri lokü nu avjá

20 μπερήρε σπειάρδα αλένη αχήγλης βρέτλας ατάβ πέτρελ
νιθητζάτλας ατάβ ηέρες αδερη τξατζηα χήλλης κετήνε
σσμήνε βαζμώρες μηάς άξη ηέρες αηέρο τξάτζηα κά
βάς μόρο τραφιούάρηα αλένη άξα μανηέλες μανηντζή
εν τημβητζατζάλλη ατάνη τραζμη πέργερησιάσκα
83η όη μαράτα τημήνε τξηάρμάσσος σηνγφρα τξηστζακλάνγε^{καμανήντε}

χηγηλής αυνές κατελάκρηνη βερσός πρηλώκει βρηγάσσημπα
μάρε φαντάνα ντήτρος δύκλη λληανέη χηγηλής αχηγηλής αυνές
βρότλεις αυνές ντητροσθεφλητλεις άννες αμάγηνη τησσοκλλητζα
5 ηνηκά ενδάρα αγησήτα νττηγέρα σμή πέργυρησεεζη
άμα νηητηήσσοκλλητζα ηνηκανενδάρα δύκλη τράς σής
βέτζα ττατταττα κάκθμ βηγάρσα τρατήνε λάκρηνη αχήλλιεις
ηθσάντεις νθητζέάτζάλη ατάξη ηηητζηόν ενδσήαφλά νττηηασσολη
ζήβηαττα

μά ησάνη καμά τηνήρρος ἐλε τέστηκαμαβρια ἐλε τέστηρήά
10 μβητζάτλε ατας σουακών ἑε χήλλησαννες γγήνω χήλλης
ησάνη σηπλάντζη ττηαττέν κεμάδτα αφρέτλεη αφράτητωη
ζγγηληάτζα δάξκαλε ατάς αερη τέστηρήά δάξκαλλ άξα
τέστηε φράτε κατρατζε ασσάτζε ννητζάσε ττηάνττα ηρία
πρή κρέτζε ττάττα φάτζα σίρε χηήλλητο τέτζα ἀπήζηλη
15 σηνγγάρροζάρα τέτζα βάσπητζαλλη σσπλάνσηρα (ταωρη)
(πάντα ταανεέζητε) παραμηθησατέμε
ασάρε σσαλώχε μηρέκητζη
ώναλώχητζα σημεόν νάπων καλόχητζα καπρόφητε
φρεσες σσά αγγηέλ ττέχε αβρέσσα κατέτε ννττώρρος τέηάμε
20 αλτέ ννέαμε κάρε σημήρρωκαηάξκα γοργηά ττητήνε
τέτζα μηλασάρα σηνγγερα τέτζα μηαρνησήρα ματήνε
κά αδσσες γγήνω συνάσπεράμις σουνδ ἀλτε δόρη μά
τόρα σημήπεργγερήσεεςη τρέσαής σαχάτε [τλεη
84 αμτζητζάκε εύμαρράτανη πρημάνσες ἀχηλλεινηωη αφρέ-
μά ἀξλεμπάσσε καμάννελβεττε κάτρεπλε πρηζήλωχε μά
ννέλβετε κάδάρα ντενήκα σσάδαχάτηα τρίκες ἀμκάνττε
ηές ζηπλάνγγε χήλλης σστέτα ννάπτηα βριαζηπλάνγγε
5 χήλλης μάννηοφρήκα ττηηθεδέηάννλη σηηρήια αβόλετω
χήλλη σινέτη νγρεπάμις μαςηβητηάμις τρόκλλη τέτα σνα

20 burire zbuarō a lui, a kilu, vrutlu a tqū Petrul,
nvitsatlu a tqū, ju este? aérí dzotsiá: kilu, ku tine
š-mine va s-morū. mja az ju este? ajér dzotsiá, kq
va s-mor trō vriarja a lui, azo ma ni elu, ma nintsi ún
di mvitsátsqoli a tqi, tra s-mi puryurisjasko.

83b oj, mørata di mine, tsi armašu sifiguró! tsi s-tsø pløñgu
kama ninte,

kilu a néu? kote lakriñi versu pri lokū, vria s-(h)ibø
mare føntøng di-tru oklili a néj, kilu! a kilu a néu,
vrutlu a néu, di-tru súflitlu a néu amqiní, dišklidzø
5 niñkø un-qarø aysisita di guro, s-mi puryurisešti!

ama ní dišklidzø niñkø un-qarø okli, tra si s-
vedzø dadø-ta, kakúm viarsø trø tine lákriní. a kilu,
ju suntu nvitsátsqoli a tqi, nintsi ún nu si afø di nošli, s-ti
viadø,

ma Juani, kama tíniřu. elu, tsi ti kama vria, elu tsø iriá
10 mvitsatlu a tqū. š-nopoj este kilu a néu. yino, kilu
Juani, si pløndzi di-adún ku mo-ta a vrutluj, a frati-toj.
zgiliá-tsø dásikalnu a tqū! aerí tsø iriá daskal, azo
tsø este frate, kqtrø tse ašqtse ní dzøse, di anda iriá
pri krutse: dadø, fq-tsø sire kili-to! tutø ápištøl
15 si-figoržorg, tutø qáspitsqoli š-plønsiro

παραγνθίσατε με.
a sñare šø lokū mi rukuitsi!

o kalóhtitsø Simeon, nopoj kalóhtitsø ka profitü
fuseš-, šø ayul duhū avusešø; kq tutø dorø, tsi amü,
20 altu nu amü, kare si mi rukuiaskø yoriá di tine.
tutø mi løsarg sifigurg, tutø mi arnisiro, ma tine.
ka aušü, yino, s-nø zburomü, š-nu alte orí, ma
tora, si mi puryurisešti tru aistu sohatü.

84 am tsi dzøkø eu, mørata-ní, pri ma-nsus a kilu-nój a vrutluj,
ma as lu bašu, kq ma nu-l vedu ku trupø pristi lokū. ma
nu-l vedu, kq qara ntunikø, šø sohatja trikú. am kqndu
ieu s-ti pløñgu, kilu, š-tutø nuaptja vria s-ti pløñgu,
5 kilu, ma n-o frikø di Judejánli, si iriá avóleto
kil, si nu ti figrupymü. ma s-ti vidiámü tr-okli tutø-unø,

- βρηκάμε τρατεπλάνγγες χήλλης ὁ συάρε φάσιός δύξαλλη
τηθάβμας ζυοητλας (über der Zeile) ηφρατησίτλε μώρτες ζυη-
άττε ζυοήτλε (über der Zeile) ηφρατησίτλε μασινγροάσα
αχήλλης ηστέζας πρόσατα ατζάμθεσάτα
- 10 αχήλλης ηστέζας μέσσατησατζα ἀτα ματηβετζα τόρα
εφράτες μήντες τζηλλάτετητησάνης ἀηδεηαννηλόδο επρητήνε
εχθοήλλες αβήλα εφρεήλλη γγένως κάκυνος κ. πάν
κάκυνος τζηκεττάρρος σαά μπάρτζήρα σέτροιαμάρα
σσακετρεμερράρας κατράτες σακενεζεκάρα ζυεήτλες ηφρατη
- 15 σητλες ζυπαγά ποηκρότες εβωή ηηαάπηζηλλη
εβρέη ουδακασίτες ουάρροε σσαλένα σησκετηδησι
εβωή ουδήνητες ποήκάλε σιακυκασίτζα κάβες
ντεμυητζά ζυεήτηλες ηφρατησίτηλες ττηράσσ ακυαλρά
τζήλη ζυεή ηφρατησίοις εβωή ηηεζητζαλλη εβρένες
20 λεακυκασίτες μασφργγήτες τήλμπαγάτες ποηκρό
τζε χηηλλής αυνές βρέτλε αυνές όχ σσαρρέτε
ηέδα τζηζεττέδσσα δάσκαλε τζηφροσδσσα ἀχατε
φαραττημήντες σσακατεόρη τζωτζατζήνα χήλλης
84b ατζάηα κενωημα ετήνε νετητενεσησσα (άτρηεαδ λης)
άμτητζήσφε φέρνηνα (noch einmal dasselbe durchstrichen)
ττητζή οφέ ηηήα εφφανησίσσα τρατζήη ηπώθησε νάκα
άρμασέσσα βαρεάρρος βάρφαν ττή τρατζήη λλεττηττες
5 τρας μπάτζη τετήκατε αμά τήνε στζανήηα πένγα
άαπερωλλανηλλορ σσατζήθρητζα λεάν κάτε σινάρρα
χέρρα τητζήβα ουάρμασθσσα μάττη ηηάκεμά
σητε τζηφροσδσσα ττήζετητέδσσα δάσκαλε τρόμναρτε
ναχγα νεζττεττε σσατζάηα χάρημα κάστετελόρρα
10 απέρολλανη τζήλλα ττέττες μαεζήνε βηητηκάη
όργγκυλλη λληφητζήάη κεώκλλη λλάντζηζαλλη
λλη οκελάη πηράζμάςλλη ττητρό βάμηνη
λλη ἀζυηηάη νάκα ἀλλαντόρας απέζολάνη λλάλρ
τζατζεάρρα τητζάηα νειληλά μάσσας ατζάηα
15 τζατζεάρρα σληλλά νάκι τήνε νέτη κεμηηκά
μαεζήνε τηηεμηηκά κάτετζα αλάντζα μα
τήνε κάνηακυκασίτες τζηέζη σσάνηζητες σσά
σλάμπτε τζηέζη μήα τζατζήά τράς φάγκα γγήνε

vrijamū tra s-te plōñgu, kilu. o suare, fo sire ñoksoli
di ñavmō znoitlu, jañgdisitlu mortu. z-vjade znoitlu, jañgdi
sitlu, ma si ñigrasq.

a kilu! ju tsø este prósupa atsiá mušetq?

10 a kilu! ju tsø este mušotqatsa a ta? ma ti vedzø torn
urgtü. minte tsi lo didijá a Judejanlor? e pri tine
eltrile avia Uvrejili, yévoç xáxiotoros xal xax-
xáxiotoros. tsi ketorø šq boqtsiro s-disikarø
šq s-kutrumuñarø, kótrø tse š-kunuskuro znutlu, jañgdisitlu

15 z-bago pri krutse. e voi, niápiñstili

Uvréi, nu akikqasit! suare šq lung si skutiðisi,
e voi nu vinitü pri kale, si akikqasitsq, kó este
D.! znutile, jañgdisitile di nosü akikqasiro,
tsi li znuí, jañgdisi, e voi, niñtiútsqoli Uvréi, nu
20 lu akikqasiti, ma urgítü, di-l boqattü pri krutse
kilu a neq, vrutlu a neq. oh, şorete
Juða! tsi z-didešø ñáskalü, tai fusešø ahötü
førg di minte! šq kóte orí ts-o dzotsiá kiillu
84b a tsøja ku nojmo, e tine nu ti tunusišq.
am di tsi s-fu furnia?

di tsi s-fu itia? urfonisioø trø tsi ipóñise? nakø
armosešø vor-qařø qařfon? di-tr-atsiá lu didéš,
5 tra s-badzi tutíputë? ama tine s-tsønjaí puñga
a apustolañlor, šq tsi vrija, lqai. puté un-qařø
'erø di tsivá nu armosešø, ma di niakikqasitü
tsi fusešø, di z-didešø ñáskalü tru mçarte.

nakø nu z-dede šq tsøja hárismø, ka a tutulórü

10 apustoláni, tsi lo dede? ma š-tine vindikáj
órgili, li fitsjaj ku okli, lóndzidzoli
li skuláj, pirózmasli di-tru qamini
li azníaj, nakø alontórü apustoláni lo la
tšotšařø, di a tsøja nu-s-li la? ma šq a tsøja
15 tšotšařø s-li la. nakø tine nu ti kumniká?
ma š-tine ti kumniká, ka tutø alantsq, ma
tine ka niakikqasitü tsi ešti, šq niñtiútü šq
slabü tsi ešti. mia dzotsiá, tra s-fakø gine,

e tine li fitsešq ūqu. kōtū si iriáí uaspe, li
20 ti fitsešq ehtru. kōtū iriáí prot apostolu,
ahqtū ti fitsešq démun, di z-didešq Hristolu,
di-l bogarō pri krutse. mia tr-atsjá luašq
muartja atsjá ūqu; š-nintsi unq tñíe di
kiliu nu luašq, mia tr-atsjá ūkirkodosiq
25 kisa a étili. tr-atsjá si nerdzi ku
85 anóminli, ápišteli di Uvrej, si ūkirkodositsq tru kisa a étili
tsi v-o fëtsitü étimq trq voi, kotrq tse kiliu a neq, vrutlu
amirq, este νυκητής καλθέλει συντρίβειν τάξμιαράς(ας)κεφαλάς.
a tsqia tsq gresku: a kiliu, du te la mortsq šq skapq
5 súflitle a προκάτωρ ἡμᾶς(!), šq nöpój angostosiá-te
la trej dzole, kakumü nq dzotsjai ku ayisita di
gurq. aluptq, nikisiá muartja šq kolko-iši
vortutja a puniróulj di demuní συντρίψον τὴν
ἐπηρομένην ὁφρὸν τοῦ μαροῦ διαβόλου šq nöpoj vedzq
10 te la dadq-ta, la vruta a ta; kq seste
kq šodzq trej dzole la mortsq, a nia ní si fakü
ka multsq aní va s-ní si fakq. mia tr-atsjá šodzumü
šq spunémü, kq mo-sa vortosu si žglí trq
kili-so un tsi s-fetse (= eingeboren); kotrq tse dñamna
15 stq-Maria žale mare avú tru muartja a Hristolui,
kotrq tsi iriá un tsi s-fetse kiliu a Iej. šq lu
štia trq kaliňja kq este D., kotrq tse
la trej dzole va s-anostosiasko Ilijakim. ka
dadq tsi iriá mare žale šq mare plq[fi]gu fetse.
20 ma si dzotsémü, kq stq-Maria kotrq kiliu tsi lu avia
di plondzjá, amü kōtū goiléje
avia mirmintul, kotrq tse vrja s-la kuhma
al D. amü kisa di góosu ku frikq šq
ku kutrumurare suskirá, šq si žglí trq afanisirja,
85 b kotrq tse š-avia goileje, kotrq putsónu keró va s-
li karq súflitle, tsi li avia, kotoirosisli
di tsintsi níli šq tsintsi sute di aní 5500 [xatà
ἀλλὰ τι νὰ ἦτον καὶ αἰτούνω(αἰτούμαι?)τὰ λόγια; καλὸν εἶνε
5 τὸν ἄγιον Επιφάνιον καὶ Μάξιμον τὸν πλανούδην

- ναδηγηθέμεν ολίγα
ατζέδμεσε σσαττεμνητζά τρωκύδα κωμάρος δόξα σσακέ
άγγήλλη ημινωδήρας σσακέαχράνγγελς διρηφόρήρας
σσά εφθής αερράρρος ἀνγγέλλη ακόνσιληρη ἀράτε
- 10 πήλας ήράχοντες ημών ἡγεν έσις ηπροτήρερη τεάδος
ττησσοκλλητέτζα πωτζαλε δόσαλε ττηκύδα ττήσευλή
ττέτζα κά αμηράδ μάγγηνε ττησφατζήτζη κάβαρτόσελ
μαγήνε ττησσοκλλητέτζα καττεμνητζά βήνε σσολά
τζασ αράτε κίλας ήράχοντες ημών κ. επάρθητε
- 15 πύλε εώνητη
μαφατζήτζα σσάξφα ασκάρτζετζα δόσαλε ττηέτα
σσάς νθβαμηττέτζα μάξβαφανησίτζα καμαβαζγήνε
αμηράδλε τζήρες πρήζη τζέτζα αμηραφράτζαλλη
καμαζγήνε ττεμνητζάλλε τζήρες πρηζητέτζα
- 20 τώμνηλλη μάνε αξεητατζα μάλτε ττηνάδ αφμανετζα
ατζής νθβά απαντηηήτζα ατζής μάλτε κατρατζέ
νώη βάζσιωσπάρτζημες ττητρος ρραττατζήνα
86 ματτησφατζήτζα κόνα αμεντεήζλορτητκύδη καμαγγήνε
αμηραδάλες κβμάρε δόξα τρασιντρα αμηράδ ακεη
ες δόξα έςε ατζέρροθη σσά τταλλήτζη τρέ
κεήτα ντεηράςσος μάλληγελλη ηρηκα σσαέλλη
- δ ματτη πήρηφανήλλητζηαθήδα ττηκατζέρροθα τρέ
αετηλληη κύσα τζηηρήα ντεερα μηάττησελότζε σσά
τζέρρα σσά αμηντάρρα κύσα αέτηλληη σσάκαγγάνττα
νθεζής έλλη κακάρος έςε αμηρραβλέ ατζέρροθη
δοξησίστε μανήνκα ντρημπά κάρε έςε αμηράδλε
- 10 ατζέρροθη τζήρες δοξησίτε άμ κάδι μηνκα ντρημπατζα
όδεμενη ττηάδι μνεζήτζα βώη κακαρο έςε
αήςε νθεζήτζα βώη κάρε έςεαμηράδ δοξησίτε
άμας ατζέλε έςε κάρε βαρρεκά βώη τρεκύδα
ττητρος πηρηφανήλληα αβωάςρα ατζέλε έςε σσά
- 15 ζυπκόρρα άλτεμνητζά εβώη λεγερσιατζα
καέρες χήηλλης άλτεμνητζα κάνττα βααζνηά
ττητρος βάμηνη βώη πηραζμάζλη νθτζανέτζα
τρέμηντε ματζατζέτζα καρε έςε αμηρράδλε
ατζέλε κεδοξα κατεόρη βα αζηηη ντεητρέ κάν

νὰ διηγηθοῦμεν ὀλίγα.

adžumse šq dumnidzq tru kisq ku mare doksq šq ku
ayili ūmrədlaç šq ku ahrañgalu doρuφoρlaç

šq ev̄thūc aurarq ángelli a kisili: ἄρα τε [Λιθον]

10 κύλας οἱ ἄρχοντες ἡμῶν οἶγουν. ἐσεῖς, οἱ προτήτεροι τοῦ
dišklidetsq pôs[r]tsole, tüşle di kisq! dišklidetsq,
kq amirq ma yine. disfâtsiti, kq vortosul
ma yine. dišklidetsq kq D. vine š-lq
dzose: ἄρα τε κύλας οἱ ἄρχοντες ἡμῶν καὶ ἐπάρθητε,

15 κύλαι αλάνιαι.

ma fudzitsq, šq s-vq aspárdzetsq, tüşle di etq!

šq s-nu vq videtsq, ma z-v-afanisitsq; kq ma va z-yinq
amirqulu, tsi este pristi tutsq amirgrádzgli.

kq ma z-yine D.-ulu, tsi este pristi tutsq

20 dómnili. ma nu ašiptatsq maltu, di nu armonetasq
atsie! nu vq apôndiksitsq atsie maltu, kqtrq tse
noj va si o spárdzimü di-tru īqdotsing.

86 ma disfâtsitsq kisa a munduislor dit kisq! kq ma yine
amirqulu ku mare dôksq, tra s-intq amirq, a kui
este doksq (este) a tserui š-a titoli, tsi este trupuitq
di nosu. ma ángelli iriá šq eli,

5 ma di pirifonila, tsi avjá, di skôdzurq tru
a étili kisq; tsi iriá n-tserü, mia di akulotse skôdzurq
šq amintarq kisa a étili šq ka ši(?) anda
nu štiq eli, kq kare este amirqulu a tserui
doksisitü, ma niñkq ntribá, kare este amirqulu

10 a tserui, tsi este doksisisitü. am kum niñkq ntribatesq?
a démuñl! di am nu štitsq voi, kq kare este
aistu? nu štitsq voi, kare este amirq doksisisitü?
amü atselü este, kare v-arukq voi tru kisq
di-tru pirifonila a vqastro. atselü este šq

15 zboru al D. e voi luyursiatq,
kq este kijllu al D., kondu vq azná
di-tru qamiñl voi, pirozmasli, nu tsonetq
tru minte, ma dzotsetsq, kare este amirqulu
atselü ku doksq? kote orí vq azní ditru póntisle

- 20 τηςλε αιαμηνυλλόρω νντζανέτζα μήντε αμνάτζα
ννετζα μήντε κακή θνθσπόρω σσά βααρρά
κν λλάζάρω ττητρεμαήννλε αβοάζρε
σσαττητρώ λόκλε αβόρρω χαήττε σιτζατζέτζα
καττηακβλότζε ννλεακιασίτε άμκαντσ φθπρηκράτζε
86b ονάρρα σηρκετηδησή κασσκενθζκδ κάλεατταρά
λόκλε σττησηκα κάσσκενθζκε καλελλτεττε σσά
τάτε σηάμηηλε τζησάντσ πρηλάκε σσάντζέρω
τάτε λεάρρα ττηθρηάκλλε σσάλλκενεκέρρα κά
5 έλω έζε αμηράλλε ατζέρρεη σσαλώκλεη
αμήρρα δοξασήτσ σσαττεμνητζά ννθαρρτεσσάτσ
έλω έζε ττηάμ ννήκα πρημάνσσε μά
νντρημπατζα μαςήτζα καβαρττηήα
αβωαρρα βασιφρανσε σσάττηταζήε βαεφααφανά
10 σήτζα κανυαβέτζα ττήρμάνε μάλτσ βώη
ττη άμηρρα δοξησιτελλες νηατζήε νήκα ηεβά
ματρατζήά ττής σσκλληττέτζα εσσά ττηκύδα
σσά βρα αλητζέτζα τρεεναπάρτε τρεκύδα αέτηλληη
καβήνε αμηράλλε δοξησήτλε
15 μηά άνγγελλη τηεναπάρτε εδέμενλλη
ττηηαλάντα κάρτε ασσάτζε αέρρασσαγγηβασία
άγγηλλη εδέμενλλη σσατηά κεμάρε φρήκα
σσκεμάρε κέτρεμβρράρε οιασιλένς τηεδόξης
οκύρροης ημων ησσε ρεήδως δηλωνότηη
20 μηά κθεξσιε σσακεκβετηηε μάρε ηητρά
χρησώλλε τρε κύδα σσανά κεττάτα κέχμα
κάκεχμα άρμάσε τρελόκε τρεμηρμήντσ
μάκε αγήβλ κέρρατσ ννησέφλητσ μηά
87 ακελωτζε ηρηά ννήκα ννηεάρα ννηηηηητε τζηηρηά
μώρτζα τετζα ακελωτζε ηρηά ακελότζε ηρηά
τετζα προφύτζαλλη τετζα ατζέλλη ννρέπτζαλλη
ακελότζε ηρηά αδάμ ακελωτζε ηρηά ηεβα σσά
5 σήηδ σσά αβεέλλ ωάε αβράάμ σσα ησάκ ηακώβ
μωήση σσατέτζα αλάντζα προφήτζαλλα σσά πρό
δρώμελ ηεάνη αβηά τρέη άνη σσά σσάσε
μέσσα τζηηρηά νντεσσ τρεκύδα νηηηηηα α ρειςόλεη

- 20 a յամինօր, nu տշուե՞սք minte? am nu տշուե՞սք
minte, կո կո սա զբան շո վարդիկ
Lazar դի եր մոյն և վաստե
շո դի եր լոկլ և վոստ?^{այդէ, սի ճշուե՞սք,}
կո դի ակուլտ սա լո ակիցօտի; ամ կոնդ ֆո պր կրուտ
86 b սար սի սկութիս, կո շ-կոնուսկ, կո լո ածօր;
լոկլ ս-ձիկ, կո շ-կոնուսկ, կո լո լ-ձեդ. շո
տու սիամն և, տո սոնտ պր լոկլ շո ն-տսր,
տու լոր դի ուրակլ, շո-լ կոնուսկոր, կո
5 ըլ էտ ամիրու և տսրու շ-ա լոկլու,
ամիր ժօկսօտի շո Դ. նվորտուշտի
ըլ էտ. դի ամ նինկ պր մա-նսս մա
նտրեթ սի տիտ սի, կո վորտուն
և վաստր վո սի քոնս, շո դի ատս վա ս-վո աֆոնօտիս,
10 կո սա ավեթ սիրման մալտ վոյ
դի ամիր ժօկսօտի սի ատս, նինկ լունա.
մա տր-ատսյա ժիշկիդեթ սի սա կիսո,
շո վո ալիդեթ եր սոն պար եր կիս և էտի;
կո վին ամիրու ժօկսօտի.
15 միա անգելի դի սոն պար և դեմոնի
դի ալան պար աշտ սի աւրա շո յիվօտի.
այլ և դեմոն շօդյա սա մար ֆրիկ
շ-սա մար կուրումուրար օ թասւլենս ռենս ծօքնի,
օ քրիստոս հման Իհոսոն Քրիստոս ծղլօնու.
20 միա սա էքսսու շո սա կուվետ մար ինտր
Հրիստու եր կիս շո սա սա տու կոհմո.
կո կոհմ արմաս եր լոկլ եր միրմինտ,
մա սա այլ կորատ դի սուֆլի. միա
87 ակուլտ սա նինկ սա զար սա նինտ, տո սա սա
մորթ սի ակուլտ սա նին սա ակուլտ սա նին
տութ սի պրոֆիտ սի, տութ սի ատս լի ճրեթ սի.
ակուլտ սա նին Ածամ, ակուլտ սա նին Եվա, շո
5 Տիթ շո Ավել, Նոէ, Ավրամ շո Իսակ, Յակով,
Մոիս շո տութ ալան պրոֆիտ սի, շո քրօնում
Յուան ավան տրե ան շո շաս
մեշ, տո սա նին դուս եր կիս նինտ և Հրիստու.

šo tsi z-dzök pri má-nsus. di kōtso muriá, tutso
10 akulotse nírdzjá tru kisq niňkó di-nintja a Hristolu. mia ma kōtú narse Hristolu tru
kisq atsjá skutiðqasq, ašqtse lumbrisí
Hristolu tru kisq ma multu di svara. mia
tutso atséli tsi ḫorosijá la D., tutso
15 mare haráo š-fitsjá šo s-horisijá, kq lo
vine Hristolu, tra s-li skapq di kisa atsjá yunusqasq,
šo munduiřa va si ḫoposjadzq di noš.
e Simjoni lo gria alontóru profitsq: eh,
nu vq spunjámú mine, kōtq putsón Kiró
20 va z-ying Hristolu, s-nq skapq di-tru kisq?
nu vq dzotsjámú, kq ku mojíle m-bratsq l-tsónúi
ka natú níkus? kōtq tse nu ní akotsás piste
a gréjuluji a níu? tora fatsis lu sire ku okli a voštři.
87b o lusatú di urjakle, šo o kunuskutú di kalíšjalui, tsi
vq grijamú. mia šo pródromul Juani ašqtse
spunjá: tine, prezvite Simjone, lu vidzušq
ka natú níkus, amú mine tsi lu potidzáj
5 borbátu ntregú tru Iniorðani róq, tsi nu
are multu kiró di atumtsja; kq di kōndu lu vidzušq
tine, are trejdžotsi trej aní, e di kōndu
lu vidzqmine, nu are multu kiró, ma trej
aní. videtsq, kq kalíšja vq grijamú. e Adám
10 avdzq, šo s-horisijá, šo Jeva s-horisijá, kq
š-fitsjá sire atsélú, tsi li trupuí, tsi dipuse
trq nošli tru kisq. mia tr-atsjá tutso profitsq
tsi irjá šo alte súflite dríapte tsi irjá ku
multe hórí li gria a Hristolui, tsi vine
15 la dišli, s-li skapq di-tru kisq a démuñlor.
šo D. li griaſte alü Adám: skualq te
di atsjá tine, plazma a mia! skualq te, Adám
šo plasia di moña a mia! šo si šutsq Adám di-
tru kisa atsjá yunusqasq. lasq te di loklu atsél
20 amputsgolu, šo yino tru paraſis! lasq te
di-tru loklu atsél kósenlu, šo yinu tsq la.

- λώκλες ατάσ λάσατε ττηλόκελες γενοσώσες [κυσα
88 γήνυστές α λαλώκελ τηνυνησήτε λάσατε ττημαφρογάτές α τη
γήνω τρές ττελλτζέηστές α παράδηςλεη λάσατε ττη
σθεκυρφάρη γήνω τρεκαρφάδης σηχαρόσεςςη καματή
αιςηάπτα τέτε μεσσάτέςελε σσάλεμυνθελε τής γυνώσεος
5 τζητηξκάτες ετήμις έχε τρατήνε σσά ττηανκεληά
πετέ τζηθα ρράς μανέπταζα κάμηνε ττητρα τήνε
μή φετζές όμις σσά μη φετζές φρωνημις ττητρατήνε μήν
τζεθρφάρα σσημηληγάρα σσκέσσσπληγάκα μημπατέρρα
σσά μη σκεκυάρρα σσαάλτε μδλτε ρράλε ννηφέτζηρα
10 πάν καμάλ ττηπριά πώηα σσαπρή κρότες μημπαγάρα
σστράς γρεάπα μημπαγάρα σσατήτε αήξε κατζάνη
τράς τηαξέςκε τήνε αδάμ κατράτες γενώσλε ττετέ
αιςάτες καττηντησή ττητρά ατά νηαάκελτάρε
άβητζέτες σσαβώη ττετέςα σαμίνυνλλη καμήνε έξκε
15 τζήςθάαξέςκε μήνε έξκε τζήςθαξκάπτε ττητρά μεντεήρ
μήνε έξκε τζήςθα ηληφθηρησέςκε μήνε εξκε
λλενηήνα τρέετά μησπενηάμις πρότα σσά τόρα τρέ
κύνσα έξκε λλενηήνα σσάλενηημάζβα σσαβώη
κά έε αιθεζάλη μπεσατζήηα σσάς ζγγεληρηα ττή
20 ντρη ππατηκά αιθωάξρα ττημη αληντζήη πριλόκε
σσά αρράβτάη ττητήτε τζηνηή φέτζηρα σσά βήνηης
τράς βαξκάπτε τητρός κύνσα αιδεμενλώρ
88b καθα αιθεζάλη μπεσάτζηηα τζηνηαθροάτές α μηατφά
τζηά βήνηης τράς σβαλληάς μηά τρατζηά
τόρα σκελάτζα τητρός λώκελλ τητρά σκετήδε
ακύνηληηη σσά ττητρός γενώσσρρα ατζέλε ρράλε
5 σσαττή μενττεήρρα ατζέλε μάρρα σσά βηνήτζα
σηβα χαρησίτζα τρεκαρφάδης μηά κααχτάρε
γρηάρηρη λλήσκαπα χρηςόλις σσφλητλε ττή
τράς κύνσα ττηλλη ττέδες τρές νημπερήτα μεσσάτηάτζα
άλθεολώγης γρηγωρής λληγρηα ττήδε χρηςόλις
10 λλήξκεάσε τέτέςα τζηήρηα τρεκύνσα έννα ατζέλλη
νττράάφαλλη λληξκεάσε τέτέςα αάπηξηλλη
τζηνέπηξηκσιά λατεμητζά ακελότζε λλήλάσα
σσά χρηςόλις πρηηη λόκε μπάνα άννη τρεήτζάτζη

loklu a tøy! lasq te di lokulu *yun[u]sósü!*
88 yinu tsq la lokul tñisft! lasq te di amorjatsa di kisq!
yino tru dultsjatsa a paraðislui! lasq te di
suskiðri! ying tru paraðis, s-ti hñrisešti; kq ma ti
aætiaptq tute mušgtesle šq lémnulu *τῆς γνώσεως*,
5 tsi ti sködzú, étimü este trø tine. šq di afkolia
puté tsivá røq ma nu patsq, kq mine di-trø tine
mi fetšu omü šq mi fetšu frónim. di-trø tine mi
ndžurarø, š-mi ligarg š-ku šupliakø mi bøturo,
šq mi skulkarø šq alte multe ūale ni fëtsirø,
10 pon kama di pri apoja šq pri krutse mi bøgarø,
š-tru gruapø mi bøgarø, šq tute aiste pøtsqj,
tra s-ti aksesku tine Adám. kótrø tse yenoslu tutu
aapatse katindisi di-trø a ta niaskultare.
a! vidzútü šq voi, tutsq uámiñli, kq mine esku,
15 tsi s-vø aksesku! mine esku, tsi s-vø skapu di-tru munduir[i].
mine esku, tsi s-vø ilifñiriscesku, mine esku
lunina tru etø. mi spunjamü prota, šq tora tru
kisq esku luninq. šq luninaz-vø šq voi,
kq eü avdzjí bøatsja šq zgélirja di
20 driptatikø a vøastrø, di mi alintší pri lokü,
šq arøvdái di tute, tsi-ní fëtsirø. šq vínu,
tra s-vø skapu di-tru kisa a démuñlor;
88b kq vø avdzjí bøatsja, tsi ní auratsq. mia tr-atsjá
viñu tra s-vø laq. mia tr-atsjá
tora skulatsq di-tru lokul, di-tru skutide
a kisili, šq di-tru yunósúrg atsele ūale,
5 šq di munduirø atsele marø. šq vinitq,
si vø hñrisitsq tru paraðis. mia ku ahtare
griájri li skopø Hrištolu súflitle di-tru
kisq, di li duse tru niburita mušgtesq.
al Æeoloyu Triyoriu li grïa, di se Hrištolu
10 li skuase tutsq, tsi irjá tru kisq, e nu? atséli
drepsojli li skuase tutsq; ápištili,
tsi nu pistipsjá la D., akulotse li lqsa.
šq Hrištolu pristi lokü bøná aní treidzqotsí

- ητρένη ντηγάννη ἥνσα μηαττηκάτζα ακατέλαφα πίξε
15 αλέη σοά τέτζα προφητέαλλη ττηγηνήντηα αλέη
τέτζα λλήσκασε ττητρεκύνσα μῆνα ωμῆνα σοά
τρεκύνσα χρηςόλε σοάτζέ τρεητζάτζη τρεη ττή
σαχάτζα σοατζε τρεκύνσα χρηςώλε σοά κάντε
ζπαγά πρή κρέτζε ηρήα μέσε μάρτζε τέ
20 τρεσπραγγηνγητζα τητζάλη τημαρτζέ ζπάγα
χρηςόλε πρηκρέτζε κατρατζέ μέσελ ἀρε τζεά [σαχάτζα
τηδόσπρας τησαχάτζα σοά νεάπτια αρηε ττηοσπράς ττή
89 ηληάνυμ χρηςόλε λλάνω σαχάτζα σσφετζε τηζλημε
αγηέλ τέχε τζέα ττηθήνηρη μάρη πάντη νεά
πτήα αβηά σαχάτζα τρεη εινάπτηα τηθηνήρη
αβηα σαχάτζα τιοσπρατζε σοά σάνμπατα
δ τετα τζέα τησπρατζε σοά σοάσε σαχάτζα
νεάπτηα τησάνμπατα τζής φάκε τέτε
σαχάτζα σιαττένα τρεητζάτζη τρεη μηα ττηά
τζής ννηάρσε τρε κίνα σσα τέτζα ττηκάρε
λλήπηηνψηρα τέτζα λληλλό σσαλλή ττέσε τρέ
10 παράδης σιζχαρησιάςκα ετατέτα μηάκάντε
ννηάρσιρα τρεπαράδης αφλάφα χαραμήτλε νέντρε
τρε παράδης μῆαστζεττεσίρα σσατζατζήα αδάμ κά
ηέβα κάρε βάζχημπα ατζέλε δύμε σσμέλτε
σηθαβμασίρα πρή χαραμήττελ κατζέ λλιαφλάφα
15 τρεπαράδης λλιγρηά αδάμις αλέ ηέβε νήντηα
ανβάζρα ἀλτε δύμε ττηηκλάσια ανβάζρα νέζημε
σηχήμπα. δύμ αήζε δύμε ττηησιαφλά νέντρε
τρε παράδης μῆα ττεπά αήζε σκεάρδα σσαήν
τράρα τρεπαράδης ηληακύμε νήνκα μέλτε
20 ἀλτε βρηάσησπέννα μά αεληλάσσ μά τζέα
ττη μάνε κεήνημα κερατα σσάκε
σδφλητε καθαρησίτε ἀςγηθρτεσίμε πανάγγήρρος ττηημάνε
89b μηάτρατζηα μαβαττεγκε ἀμήντε αβαω τέτζαβλεησιτζα
κρηηςήννη κεμάρη ηητζηττω βράζα τζη έεε

i trej di ani. *(inšo mia di kōtsaq akotsarg piste
15 a lui šo tutso profiteqli di dinintja lui
tutso li skapse ditru kisq). mia omia šo
tru kisq Hrištolu šodzú, trejdzotsi trej di
sghatsq šodzú tru kisq Hrištolu. šo kōndu
z-bogá pri krutse, iřiá mesu martsu. tu
20 tresproyifigítso di dzoli di martsu z-bogá
Hrištolu pri krutse, kōtrq tse mesul are dzua
diospros di sghateq, šo nūaptja ari dīospros di sghatsq. [tislime
89 iljakim Hrištolu la nao sghatsq (alla Turca = 3 Uhr) š-fetse
ayul duhu. dzua di vínir mari pón-di nūaptja
avjá sghatsq trej, e nūaptja di vínir
avjá sghatsq dīosprøtse, šo sōmbotq
5 tutq dzua dīosprøtse, šo šase sghatsq
nūaptja di sōmbotq, tsi s-fakv, tute
sghatsq si adunq trejdzotsi trej, mia di
atsié narse tru kisq šo tutso, di kare
Li pistipsiro, tutso li lo šo li duse tru
10 parađis, si s-horisijskq eta tutq. mia kōndu
nársirq tru parađis aflareq hōromitlu nuntru
tru parađis. mia s-tüdesirq, šo dzotxiá Adám ku
Jeva: kare va s-kibq atselv omv? š-multu
si ūavmōsirq pri hōromitul, kōtsé lu aflareq
15 tru paráđis. li gría Adámü ale Jeve; nintja
a nūastrq altu omv di plasja a nūastrq nu štimv,
si kibq, am aistu omv di-[ju si aflareq nuntru
tru paráđis? mia dupq aiste zbūarq šo intrarq
tru paráđis iljakimu. náfkq multe
20 alte vrija si spunv, ma as li lasv. ma dzua
di mōne ku ínima kuratq šo ku
súflitv kađoristik as yurtusím pónqyiru di mōne.
89b mia tr-atsiá ma vo dukv aminte a vao tutso vluisitsq
krištińi ku mari, ku nítsi, ítsido vrøstq tsi este

* Der eingeklammerte Satz gehört nach Zeile 12 oder kann ganz ausfallen.

- ττηρώμες καμπάρμπάτζα καμβλλέρη κάαέσσα κά
τηνήρη κάφητζέδορη καφέτε κάαβέμες αττέτα
5 δ' ἀγήλλη ττημπησηάρηκα συνάκμνηκάμες εβλησίειλη
ττη κρηζήνη ττετζα τζηβα αττέσσος αμήντε καμά^{νήντε τετζα ττημάρδαμηα τρατζήα καβέμες}
ερσίρε τράζνακεμ νήκάμες δίζα σσημάνε μηά
φαρά ττήξέδομελλιγησίρε λλάπραματηκόλλε νε
10 εες αρησίτα στη κεμήνητζη κάφάρα κραμά
τηκό νδαηδήκε σηγλήα αγηα κεμηκάτέρα
κατράτζε σηγνέτζάτζη καβάμηκεμήνηκε ττη
βάζνηνηάτζέττα καμά τηκεμηκάσσα φάρα ττη πρά
ματηκό νδεξωμωλογηησίσσα τέτε τζηαηφάκτα
15 τέτε τζήάη μηντεήτα τέτε νκλητετέρρα τζήςληάη
κλητήτα σήνγρος ττηνόλη εξεμελιγησίσσα λά
κραματηκόλε σηγηή κακέμηκατέρα νδ
τζατζέτα τζηβά μανήκα κάμα φράς βάση
τζάττεκγα φράλε ασφλητλένη μεάρτηα αέτηλλη
20 ακδχμαλληγ λλάνγγωάρα ἀηγεζη ἔτα
κακέμ δτζάτζε απώξωλε πάβλε τέτε
λλανκγάρρα τρεέτα σάντε πρητάς κρηζήνηνη
κατρατζέ νδσσα εξεμελιγησέκες ζεψέρρα
90 λλάπραματηκόλε μηά σκεμήνήκα νηάδε μηά δύλες ατζέλ
τζής κεμήνηκα φαρά τηκραματηκό ντηηνωσασκένε τέτε
ζέψερρα ἔες καηάδα δύλες ατζέλες κατρατζήα ηδά
λλεττεττε χρηζέδλε τρεμάήηννλε αάπεζηλλό ττηηθεάννη
5 μηά ασσάτζε ἔες σσαόμιλες ατζέλες τζηρεξηάζες ἀγηα
κεμηκατέρα κεήηημα μπλήνα ττηρράλε ηληακύμις
νώη βιεησήτζαλλη ττηκρηζήνηνη ἀάνεφάτζημις ασσά
τζε μά ὁς αβέμες βρηάρε λαχρηζέδλε τράς ναχήμια
τρενώη σσαεχήμις καθαρασίτζα σσάναλλενηνήνηάτζα
10 κάντε βάζνάσκενέμες ζέψερρα τέτε τζηαβέμες φάτα
λακραματηκόλε σναλή εξεμελιγησίμες κεράτε
μηά σσά ἀγηα κεμηκατέρα βαζναχήμικα ασφλιτ
λέη αξήρε σσαλενηήνα σσαχαράω μάρε βάς
αήμικα σσά τρέπλες σανάτατε σσάς ἀμπάρε
15 βάς ἀήμικα σσατάτε μπάνέςλε βαζληαήμικα μηά

di omň, ka borbatsq, ka muleri, ka aušq, ka
tínir, ka fitšóri, ka fete, kq avémü adeta
5 áyili di bisiárikq, s-nq kumnikómü. e, vluisisli
di krištińi, tutsq tsi vq adušu aminte kama
ninte, tutsq di aradq, mia tr-atsiá k-avémü
ursire, tra s-nq kumnikómü azq ši mone. mia
førq di eksomuluyisire la prømatikolu nu
10 este arisitq, s-ti kumíntisi. kq førq prømatikó
nu aij ñike, si laj aya kumnikoturq.
køtrq tse si nu dzotsi, kq va s-mi kumínikü, di
va s-ni adžutq. kq ma ti kumnikašq førq di prømatikó,
nu eksomoloyisišq tute, tsi aij faptq,
15 tute tsi aij minduitq, tute nplitetuřq, tsi s-li aij
plitiq sínguru, di nu li eksomuluyisišq la
prømatikolu, si štiq kq kumnikotura nu
ts-adžutq tsivá. ma niškq kama røq va si
ts-adukq rale: a súflitlui myartja a étili,
20 a kúhmøli lqñgqara aistej etq.
kakum o dzotse apostolü Pavlu: tute
lqñgorq tru etq søntu pri-tu krištińi,
køtrq tse nu šq eksomuluyisesku stépsurq
90 la prømatikolu; mia s-kumínikq niakse. mia omlu atselü,
tsi s-kumínikq førq di prømatikó, di nu šq spune tute
stépsurq, este ka Juđa omlu atselü. kq tr-atsiá Juđa
lu dede Hrištolu tru mojníle a ápištilor di Judeáni,
5 mia ašqtse este šq omlu atselü, tsi streksjaše aya
kumnikoturq ku íima plinq di rale iljakímu.
noj vluisitsqli di krištińi, as nu fátsimü ašjtse,
ma as avémü vrijare la Hrištolu, tra s-nq líbø
tru noj, šq s-kimü kaðgrøsitsq, šq nq luñiniadzq,
10 kqndu va s-nq spunémü stépsurq tute, tsi avemü fa[p]tq.
la prømatikolu s-nq li eksomuluyisimü kuratü.
mia šq aya kumnikoturq va s-nq líbø a súflitlui
aksire šq luñing šq haráo mare va s-
aibø. šq truplu sognate šq ábure
15 va s-aibø, šq tute bunesle va s-li aibø. mia

τράτιζηα τέτια βωδή βλεθοίςλλη κρηγζηνη αέν
τζηάζε τζά τημάνε συσχαρησίμε κάτηνη
μά κεράτα κεμάρη κένητζη καές εγησίτα
σιάντρηάπτα μασιωγηδότεσήμε τράξνάξήμε σσανώη
20 ακελώτζε λλά αναασίλλη τρεέτα νημπερήτα τρέ
λλέμπρησίρηα αάνγγήλλορ τρέ τηννηηλε αχρηγζόληη
σσά αγγητήλλη τέτια άτζηε λλά αμηρράβλε άτζέρρεη
τζης χήμπα τέτα ετα πρηνώη σσάς λληαβέμε
90 b εράτζήηνλε αττεμνητζάβλεη τάτα ηήσες χρήζόλες κά
τρεκύνα βήνε τρά αξήρηα απαπάνηλλορ σσαντάζρα αεν-
τζηάζε
πρηδόξαληαλληαλλέη ττητήηνηε σνάκλληην άμε σσκέ
μαρε αέντζήρε σηντώ ανάρχο κ. ζωαρχηρό
5 κ. παντετήω κ. ανάτετήω πατοή κ. τώ
παναγήω κ. αγαθώ κ. τελέταρχηκώ πνεύματη
νήν κ. ααη κ. ήστες απηράπλέτες εώνας
τώνεωνων άμην άμην άμην.

---

tr-atsjá tutso voi, vluisisli krištińi, aundzjašte
dzua di mone s-nó hórgsimú ku ímima
kuratq, ku mari, ku nitsí, kó este ayisítq
šo driaptq. ma si o yurtusímú, tra s-n-aksímú šo noi
20 akulotse la angostosisli tru eta niburitq, tru
lumbrisiria a áñgilor, tru tińíle a Hrištoli
šo áyi yiili tuteq atsie la amiróglu a tserui
tsi s-kibq tutq eta pri noi, šo s-li avémú
90 b urgtšunle a D.-uluq tatq, Jisus Hrištoli, kó
tru kisq vine trq aksiria a popgílor š-a nyastrq. aundzjašte,

pri óóksqoli a luq di tińie s-nó klinómú, š-ku
mare aundzire sónv τῷ ἀνάρχῳ καὶ ζωαρχικῷ
5 καὶ παντετοῖφ καὶ ἀνατετοῖφ πατρὶ καὶ τῷ
παναγίφ καὶ ἀγαθῷ καὶ τελετ-αρχικῷ πνεύματι
νῦν καὶ ἀὲλ καὶ εἰς τὸν ἀπηρ-απλέτους αἰώνας
τῶν αἰώνων, amin.
